

FLORENCE J. BARCLAY

În capătul firului

FLORENCE L. BARCLAY

LA CAPĂȚUL FIRULUI

ROMAN

EDITURA PARTICULARĂ „TERRA“

După zece ani...

În după amiaza zilei, de 12 decembrie, o ceață deasă atârna deasupra Londrei; fenomenul acesta atmosferic nu surprindea însă pe nimeni căci nu mai erau decît vreo două săptămîni pînă la Crăciun

Totuși, în aceeași zi traversarea Mîneei se făcuse sub un cer albastru și un soare strălucitor, cu toate că marea era puternic agitată. Valurile, ca niște cai de mare ce se ridică pe picioarele dinapoi, își scuturau coamele albe, alergînd să întîmpine vaporul, se spărgeau de flancuri zvîrlind în aer spuma, se fărîmau pe punte și udau rarii călători ce se încumetaseră să stea afară; apoi, strecurîndu-se sub pupa vasului, îl ridicau în înălțime puternic și se retrăgeau zgometos, lăsînd vaporul să-și taie cu grijă brazda care ducea spre Folkestone.

„Trenul vaporului“ traversă cu viteză mare provincia Kent. Unii călători care mai puteau face eforturi — căci traversarea fusese într-adevăr îngrozitoare — încercau să ștergă abureala de pe geamuri ca să privească cîmpia ce se perinda în fața ochilor. Deasupra grădinilor se întindea promoroaca, bisericuțele apăreau între livezi și ferme și, din loc în loc, strălucirea purpurie a bobițelor de ilice desprinzîndu-se pe un fond verde, dădea o notă de veselie priveliștii de iarnă.

Londra părea să-și fi adunat toate puterile pentru a primi Crăciunul cu onorurile cuvenite și a permite afaceri

bune miilor de comercianți. Acestora nu le prea păsa de ceață, care de altfel se mulțumea să plutească la o anumită înălțime, ca o cupolă imensă de un galben opac pe care o străpungea brusc soarele ca un bulgăre de foc gata să se stingă. Cît privește mulțimea grăbită care trecea, ea se lipsea ușor de soare și era mulțumită că vâlul galben care atârna deasupra capului ei nu se lăsa brusc mai jos cufundînd toate în întuneric și înăbușind chiar zgomotele pînă ce ajungeau vuiete surde.

Ora la care „trenul vaporului“ trebuia să sosească în gara din Charing-Cross trecuse. Mesele pentru bagaje erau curățate în așteptarea numeroaselor geamantane care se vor îngrămădi. Funcționarii vămii, la posturile lor în dosul meselor, își omorau așteptarea plimbîndu-se în lung și în lat, sau mîzgălind cu creta semne cabalistice pe scindurile tejghelelor.

În sfîrșit expresul fu semnalat. O mică armată de hamali sprinteni și vioi se năpusti pe peron.

Prietenii veniți să primească călătorii se înghesuiră în spatele hamalilor. Curînd, scoțînd aburul cu un zgomot asurzitor locomotiva greoaie se desenă în ceață și încetinindu-și mersul se opri în gară.

Dintr-unul din primele vagoane, sări deodată un bărbat înalt care întoarse întîi capul, apoi, desprinzîndu-se din mulțime, se îndreptă spre centrul gării.

Călătorul acesta ținea miinile înfundate în buzunarele pardesiului său și părea să nu aibă nici un bagaj. Doar o eșarfă, aruncată la întîmplare pe umăr, trăda însușirea lui de călător indicată și de tenul bronzat care purta urmele vreunei șederi recente sub un cer oriental. Atitudinea călătorului era tot așa de firească, ca și a unui simplu muritor oarecare coborînd dintr-un tren de provincie.

Și totuși sint zece ani de cînd călătorul acesta înalt n-a mai văzut ceață și n-a mai auzit uruiala formidabilă a comerțului londonez. Ani de zile a străbătut toate continentele, a trăit prin țări diferite. Azi, străbătînd cu pas egal, măsurat, una din gările Charing-Cross-ului, aspiră cu o mulțumire tainică mirosul caracteristic al unei gări londoneze și, cu reticența sa instinctivă de englez, speră că nimeni

nu ghicește emoția de care este cuprins la regăsirea prietenilor și a zgomotelor cunoscute.

Nu se aștepta să găsească nici o rudă, nici un prieten acolo, și primirea în gară era pentru dînsul doar o amintire. Iată însă că pe peronul aproape gol, o femeie tinărară înaintează cu pași grăbiți, venindu-i în întîmpinare, o femeie micuță, grasă, ascunsă în blănuri, care lasă să se vadă numai un cap fermecător; buchetul de toporași pe care-l poartă la palton se ridică și recade pe măsură ce ea se grăbește. Ajunsă lingă călătorul înalt, deschise larg brațele și tot în fugă îi strigă: „Ah, copilul meu drag. Fii bine-venit!”

Călătorul înalt se aștepta să fie înlăntuit de brațele acestea deschise, să fie strîns lingă buchetul de toporași. Se întreba tocmai ce va răspunde acestei primiri neașteptate cînd deodată înțelese că frumoșii ochi strălucitori priveau dincolo de persoana lui. Aruncînd o privire înapoi, deasupra umărului, descoperi la cîtiva pași în spatele lui, un școlar micuț, foarte palid, care sosea probabil din vreun internat de pe continent și care mai simțea încă traversarea înspăimîntătoare.

Călătorul înalt se dădu la o parte.

Mica doamnă grasă îl depăși, cu un clinchet de lăntișoare și o adiere de parfum.

O clipă mai tîrziu, micul școlar, obosit și zdrobit de răul de mare, era în brațele mamei sale. Ea îl săruta, îi punea întrebări, îl săruta din nou, și el o lăsa, deoarece colegii lui nu erau de față ca să poată vedea. Cît de reconfortant este ca, după singurătatea lungii călătorii, să simți sprijinul brațelor materne și pe față mîngîierea blănii cunoscute, mirosind așa de plăcut a vioarele! Uita astfel și de necazurile traversării și toate episoadele supărătoare ale lungii călătorii de iarnă de la Lausanne la Londra. Cu toate că nu era decît în gara din Charing-Cross, micul școlar englez se simți dintr-odată ajuns în „home”. Călătorul înalt zîmbi și-și urmă drumul oarecum întristat.

Cît de nebun era, dacă a putut crede, fie o clipă măcar, că urarea de bun venit pe care o surprinsese în treacăt, ar fi putut să fie pentru el!

Nu știa oare că nu exista nici o ființă pe lume pentru care întoarcerea lui în Anglia, după o absență de zece ani, să aibă vreo importanță? Cu un oftat involuntar se îndreptă spre chioșcul de ziare spre care pornise de la început și pe care-l găsi mult mărit și înfrumusețat. Ochii lui cercetători descoperiră îndată un teanc de opere de ale sale, oferite publicului în ediții variate și atrăgătoare. O carte în fiecare an de absență, acesta fusese bilanțul său. Un afiș cu litere groase semnală acest teanc atenției cumpărătorilor.

ULTIMELE OPERE
ALE LUI
RODNEY STEELE
„FURTUL BUMERANGULUI“

Călătorul puse mîna pe un volum din „Furtul bumerangului“ și-l răsfoi grăbit. Era primul pe care-l vedea căci trimisese corecturile pe un drum mai scurt decît acela pe care venise el.

Într-o clipă vînzătorul chioșcului fu lingă dînsul.

— E o carte foarte interesantă, domnule; e ultima a lui Rodney Steele. Acum a apărut.

Steele îi aruncă o privire înveselită. Cuvintele acestea erau primele care i se adresau de cînd călcase pe pămînt britanic. Era oare urarea de bun sosît pentru dînsul?

— Cartea se vinde bine? întrebă el.

— Toate cărțile d-lui Steele se vînd domnule. Au în ele ingredientele care plac călătorilor de peste tot. Multe aventuri, culoare locală și deajunsă dragoste pentru a interesa. N-au nici o problemă socială sau altceva care să obosească creierul și în plus ești asigurat dinainte de un deznodămînt fericit. E ceea ce cer cititorii noștri.

— Înțeleg. Și astea sînt ingredientele din care sînt compuse cărțile lui Rodney Steele?

— Da, cam astea, dar varietatea e în felul de a le prezenta. D-l Steele e un mare călător. El trimite cîte o carte din fiecare țară pe care o străbate. Iată: „*Mireasa*

fluture“ e Japonia, „*Printul cozilor lungi*“ e China, „*Printre ciucurii de purpură*“ e o poveste din Far West-ul american, „*Sentinela pustiului*“ este Egiptul. Singura țară care nu l-a inspirat încă e India, dar are să-i vie rîndul fără îndoială.

Rodney, cu sprîncenele încruntate, puse la loc volumul ce-l ținea în mînă.

— Asta nu înseamnă tocmai mult... zise el.

Fața expresivă a vînzătorului arată dezamăgire.

— În sfîrșit, domnule, nu zic că e chiar „literatură“ (Rodney zîmbi căci criticii creiaseră expresia aceasta arhicunoscută). Și poate n-are să fie tocmai pe gustul dv. Dar sînt ușoare la citit, cu multă culoare locală cum v-am spus și e ceea ce place cititorilor.

Vînzătorul privi teancul de cărți pe care îl echilibra cu grijă, scoase în evidență afișul reclamă și vîndu, parcă dinadins, chiar exemplarul pe care Rodney Steele îl ținuse în mînă. El se întoarse spre clientul său cu o expresie triumfătoare în privire, însă Steele părea că nu se mai interesează de „*Furtul Bumerangului*“. El pusese mîna pe un roman cu tartaje negre, cu titlul și numele autorului scris cu litere groase aurii pe copertă:

„DESPĂRȚIREA CEA MARE“

DE

MAX ROMER

Banda de deasupra teancului anunța:

„*Cartea zilei*“ — o carte nouă a unui scriitor nou.

Steele îl întrebă pe vînzător. Ce-i cu cartea asta?

— Ah! Domnule, e cartea care vă trebuie. Patronul nostru susține că ea singură valorează mai mult decît toate cărțile lui Steele împreună. E într-adevăr cartea zilei. Toată lumea o cumpără și toată lumea vorbește de ea, ceea ce este foarte important. Da, doamnă... îi răspunse unei cliente. „*Despărțirea cea mare*“, iată volumul. Șase șilingi, mulțumesc.

— Cine e Max Romer? continuă Steele mai încet.

— Nu pot să vă spun domnule. Cred că e un pseudo-nim. Se spune că ar fi o femeie, dar nu prea cred.

— Și care sînt „ingredientele“?

Tînărul vînzător șovăi o clipă, apoi zise cu simplitate: — Dragoste! Dragoste și viață!

— Dragoste? reluă Rodney Steele, parcă spuneai că și în toate volumele de aici e cîte o poveste de dragoste?

— Desigur... Sînt povești cu îndrăgostiți. În cartea asta însă totul e dragoste adevărată.

Călătorul răspunse rîzînd:

— Bine, dă-mi atunci dragostea adevărată.

În timp ce înfunda volumul în buzunarul pardesiului, îi întinse un „souvereign“ vînzătorului.

— Păstrează restul, băiete, ți-am luat din timp pentru mai mult de o liră și mi-ai dat informații pentru mult mai mult încă. Și acum spune-mi drept, pe cine preferi tu personal? Pe Max Romer sau pe Steele?

Obrajii băiatului se colorară cu o roșeață ușoară. Cu un efort vizibil răspunse:

— Adevărul, domnule, e că n-am citit „Despărțirea cea mare“. Am auzit numai vorbindu-se de ea. În schimb cunosc toate cărțile d-lui Steele, afară de „Furtul Bumerangului“. Ba le am chiar acasă.

Apoi, cu o sinceritate britanică, adăugă, privind drept în față pe clientul său:

— Drept să vă spun domnule, d-l Steele e autorul meu preferat.

— Îți mulțumesc că mi-ai spus-o tinere, zise Steele și luînd unul din volume, scrise ceva pe prima pagină. Îi întinse vînzătorului exemplarul, foarte bine dispus, și adăugă:

— Pune și cartea asta în biblioteca d-tale. O clipă, iată cei doi șilingi. Ești primul care mi-ai urat bun sosît după zece ani de absență.

Steele se întoarse și se gândi că era timpul să se ocupe de bagaje. Pe fața lui brună și uscățivă, plutea un zîmbet ciudat căci în buzunarul din dreapta avea faimosul roman al lui Max Romer care „singur“ valorează mai mult decît toate cărțile lui Steele împreună, după cum declarase patronul și după cum probabil socotea publicul. Și totuși tînărul vînzător rămăsese credincios „autorului lui preferat“.

„Slavă ție Doamne, că există totdeauna compensații pe lumea asta“, își zise Steele.

Întoarcere fără urare de bun sosit

Cînd Steele ajunse la vamă, văzu călătorii îngrămădinindu-se în jurul meselor ca să-și recunoască bagajele, afirmînd cu toții că n-au nimic de declarat.

Găsi repede valizele sale și chemă un hamal.

— Poți pune bagajele astea pe cabrioletă sau trebuie să iau o birjă?

— Le punem într-un taxi domnule, răspunse hamalul.

Cuvintele acestea așa de simple îl făcură pe Steele să simtă ce prăpastie se săpase în urma lui în timpul acestor ani de absență.

— 49 Regent House, Regent Park, zise el șoferului. E o casă mare nouă. La capătul lui Harley-Street. Dar treci mai întîi prin Park, dacă nu te împiedică ceața. N-o lua prea repede, fiecare bucată de drum mă interesează.

Și în timp ce taxi-ul luneca de-a lungul ștrandului înțesat de lume, străbătea Trafalgar Square și trecea pe sub arcada care duce spre bulevardul larg dinspre Buckingham Palace, Steele privea spre geam cu nesăț pîndind fiecare monument pe care îl putea distinge prin ceață, și descoperindu-se cu respect cînd trecură prin fața marmorei albe care comemorează maiestatea Marii Regine moarte. La Hyde Park Corner, ceața cobora prea jos. Șoferul, preferînd siguranța străzilor bine luminate, întoarse prin Picadilly, urcă Bond-Street și străbătu Oxford Street.

Magazinele erau inundate de lumini și dădură lui Steele senzația întregului progres de zece ani încoace. Mulțimea era și ea mai mare ca înainte. În sfârșit taxiul se adânci în Wimpole-street și el se regăsi iar în atmosfera lucrurilor neschimbătoare. Aici, în strada aceasta veche cu fațade uniforme și triste se strădui să descopere pe acea cu nr. 50 în fața căreia nu trecuse niciodată fără un fior de emoție. Ochiul lui se muncea să descopere placa comemorativă așezată deasupra imobilului pe care scria astfel: „În casa aceasta poeta Elisabeth Barrett Browning a trăit între 1838—1846“.

Iată în sfârșit și mica terasă atât de des urcată de Robert Browning, în vremea când poetul aclamat de mulțime, unul din cei mai frumoși bărbați ai generației sale, se ducea să ofere plăpîndei și melancolicei Elisabeth Barrett omagiile dragostei pe care aceasta refuza s-o creadă, socotindu-se incapabilă de a o inspira — din cauza nenorocitei sale sănătăți, care părea s-o condamne la sihăstrie veșnică... Din casa aceasta, tristă ca o închisoare, a smuls poetul îndrăgostit ființa zdrobită și i-a redat sănătatea, viața, și a trăit cu ea cel mai frumos poem de dragoste visat vreodată pînă în ziua în care, copleșită de fericire, ea i-a murit în brațe.

Ah! desigur că poezii aceștia îndrăgostiți au fost întîmpinați de urări de bun sosir, se gîndea Steele în timp ce taxiul îl ducea departe de casa dragostei. Dar și cîte fantome ar fi putut să stăvilească drumul acestor ființe deosebite, dacă ar fi șovăit sau ar fi privit în urmă în loc s-o pornească drept înainte, așa cum au făcut în dragostea lor desăvîrșită, biruitoare asupra temerilor!

Dragostea desăvîrșită? Încrederea desăvîrșită? Dumnezeu mare! Pot exista astfel de lucruri într-o lume unde domnește îndoiala? Poate exista vreo dragoste demnă de numele acesta, acolo unde încrederea nu-i neștirbită? Pe vremuri, în trecutul deja îndepărtat, Steele își spunea că el nu fusese un erou ci un om cinstit pe care împrejurările îl puseseră brusc într-o situație grea. Și aceea pe care o iubise din tot sufletul, căreia îi dăruise o încredere nețăr-murită, se îndepărtase de dînsul numai cu o săptămîină înaintea zilei care trebuia să i-o dăruie lui pentru vecie.

Ultimele cuvinte ale logodnicei sale fuseseră: „Tot ce poți face, Rodney Steele, este să dispari și să nu încerci niciodată să-mi mai vorbești“. Și el plecase, sint zece ani de atunci și nu încercase niciodată să-i vorbească.

Deodată, traversînd alcea Marylebone, taxiul deviă brusc și fu pe punctul de a se ciocni cu un autobuz care nu ținea seamă de ceață, de străzile cleioase, și mergea cu o viteză neîngăduită. Lunecușul, strigătele, accidentul evitat de așa de aproape, îl treziră pe bărbatul pentru care primejdia sub orice formă era savoarea vieții. El se aplecă în afară, învelit de furia șoferului autobuzului și de severitatea oficială a polițistului.

În sfîrșit taxiul intră într-o curte și se opri la una din ușile unei frumoase clădiri din piatră care făcea față străzii Wimpole și unde se găsea apartamentul pus la dispoziția lui Steele de către vărul și prietenul său Billy Cathcart.

În clipa în care taxiul se oprea în fața intrării principale, un alt taxi intrat prin poarta opusă se oprea și el. Portarul, sprinten și îndemînat, coborî în fugă scările terasei, ca să se ocupe de bagaje. În timp ce Steele cobora și plătea șoferul, clientul celui alt taxi îi întinse portarului o valiză și rămase o clipă să numere banii. În același timp se auzi o gălăgie mare de la fereastra de deasupra intrării. Cei doi bărbați ridicară capul odată. Datorită numeroaselor fotografii trimise de Billy, fațada largă unde se afla și apartamentul care-l aștepta îi era cunoscută lui Steele. El ghici deci îndată că ferestrele puternic luminate cu storurile trase erau ale apartamentului său. În apartamentul din dreapta însă storurile erau tot trase dar odăile erau cufundate în întuneric. La stînga, cu storurile ridicate și cu odăile vesel luminate, turtindu-se la geamuri, apărură trei capete de copii. În picioare, în spatele capetelor bucălate, înconjurîndu-i cu brațele, se zărea o siluetă feminină fermecătoare. Trei perechi mici de mînuțe ciocăneau în geam în tact.

Călătorul care coborîse din celălalt taxi răspunse cu un gest vioi și vesel, salutînd cu mîna.

— Urcă-ne imediat, Maloney, i se adresă acesta portarului. Ai să te întorci mai tîrziu după bagaje.

— Bine domnule, răspunse Maloney. Dați-mi voie numai să pun valizele la adăpost.

Noii sosiți străbătură repede hall-ul și intrară în ascensor. Portarul îi urmă imediat și ascensorul se ridică pînă la etajul al doilea.

Ușile celor două apartamente erau față în față.

Una din ele era larg deschisă și se auzea distinct glasuri vesele de copii bucuroși.

Cînd ascensorul se opri, Steele se dădu înapoi ca să-l lase să treacă pe tovarășul său, gîndindu-se că de așa de aproape nu se putea să nu vadă ceca ce va urma.

Se auzi întîi zgomot de piciorușe, apoi un foșnet de mătase. Brațele unei femei înlănțuiră gîtul aceluia ce sosea. Steele văzu bucuria izvorînd de pe frumosul chip al femeii. „Bun sosît, iubitul meu“. Bun sosît! auzi el. „Aceste zece zile mi-au părut zece ani! Ah! Ce fericire că ne găsim!“

Cu un gest mîngîietor ea îl trase înăuntru și ușa se închise. Steele rămase singur între două uși închise.

Ce istorii mai făceau nevestele și mamele în după amiaza asta cu întoarcerea lor!... Steele zîmbi ciudat și sună la nr. 49.

Ușa se deschise îndată și apărură sergentul Jake. Cu toate eforturile lăudabile ce le făcea de a semăna cu un servitor de casă bună, se vedea totuși imediat că e un soldat. Sergentul Jake era acela care îl ajutase pe Steele să-l ducă pe Billy la adăpost, cînd acesta fusese grav rănit la „Spion Kop...“ Jake, cu călcîile unite, cu pieptul scos, salută militar_este. Brațul stîng, rămas în Africa de sud, era prețul cu care salvase viața tînărului său căpitan.

— Ah! Jake, tu ești? Ce surpriză, zise Steele binevoitor. Nu mă așteptam să întîlnesc aici un vechi camarad!

Și trecînd pragul, intră în hall-ul confortabil al apartamentului lui Billy.

S-a născut un fiu (

O oră mai târziu, Steele, instalat confortabil într-unul din marile fotolii din bibliotecă, savura, fumindu-și pipa, senzația minunată a întoarcerii și a odihnii perfecte. Printre micile plăceri la care se aștepta, nu bănuise pe acea a unei liniști atât de desăvârșite, cu toată apropierea uneia din cele mai zgomotoase artere ale Londrei.

Jake luase tava cu ceai și pusese un număr din Times pe măsută.

Steele întinsese mîna pînă acum de două ori ca să-l ia și de ambele dăți renunțase, preferînd calmul propriilor sale gînduri, citirii unor fapte indiferente. De altfel pierduse obiceiul jurnalului zilnic și numai cu oarecare repulsie se hotărî să desfacă ziarul.

Cu toate că-și dădea seama limpede că scara și ascensorul care duceau la etajele superioare erau un bun comun al tuturor locatarilor vastei clădiri, totuși, cînd ușa nr. 49 fu închisă și se trezise singur în hall-ul liniștit unde ardea un foc plăcut ce lumina stampele vechi care-l împodobeau, cînd străbătuse liniștit un coridor care ducea la odaia sa și se simțise apoi instalat în atrăgătoarea bibliotecă a lui Billy unde zgomotele de afară nu ajungeau, el avu iluzia plăcută de a se afla într-un conac mare de țară, izolat de celelalte case. Liniștea era așa de perfectă, că gîndul de a avea vecini în dreapta și în stînga îi părea inadmisibil. Cum putea crede că dincolo de peretele acesta din stînga, probabil, cineva,

bea ceai, și că în partea cealaltă a sufrageriei, muritorul fericit, care cu o clipă înainte fusese primit așa de exuberant, era probabil așezat lângă frumoasa sa soție și înconjurat de trei capete mici bucălate? Era o senzație ciudată de a se simți în același timp așa de izolat și așa de înconjurat. În fine, peste câteva minute, Billy va fi aici. Telefonase că sosește, numai că va întârzia din cauza ceții. Telefonul era în hall. Soneria sunase deja de câteva ori. Cum Jake răspunsese și nimic nu se întâmplase, Steele conchise că mesajele nu-l priveau pe el. De altfel cine ar fi cerut să vorbească cu dînsul? Toată lumea afară de Billy și editorii săi nu știau de întoarcerea lui.

Senzația de a fi la Londra, fără să se știe, îi păru ciudată. Va fi în stare oare să reia în mîini firele care-l leagă de interesele zilnice?

Puse jos pipa și de data aceasta luă ziarul.

Un nume îi atrase imediat privirea. Citind, nu făcu nici o mișcare, dar fața îi deveni de culoarea cenușei.

„La Simla, la 26 noiembrie, un fiu s-a născut în casa lady-ei și lordului Hilary“.

Rodney Steele lăasă jos ziarul. De zece ani se străduia să se obișnuiască cu gîndul că puțin după ruptură, fata pe care o iubise, care era aproape a lui, se căsătorise cu un alt bărbat, cit timp el mai era în viață!

O bucată de vreme așteptase, cercetase prin ziare să găsească un anunț în felul aceluia pe care-l citise... Dar nu văzuse nimic și aflase mai tîrziu în mod precis că aceea din cauza cărcia suferise nu dăruise nici un copil soțului ei!

Și azi la Simla... un fiu se născuse în casa lady-ei și lordului Hilary!

Reluă pipa care se stinsese.

*

Odată, în trecutul îndepărtat, se plimbaseră amîndoi pe o cărare înflorită din Surrey. Dragostea lor era pe atunci tînră și minunată. Amîndoi săriseră peste o mică îngrăditură ca să intre într-un cîmp de ciuboțica cucului. Niște copii, pe care-i cunoștea iubita, rupeau floricele. Cînd trecu-

ră, un mititel cu obrăjorii roz se agăță de fusta ei albă. Ea se aplecă spre copil, îl luă în brațele ei tinere și puternice, îl ridică foarte sus și-l legănă deasupra capului, zîmbindu-i dulce. Apoi blînd lăasă copilul care se lipi de pieptul ei și îi mîngîie ceafa cu minuțele lui grăsuțe. Ea se întor-sese atunci spre Steele care o privea cu ochi de îndrăgostit și buzele ei rostiseră:

— Ah! Roddie, mult mi-ar place un mititel ca ăsta!

Și el înțelesese ce va însemna pentru dînsul ziua în care o va vedea cu un fiu al lor, al amîndorura. Mireasma florilor de ciuboțica cucului plutea în jurul lor.

„S-a născut un fiu în casa ladyei și lordului Hilary“.

O cheie se învîrți în ușa hallului, care fu izbită cu putere.

Rodney Steele se sculă. Era înalt, ferm și drept, și stătea pe covorașul din fața sobei, cu ochii îndreptați spre ușă.

Aceasta se deschise cu zgomot și Billy năvăli în odaie.

Billy încearcă să fie diplomat

Billy e mai tânăr ca oricînd și plin de entuziasm.

— Alo! băiete, strigă el vesel, și amîndoi bărbații își strînseră minile.

— Vezi că am luat în serios invitația ta și iată-mă instalat la tine și simțindu-mă de acum ca la mine acasă. E o senzație plăcută, te asigur, după zece ani de hoinăreală pe glob.

— Bravo, răspunse, afectuos, Billy. Nu-ți poți închipui cîtă plăcere îmi face să te știu aici pentru oricît timp ai chef. Noi sîntem nevoiți în tot cazul să fim la castel de Crăciun și Anul Nou, poate chiar și o parte din ianuarie, așa că apartamentul ar fi gol dacă nu l-ai ocupa tu. Ce zici de Penații mei, Rod?

— Dacă-mi plac? Dar e tot ce poate fi mai plăcut și mai confortabil. În neștiința mea îmi închipuiam locuințele din Londra ca niște locuințe în care abia te poți mișca. Nici nu știi cît de surprins am fost cînd am intrat aici. De abia mă obișnuiesc și eu cu un interior așa de elegant.

— Cu atît mai bine. Sînt încîntat că apartamentul e pe placul tău. Cît privește restul, sînt sigur că Jake și soția lui au să aibă grijă de tine. Îmi pare bine c-am putut să-i ofer aici lui Jake o situație convenabilă și că a mai avut și el norocul să dea peste o femeie cinstită și muncitoare care-și adoră soțul și mi-e devotată și mie indirect. Cum înainte de a se căsători cu Jake era bucătăreasă, știe să

gătească perfect. Ea e aceea care se ocupă de toate, inclusiv de Jake.

De cînd mi-am luat partea de moștenire, îmi repet adesea cînd călăresc prin pădurile care-mi sînt dragi: „Fără Jake, toată averea mea în clipa de față s-ar compune din 12 palme de pămînt în cimitirul Transvaal-ului“. Sînt ferm hotărît ca Jake să nu aibă nimic de suferit, pentru că mi-a sacrificat mic brațul.

— Ah! Billy, sînt în viață pierderi mai mari decît un braț. Jake a căpătat medalia „Victoria Cross“ în schimb și azi pare tot așa de îndemînat cu un singur braț ca înainte cu ambele. În plus, are o femeiușcă care-l răsfată și situația materială pe care i-ai făcut-o tu. Fii sigur că socotește pierderea compensată din belșug.

— Poate. Totuși n-aș putea uita niciodată ceca ce-i datorez omului acesta curajos.

Aplecîndu-se apoi spre foc, și fără să-l privească pe Steele, adăugă: „Și soția mea e de părerea ta“.

În felul în care intona aceste cuvinte, se strecura o notă de mîndrie aproape exaltată care-l uimi pe Rodney și-l făcu să privească mai atent pe vărul său. La licărirea focului, Billy părea mai tînăr decît era, și Steele surprinsese, înveselit, roșeața care se urcase în obrajii lui Billy cînd pomenise de soția sa. Evenimentul căsătoriei recente a lui Billy nu fusese încă discutat între dînșii.

Ultima oară cînd se întîlniseră, fuseseră în regiunea stîncoasă a Far-West-ului american. Billy aducea acolo o inimă zdrobită, credea el, din cauza căsătoriei lady-ci Ingleby cu Jim Airth. Îndată după nunta lor plecase și-i destăinuise lui Rodney suferința sa.

Steele se considerase atunci o brută că nu putuse răspunde cu o încredere tot așa de mare, dar durerea lui era prea adîncă ca să o poată exprima în cuvinte. Și iată că Billy, azi, era căsătorit, fericit, și roșea pomenind de soția sa, în timp ce el, Steele, continua să rămînă singuratic, credincios amintirii în care se amesteca așa de mult plăcerea cu regretul.

— Va să zică, Billy, s-a făcut? Tinere pierde-vară, aștepti să te feliciti?

Întrebarea ridică ultimele îngrădiri entuziasmului lui Billy.

— Nu înainte de o vezi, Rod. Abia atunci ai să înțelegi. Nu-mi pot explica încă de ce m-a ales tocmai pe mine din toți acei care îi cereau mâna. Și totuși! Îți amintești ce imbecil eram cînd am venit după tine în Far West?... Din fericire nimeni n-a aflat nimic despre incidentul acela! Pe atunci mă credeam îndrăgostit serios, dar azi de-abia îmi dau seama care e adevărul.

— Nu răscoli trecutul. Pe atunci erai într-adevăr îndrăgostit serios și nu trebuie să-ți fie rușine, căci femeia aceea merita. Fii credincios trecutului, totdeauna, Billy oricît de mîndru ești de prezent.

— Ah, dar pe atunci nu cunoșteam ce este dragostea adevărată. Pentru asta trebuie să fi căsătorit.

Întorcîndu-se spre chipul serios și blînd din fața lui, Billy urmă cu o voce tremurătoare:

— E un miracol așa de neașteptat cînd cea mai adorabilă dintre ființe te alege pe tine din toți cei care i se oferă, te iubește pe tine, îți arată o încredere desăvîrșită, ți se dă în sfîrșit fără restricție. Cîteodată simți atîta mîndrie încît cuvintele n-o pot exprima și după aceea, sentimentul inferiorității tale te covîrșește, te simți nedemn de... de...

— De... a desface șireturile pantofilor ei, sugeră Steele. De cît timp ești căsătorit Billy?

— Ieri s-au împlinit patru luni. Imediat după nuntă am dus-o în Scoția, căci îmi plăcea foarte mult s-o văd umblind printre ierburi. Știi, purta un...

— Ce importanță are ce purta? Eu nu mă pricep la îmbrăcăminte feminină așa că degeaba mi-ai descri-o. Presupun că frumoasa ta soție e înaltă și subțire și calcă peste ierburi ca pe nori... Ah! ființă fericită. Un simplu muritor poate să afle numele zeiței?

— Valeria, răspunse Billy.

El pronunță numele cu atîta respect și duiosie că gluma care îi trecuse prin mîntea lui Steele nu mai fu exprimată și ironia privirii sale se stinse.

Billy urmă.

— Era lady Valeria Beaucourt înainte de a se căsători cu mine. Tatăl ei a murit anul trecut și fratele ei a moștenit titlul de noblețe. E cea mai mare din patru surori. După moartea tatălui, a fost nevoită să părăsească vechiul castel și să se retragă cu mama lor în casa pe care o moștenise aceasta.

— Mă bucură fericirea ta, Billy, felicitările mele cele mai sincere! Îți doresc ca fericirea voastră a amândorura să fie veșnică! Îmi închipui și eu că lady Valeria a știut să ghicească pe cavalerul leal și mîndru în acela care era la picioarele ei...

— Ce prostie! zise Billy. Nu sînt demn de dînsa. Mulțumesc însă Domnului că am cunoscut toată viața numai femei nobile — ca Jeana Dalmain și Myra Airth — și cunoscîndu-le pe ele, am putut rămîne pe drumul cel bun în așteptarea Valeriei. Dar ce însemnau prietenii acestea ale trecutului față de ceea ce mi-a hărăzit prezentul? E așa de minunat să capeți o încredere absolută și nețărmurită și să nu fii respins niciodată!

— Hai Billy, mai potolește-te! Tu ai fost totdeauna înclinat spre prea multă expansiune... Nu-ți arăta perlele în fața unui filistin, ca să nu regreti vreodată. Tu, prin urmare, consideri căsătoria ca starea cea mai perfectă. Cu atît mai bine, cu cît ai avut curajul s-o înfrunți. Eu însă prefer să rămîn un celibatar. Să lăsăm asta. Nu putem avea toți norocul să întîlnim cîte o lady Valeria! Ia o țigară, Billy.

Billy aprinse un chibrit, apoi cu grijă își aprinse țigara. Conversația sa bogată secase dintr-o dată. Cîteva minute urmări gînditor zborul ușor al fumului, apoi zise brusc:

— Rodney, n-ai vrea să-ți dau vești despre Madge?

Chipul lui Steele se întuneacă.

— Dacă aș vrea să aflu vești despre sora ta, ți le-aș cere. Sînt oaspetele tău pentru că am credea că n-ai să-mi vorbești de ea decît dacă am să încep eu, Billy.

— Rodney, dragul meu, e vorba de ceva, în legătură cu Madge, care trebuie să știi neapărat.

— Știu despre ce e vorba, zise Steele. Fii așa de bun și nu mai adăuga nimic.

Billy aruncă țigara și aprinse alta.

— Ah, n-am văzut de cînd sînt un om căruia să i se potrivească așa de bine numele*); îmbraci o za foarte tare în fața sentimentelor și a emoțiilor.

— Cînd am să simt nevoie de simpatie sau de informații, am să-ți spun, Billy. N-am stat zece ani departe de Anglia pentru ca să scormonesc cenușa stinsă din prima zi a întoarcerii. Informațiile care îmi trebuiesc le voi găsi în ziare. Am avut grijă de a mă asigura înainte de întoarcere că sora ta mai e în India... Nu! Nici un cuvînt sau plec! Și Billy, te asigur că mă țin de cuvînt. Ne-am înțeles? Da? Și acum să ne ocupăm de alt subiect. Cum ți-ai aranjat viața? Te prezinți la alegeri în districtul tău? Lady Valeria își va putea dovedi puterea ei de seducțiune asupra alegătorilor! Afacerile merg bine? Unchiul tău așa de cumsecade se bucura că într-o zi îi vei lua locul.

Billy fu silit deci să se supună dorinței vărului său și să nu vorbească decît despre generalități. Cum i se încredințase însă o misiune delicată, ardea de dorința de a o îndeplini și în același timp nu știa cum să procedeze. Steele avea un dar special de a deruta persoana care îi vorbea pînă o făcea să uite ceca ce voise să-i spună. Încurcat și supărat, Billy privea în jur, căutînd inspirația care nu venea. Deodată, pe masa de lîngă el, zări un exemplar din „Despărțirea cea mare“.

— Oh, zise el, ai și luat volumul lui Max Romer? Ce zici de el?

— L-am cumpărat de la chioșcul din gara din Charing-Cross. Vînzătorul m-a anunțat că toată lumea vorbește de el și că romanul acesta face cît toate ale mele împreună! Se găsește în el, pare-se, „Dragostea adevărată“. L-ai citit, Billy?

— Da, ca toată lumea. Nu sînt în general amator de romane, dar Valeria m-a silit să-l citesc pe acesta. Ba mai mult, nici nu mi-a dat voie să sar pagini și mă întreba în

*) Stoel înseamnă oțel.

fiecare clipă unde sînt. M-am supus și ca să-i fac ei plăcere am citit în întregime „Despărțirea cea mare”.

— De ce ține așa de mult soția ta să citești cartea aceasta?

— Ca s-o poată discuta cu mine.

— Sărmane Billy! Și „Despărțirea cea mare” te-a plictisit rău?

— Ca să fiu drept, trebuie să mărturisesc că nu. Aș fi trecut cu plăcere peste mijloc, dar aș fi citit precis sfîrșitul ca să văd ce se întîmplă pînă la urmă. Fusesem „răpit”.

Steele zîmbi.

— Nu e expresia lady-ei Valeria, Billy?

— Da, răspunse Billy naiv. Valeria a fost chiar „răpită”.

— Înțeleg! Ascultă-mă Billy: Orice roman care valorează ceva trebuie să fie citit de două ori, o dată pentru poveste și acțiune în general și a doua oară pentru analiză. Cum în clipa de față am însă o sumedenie de lucru care mă așteaptă și foarte puțin timp pentru cititul romanelor, ce-ar fi să-mi povestești tu pe scurt subiectul cărții despre care toată lumea vorbește? I-ar face plăcere soției tale să afle așa ceva, sînt sigur. Ai putea să-mi redai și impresiile ei odată cu ale tale.

— Cu plăcere, zise Billy. Aș putea chiar să mă prezint la un examen cu cartea asta.

— Începe atunci. Ce-i cu titlul „Despărțirea cea mare”?

Despărțirea cea mare

Billy se sculă și se rezemă de cămin.

Rodney Steele, cu fața în umbră, îl privea atent pe Billy.

— „Despărțirea cea mare“, începu Billy, e un punct de pe continentul american indicat printr-un pod primitiv sub care valurile unui torent se despart în două cursuri de apă din care unul se îndreaptă spre Oceanul Pacific prin fluviile mari din apus, iar celălalt aleargă spre Atlantic prin golful Hudson. Pe arcada podului, deasupra torentului, chiar în locul în care se despart apele, e scris cu litere gigantice:

„DESPĂRȚIREA CEA MARE“

— Foarte interesant, răspunse Steele. Și exact, de altfel. M-am rezemat și eu de arcada acestui pod. Asta însă, băiete, e geografie, nu literatură.

— Vroiai explicația titlului, răspunse Billy. Și de altfel toate amănunțele acestea se găsesc în prefață.

— Prin urmare, lady Valeria te-a silit să citești chiar și prefața?

— Chiar ea mi-a citit-o.

— Perfect. A avut grijă de atmosferă. Să ajungem la poveste.

— Povestea începe cu logodna a doi tineri.

— Serios? Adam și Eva în Paradis! Situația nu-i tocmai nouă. Presupun că șarpele apare de la capitolul IV.

— Într-adevăr apare și șarpele. Păcat că nu-i Valeria aici ca să-ți explice ca mai bine. E foarte simplu să spui că e vorba despre doi tineri logodiți, dar vezi că dragostea lor îl răpește pe cititor. Toți bărbații sînt îndrăgostiți de fată, toate fetele sînt amorezate de băiat. Iată de ce se vorbește atîta despre carte. Tot timpul cînd citeam, îmi închipuiam că fata e chiar Valeria și te asigur că sufeream îngrozitor...

— Și lady Valeria avea și ea impresia că tu ești amorezul?

— Oh! nu, zise Billy modest. Eroul e foarte inteligent, e bun și are gesturi rafinate. Numele lui e Valentin. I se spune de obicei „Val” și ceca ce e deajuns de curios e că și eu îi spun cîteodată soției mele „Val”.

— Foarte curios într-adevăr! Continuă povestea Billy, căci deocamdată nu mă simt încă „răpit”.

— Cum îți spuneam, sînt logodiți, reluă Billy cu glas resemnat, dar fericit. Nu-i vina mea dacă tu nu ești răpit. Trebuie să știi că părinții fetei nu vedeau cu ochi buni căsătoria cu Valentin căci exista un individ bogat și nobil care făcea curte Catherinei — ți-am spus c-o cheamă Catherine — și, Catherine nu era o ființă care să lase să i se impună ceva. Familia ei trebuia deci să primească. Catherine avea 20 ani și Val 27. Aveau o încredere perfectă unul în celălalt și vorbeau de trecut fără să ascundă nimic.

— Nu prea au avut timp să capete experiența de altfel. Aveau ceva de ascuns?

— Ai să afli îndată, urmă Billy. Cu un an înainte de s-au întîlnit, Val suferise un accident grav la vînătoare. Căzuse în cap pe cînd sărea peste o barieră înaltă. Consecința fu o hemoragie cerebrală. Fu dus la o clinică condusă de două surori, cea mare foarte devotată și cu grijă de toate, cea tînără, mai în vîrstă totuși decît Val, drăguță, inteligentă și infirmieră desăvîrșită. Stătu 6 săptămîni în home-ul acesta unde după multe îngrijiri fu salvat, cu toate că-și întîrziase convalescența lucrînd pe ascuns la manuscrisul cărții pe care o avea în curs. Din fericire pentru el,

doctorii îl surprinseră și i se luă hîrtia și condeiul. Abia atunci începu să facă progrese, dar mai fu silit să rămînă cîteva luni încă într-o stare anormală. El îi povestise Catherinei toate astea și cît de devotate se arătaseră infirmierele.

Cu cîteva zile înaintea nunții, Val vine într-o seară la logodnica lui și o găsește într-o discuție aprinsă cu frumoasa infirmieră. Pe masa care le despărțea era un teanc de scrisori. Scrisorile acestea erau niște scrisori de dragoste, pe care le scrisese el infirmierei. Ea i le arătase Catherinei ca să-i dovedească că Val nu trebuia să se căsătorească decît cu dînsa.

Cînd Val intră, Catherine, palidă ca o fantomă, îi întinse scrisoarea pe care o avea în mînă și-i ceru să-i răspundă dacă el o scrisese. Val luă scrisoarea și o examinează în tăcere. Apoi o parcurse încet în timp ce ambele femei îi pîneau mișcările.

În cele din urmă, Val declară: „Da, e scrisul meu!”

Triumfătoare, infirmiera îi întinse Catherinei alte cîteva dovezi de același gen, dar Catherine le refuză, declarînd că dovada pe care o ținea în mînă îi era suficientă. Apoi, întorcîndu-se spre Val, nu-i ascunse ceea ce gîndea despre purtarea lui și-i porunci să plece îndată fără să mai încerce vreodată să-i vorbească. Val rămase împietrit și nu mai putu spune nimic. El luă scrisorile și ieși urmat de infirmieră.

La hotelul unde locuia, Val ceru să i se dea un salonaș și, odată instalat, se apucă să citească pe rînd toate scrisorile. După ce termină, declară infirmierei că, oricît de ciudat i s-ar părea, el nu-și amintea nicidecum să fi scris vreodată aceste scrisori și că în același timp nu putea nega că nu sînt scrise de mîna lui. Cea mai mare parte erau scrise atunci cînd el mai era în clinică și frumoasa infirmieră îl îngrijea pe bolnav. La citirea acestor scrisori Val avu revelația perturbării mîntale pe care i-o provocase accidentul și de care nu-și dăduse niciodată bine seama pînă atunci. Observă că făcuse o confuzie ciudată între personajele romanului pe care-l scria după accident și infirmiera și dînsul.

Val se simți năpădit de dezgust la citirea acestor scrisori. Nu putea, oricît efort făcea, să-și amintească că le

scrisese el. Avea senzația că pierduse totul: dragostea Catherinei, încrederea în sine și că totul se spulberase ca un vis!

Infiriera încercă atunci să-l convingă s-o ia de nevastă, mărturisindu-i că-l iubise întotdeauna și că ea nu l-ar fi părăsit chiar dacă i s-ar fi dovedit c-a scris scrisori de dragoste la oricâte femei.

Val îi răspunse așa cum merita și aruncă toate scrisorile în foc, lăsînd infiriera singură.

Se întoarse atunci la Catherine, dar aceasta fusese profund jignită și refuză să-l mai vadă. El încercă să-i dea explicații în scris dar scrisoarea i se înapoie fără să fi fost deschisă.

Val plecă atunci în Africa să vînzze. Într-un ținut sălbatic și izolat primește de la prietenul care trebuia să-i fie martor la căsătorie o scrisoare în care e anunțat de logodna Catherinei cu pretendentul bogat și nobil. Prietenul afirmă că ea s-a lăsat influențată de familie, dar că nu pare fericită și că e sigur că tînjește în ascuns după Val, pe care îl sfătuiește să se întoarcă înainte de a fi prea tîrziu. Val se hotărăște să lase deoparte orice amor propriu și să se întoarcă imediat în Anglia.

În clipa cînd ajunge la hotărîrea aceasta, sînt o mulțime de rînduri despre un apus de soare. Un poștaș însă îi aduce un mesaj telegrafic. Val rupe plicul și citește următoarele: „Anulează scrisoarea, căsătoria are loc azi!“ Val află astfel că a așteptat prea mult pînă să se decidă să renunțe la amorul său propriu... Îl lăsăm cu brațele încrucișate în vîrfurile unei stînci, cu animalele ucise la picioarele lui, cu soarele care dispăre.

— Asta e tot, îl anunță Billy, așezîndu-se.

Steele întinse mîna în tăcere, luă cartea, parcurse 2—3 pagini și o puse la loc.

Părea că-i vine greu să vorbească. La urmă zise:

— Și lumea discută într-adevăr despre povestea asta, Billy?

— Te asigur că da.

— Ce găsesc de discutat?

— Mai întîi dacă e posibil ca un om să scrie un șir de scrisori și să nu-și amintească de ele.

— Cred că hemoragia cerebrală e o explicație suficientă, luă Steele apărarea.

— După aceea se pune chestiunea următoare:

O logodnică ar ceda așa de ușor altei femei bărbatul pe care îl iubește? Jane afirmă că după caracterul nobil pe care autorul l-a dat Catherinei, ea nu se putea purta în felul acesta. Valeria pretinde că da, pentru că orgoliul e mai puternic decât dragostea. Când o aud pe Valeria vorbind așa, mă bucur grozav că nu există pe lumea aceasta scrisori de dragoste scrise de mîna mea! Ducesa, la rîndul ei, afirmă că fetele sînt în stare de orice nebunie cînd devin geloase, și că o femeie drăguță și inteligentă de 30 de ani — e vorba despre infirmieră — ar fi fost probabil o soție mai bună decât Catherine. Și așa discută între ele la nesfîrșit.

— Înțeleg. Sărmanul erou pînă la urmă moare de foame între două praznice. După cît se vede „Despărțirea cea mare“ nu are deznodămîntul fericit de rigoare.

— Deznodămîntul e pur și simplu îngrozitor, zise Billy. N-am știut eu să-ți redau impresia aceea de părăsire fără nici o licărire de speranță... Valeria descoperă tot felul de semnificații simbolice în tabloul animalelor moarte, întinse la picioarele lui Valentin, și soarele roșu care apune la orizont... Lăsăm eroul care părea sortit unui destin așa de frumos, îl lăsăm singur pe o stîncă cu brațele încrucișate, cu disperarea în ochi, singur de tot.

— Nimeni nu știe, dar eu am impresia că e...

— Cine e Max Romer? întrebă brusc Steele.

Soneria telefonului zbîrni în timp ce vorbeau. Îl auziră pe Jake care răspundea:

— Apropo de telefon, urmă Billy, mi-e foarte teamă să nu te enerveze. S-a întîmplat că forurile superioare au schimbat pentru nău știu care motiv numărul telefonului nostru și ne-au impus altul care aparținuse pînă acum „Salvării Spitalului Metropolitan“. Noul anuar al telefoanelor apare deabia în ianuarie. Pînă atunci însă ne sună mereu pe noi pentru Spital... Jake răspunde bineînțeles, dă lămuririle necesare, totuși deranjul acesta veșnic e supărător și mă tem să nu te supere pînă la urmă.

— Nicidecum îl asigură Steele, din contră, mă va distra. Oricît de neîncipuit îţi pare, află că n-am locuit niciodată pînă acuma într-o casă cu telefon. Nu vorbesc de hoteluri, bineînţeles. Dar un telefon la dispoziţia mea e ceva nou pentru mine, aşa că îmi propun să răspund cît mai des în locul lui Jake.

— Ai să te sature repede, afirmă Billy. Şi afară de asta, Rody ai să te plictiseşti curînd de singurătate. Cred cel puţin. Vino să petreci Crăciunul cu noi. Soţia mea tot doreşte să te cunoască. Vom face tot posibilul să te distrăm. Ducesa aşteaptă la Overdene o bandă de prieteni care sînt şi ai tăi. Ai să fi sărbătorit, te asigur eu. Hai Rod, spune da şi vino.

— Mulţumesc Billy, mulţumesc. Dă-mi cîteva zile de gîndire. Pentru moment mai sînt încă omul din pădure. După zece ani e aşa de greu; dar nu-ţi mulţumesc mai puţin totuşi, şi crede-mă că nu sînt nerecunoscător!

Billy privi ceasul din perete.

-- Hei, strigă el, e 7! şi am promis soţicii mele să fiu înapoi la masă la 8 şi jumătate! Va trebui să forţez viteza. Salutare dragul meu. Nu uita că apartamentul cu tot ce are în el îţi stă la dispoziţie... Anuţă-mă însă că soseşti la Castel cît mai curînd... Iată sună telefonul iar... Ai ocazia acuma să răspunzi... Nu Jake, nu aştept ascensorul. Bună seara.

Şi Billy coborî scara în fugă.

De partea cealaltă a peretelui

La scară, Billy găsi șoferul în discuție aprinsă cu portarul. Zărindu-și stăpînul, deschise portiera mașinii. Billy îl opri.

— Nu plec încă Loder, zise el. Mă întorc peste o jumătate de oră și va trebui atunci să mărești viteza și să mergem la noroc. Poți să mă aștepți înăuntru.

Imediat mișcările lui Billy căpătară un aer misterios. El făcu întii înconjurul casei, fără nici o țintă în aparență, apoi se întoarse și urcă în grabă scările terasei care ducea la apartamentele vecine. Ascensorul îl urcă pînă la etajul al doilea unde se ciocni de cineva care aștepta să coboare.

— Tu ești Billy? spuse străinul.

Billy se opri și-l recunoscu pe Ronald Ingram.

— Hallo! răspunse el, nu cumva ai făcut o vizită surorii mele?

— Am vrut numai, dar nu mi s-a dat drumul. Mi s-a spus că lady Hilary e foarte ocupată și că nu primește pe nimeni.

Billy izbucni în rîs.

— Adevărul e că mă așteaptă pe mine. Eu sînt „ocupată” care o împiedică să primească musafiri. Și deja sînt în întîrziere!

— Fericit muritor! strigă Ronald Ingram în timp ce pornea ascensorul.

Billy sună la ușa din dreapta.

— Doamna e în salon, anunță servitoarea care deschise. Billy se opri o clipă, își trecu mina nervos prin părul lucios și respiră adânc. Apoi intră.

O lumină foarte dulce izvora din lămpile acoperite. Un paravan mare indian, lingă ușă, ocupa o mare parte din odaie. Billy înaintă și pașii lui se înfundară în covorul moale fără cel mai mic zgomot.

O femeie tânără și frumoasă, îmbrăcată într-o elegantă rochie neagră, stătea pe un scăunel în fața focului.

— Allo, Madge! spuse Billy.

Tânăra femeie întoarse capul, se sculă, și-l întâmpină pe Billy.

— Oh, Billy, șopti ea, s-a întors!

— Știu soră dragă, răspunse Billy, cu tonul unui confident de scenă. Am stat o oră cu dînsul de partea cealaltă a peretelui acesta și mai e și acum acolo... la vreo doi metri doar de scaunul tău. Cerul e cu noi, draga mea, căci te crede în India.

— Billy, spuse lady Hilary, continuînd meditația-i proprie, l-am văzut sosind cu taxiul, căci telefonasem întîi la Charing-Cross ca să știu la ce oră exact e anunțat „trenul vaporului”. Am stins toate luminile și, la fereastră, ascunsă pe jumătate după perdele, am așteptat. De altfel nu puteam fi zărită din cauza ceței, cu toate că eu puteam distinge perfect, ceea ce se petrecea jos. Două taxiuri au sosit în același timp și doi bărbați au coborît. L-am recunoscut îndată pe Rodney. Cred că cineva a ciocănit în clipa aceea la vreo fereastră de deasupra, căci amindoi bărbații au ridicat capul odată, și o secundă privirile lui Rodney s-au îndreptat spre fereastră mea. Oh Billy, nu l-am mai văzut de zece ani și inima mea îi striga „Bun sosit”.

Tânăra femeie deschise atunci larg brațele, cu un gest de primire călduroasă.

Eram așa de aproape de el, așa de plină de dragoste și de dor! Inima mea îl chema și el nu știa! Nu crezi că ar fi trebuit s-o simtă?

Billy se așază, potrivindu-și pantalonii cu grijă pe genunchi.

— Nu știi Madge, ce să-ți spun. Fapt e că mi-a afirmat că înainte de a se întoarce în Anglia s-a asigurat că tu ești în India! Ia ascultă Madge, dacă ai binevoi să stai jos și să-mi vorbești cu glasul tău de toate zilele, ți-aș fi foarte recunoscător. Când înaintezi spre mine cu brațele întinse ca aripile unei mori, mă cnervezi și-mi ajunge cît m-am muncit de partea cealaltă a peretelui ca să aranjez lucrurile dintre tine și Rodney. Dacă vrei să discuți liniștit, am să-ți explic cum stau lucrurile!

Lady Hilary se așează zîmbind într-un fotoliu.

— Bine dragul meu, sînt o proastă, dar trebuie să mă înțelegi. Gîndește-te la lunile lungi în care am așteptat întoarcerea lui Rodney. Și nu uita că, în ceasul de față, nu știi deloc care sînt sentimentele lui față de mine. Știe de schimbarea cea mare intervenită în viața mea?

— Da, știe că ești văduvă. M-am asigurat că e la curent cu lucrul acesta.

— I-ai spus tu lămurit?

— Nu mai era nevoie să precizez, căci aflase din ziare.

— Ești sigur Billy? Anul trecut Rodney era prin deșertul australian și moartea lui Gerald a fost ținută secret ca să se evite vreo anchetă, căci știi doar că s-a stins din cauza dozei prea mari de cloral pe care o luase. Fără poziția lui socială, mizeria ultimilor ani ar fi fost dezvăluită mulțimii și suferințele pe care le ascundeam cu atîta grijă ar fi fost tîrîte în plină lumină.

— Sărmană Madge! Știi că ai trecut prin clipe îngrozitoare! Mă întreb chiar cum ai reușit să-ți păstrezi buna dispoziție și mai ales frumusețea ta, pentru că, zău așa, ești mai bine încă decît acum zece ani!

Lady Hilary zîmbi roșind, căci un compliment spus de un frate e totdeauna sincer și totdeauna neașteptat. Frumusețea și farmecul ladyei Hilary fuseseră de nenumărate ori lăudate în versuri și proză, afară de complimentele șoptite cu voce emoționată. Dar fraza simplă a lui Billy, „Zău așa, ești mai bine încă decît acum zece ani“, o impresiună mai mult decît cel mai subtil compliment.

— Mulțumesc, dragul meu. La drept vorbind, în timpul acestor ani lungi, am avut un talisman care m-a susținut.

Mi-ar veni greu însă să-ți spun de ce natură e și care i-a fost puterea. Povestește-mi mai bine în amănunt ce s-a petrecut între Rodney și tine, pentru că nu vreau să risc să se fi strecurat vreo neînțelegere. Cîteodată trăiesc ca halucinată, din cauza fratelui lui Gerald, care deține azi și titlul de noblete și situația fostului meu soț, încît anunțurile din ziare, în legătură cu lordul și lady Hilary continuînd fără întrerupere, ar putea să se creadă că e vorba de mine și de Gerald, în timp ce ele privesc pe cumnatul meu și soția lui. Apropo de asta, văd în ziarul de azi că au căpătat un fiu la Simla. Îmi pare bine căci va fi moștenitorul. Ceilalți copii sînt fete.

— Bine draga mea. Am să-ți fac atunci o dare de seamă amănunțită asupra întrevederii noastre, zise Billy. Mai întîi l-am întrebat pe Rodney dacă nu vrea să afle vești despre tine. Mi-a răspuns că, atunci cînd va dori să afle, mă va anunța. I-am răspuns lămurit că există un fapt în legătură cu tine pe care el trebuie să-l cunoască. El mi-a zis pe loc că să nu mă mai ostenesc, căci îl lămuriseră ziarele. După aceea și-a reluat armura de oțel și m-a rugat să nu-i mai vorbesc despre tine, adăugînd chiar că nu-mi primește ospitalitatea decît cu condiția asta. După care, socotînd că m-a pus suficient la punct, mă anunța că înainte de a se întoarce în Anglia s-a asigurat că tu ești în India. Ei, cum să-i mai fi spus, după felul cum mi-a vorbit, că tu locuiești în apartamentul de alături?... Fratele tău, cu toate intențiile sale bune, s-a simțit împietrit.

— Ah Billy, spune-mi cum arată!

Billy, după ce-și trecu mîna prin părul blond, răspunse:

— Știi că nu mă prea pricep la descrieri, Madge. Să încerc totuși. E foarte înalt și foarte slab. Părul îi e negru și încrețit ca pe vremuri, dar îl poartă mai scurt și are cîteva fire de argint pe tîmple... Ochii îi sînt întunecați și pătrunzători și, ca și pe vremuri, parcă te pătrund cînd vorbești și că citesc ceea ce vrei să spui. Îți face impresia că sîgîndește dacă să-ți permită sau nu să te exprimi.

— Mi-a părut mai bronzat.

— E drept. E bronzat ca un arab din deșert. Are fața nevedă și maxilarele lui exprimă energie. Altfel e tot așa

de bun băiat, și ochii și gura i se împlînzesc cînd zîmbește.

Ochii lady-ei Hilary și gura ei frumoasă se înduioșară.

— Eu mă sperii greu, Billy, zise ea. Forța la un bărbat mă sperie mai puțin decît slăbiciunea lui. Și chiar dacă m-aș teme puțin, ar fi o plăcere pentru mine să pot simți o astfel de teamă.

— Madge, nu mi-ai spus niciodată ce a intervenit între tine și Rodney cînd v-ați despărțit.

— Nu, și n-am spus-o niciodată cuiva. Dacă aș fi avut zece ani mai mult și o oarecare experiență a vieții, lucrurile ar fi luat o altă întorsătură... O fetiță de 19 ani nu știe să iubească cu dragoste adevărată, aceea de care are nevoie un bărbat, dragostea înțelegătoare, dragostea aceea care așteaptă și care iartă. După un an, Billy, îmbătrînisem cu zece ani ! Atunci abia mi-am dat seama, atunci am înțeles abia cît de mult îl iubeam pe Rodney.

— Fată dragă, oare n-a fost greu pentru Gerald ?

— Gerald avea ceea ce dorise și în cursul anilor următori a avut toate motivele să binecuvînteze talismanul care m-a făcut răbdătoare și datorită căruia rămăsesem tot timpul alături de dînsul.

— În tot cazul nu cred ca Steele să se fi înarmat cu vreun talisman oarecare. Nu are deloc aerul. Nu știu de ce, dar îmi evocă imaginea bărbatului singuratic în lumina apusului de soare, pe stîncă, cu brațele încrucișate, cu animalele moarte la picioarele lui.

— Pentru Dumnezeu, despre cine vorbești Billy ?

— Despre Valentin din romanul „Despărțirea cea mare“. Tu nu l-ai citit Madge ?

— Nu, n-am citit zilele acestea nici un roman, afară de acelea ale lui Rodney.

— Valeria nu le prea apreciază pe ale lui, replică Billy. De altfel ieri, la chioșcul librăriei din Charing-Cross, i s-a spus lui Rodney că „Despărțirea cea mare“ singură, valorează cît toate romanele lui împreună. Bineînțeles că nu-l recunoscuseră. Cînd Rodney mi-a povestit asta n-am știut ce să-i răspund, pentru că Valeria făcuse aceeași observație chiar azi dimineată.

Lany Hilary se înroși de ciudă.

— Oh Billy, se poate să nu fi răspuns tu nimic? Valeria nu e deloc expertă în ceea ce privește talentul unui scriitor. Toată frumusețea descrierilor, culoarea locală, așa de bine realizată, astea i-au scăpat ei din vedere. Dar ce neplăcut este să fii primit în clipa întoarcerii cu o apreciere așa de supărătoare.

— Fată dragă, Rod nici nu s-a sinchisit. Mi-a povestit-o chiar rîzînd.

— Oamenii rîd cîtcodată ca să ascundă o suferință. Aș vrea să îndrăznească careva să afirme în fața mea așa ceva! Și ce-i cu romanul acesta „Despărțirea cea mare“?

— E o poveste de dragoste, de dragoste adevărată însă. Tu știi doar că Rodney nu poate să scrie o poveste de dragoste adevărată.

— Billy, e pentru că nu s-a ostenit niciodată. El vorbește despre dragoste ca un bărbat fără iluzii.

— Tocmai. Are să poată găsi dragostea și iluziile ei în „Despărțirea cea mare“. O citește acuma?

— Da. A cumpărat de la gară un exemplar ca să-și dea seama și el ce e cu cartea aceasta care face cît toate ale lui împreună. M-a silit să-i povestesc tot romanul și am făcut-o perfect. Valeria va fi încîntată cînd va afla, căci din cauza ei am citit cu atenție „Despărțirea cea mare“.

— Cine e autorul?

— Max Romer.

— Cine e Max Romer?

— Nimeni nu știe, e poate un... Cum se cheamă asta?

— Un pseudonim!

— Exact. Unii cred că Max Romer e o femeie.

— Poate că un soț și o soție au scris împreună.

— Nu cred, Madge. Am să-ți încredințez un secret mare! Eu cred că Valeria e autorul „Marii Despărțiri“!

— Dragul meu Billy, cum de ți-a venit în cap o idee așa de năstrușnică?

— Din mai multe motive. Mai întîi că ea arată pentru romanul acesta un interes extraordinar, silește pe toată lumea să-l citească și afirmă că e cel mai bun roman pe care l-a citit vreodată. O serie de mici lucruri, ca acestea, mă fac să cred că ea este autoarea.

Ochii lady-ei Hilary sclipiră de veselie.

— Billy, dragul meu, eu am să-ți încredințez un secret încă și mai mare decât al tău. Eu cred că tu și cu Valeria ați scris romanul împreună, în colaborare.

— Nu! Pe cuvântul meu de onoare, îi răspunse grav Billy. Dacă Valeria l-a scris, atunci l-a scris absolut singură.

— Dar, bine, nu se poate scrie un roman în clipele libere și pe ascuns.

— Eu sigur că n-aș putea, dar e tocmai ceea ce poate Valeria.

— Ei bine, dacă Rodney, de partea cealaltă a peretelui, îl citește acuma, am să-l imit și eu de partea astălaltă. Am să trimit dimineață să mi se aducă un exemplar. Și după aceea Billy, cum o să facem?

— Dumnezeu știe, răspunse Billy. Probabil că o să dai unul peste celălalt în stradă. Să nu uiți, dacă se întâmplă așa ceva, că el te crede în India.

— Am eu grijă să nu se întâmple așa ceva. Am să-l urmăresc câteva zile și am să aștept. Poate atunci să mă hotărâsc să-i scriu ca să-l anunț că sînt aici și să-l chem la mire. Mă tem însă să nu mă pripesc. Nu vreau să risc să procedez greșit. Nu știi, cumva, cum are de gînd să-și petreacă timpul?

— Mi-a spus că are enorm de lucru și se bucură că apartamentul e așa de liniștit. Asta e adevărat de altfel, afară de plictiseala cu telefonul.

— De ce e plictiseală?

— Mi s-a schimbat numărul vechiului telefon cu nr. „494” „Mayfair” care aparținuse pînă acuma „Salvării Spitalelor Metropolitane”. Noul anuar n-a apărut încă, așa că sîntem mereu sunați pentru infirmiera primă sau doctorul Browning. Jake dă fiecăruia explicațiile necesare, dar cu toate acestea sună telefonul toată ziua. Pe Rodney l-a amuzat cînd i-am spus lucrul acesta și mi-a spus că i-ar face plăcere să răspundă chiar el. Pentru moment, un telefon în casă îi pare o jucărie în mînă. Are să se sature însă pînă în 24 de ore și are să-l dea dracului. Dragă Madge, trebuie să zbor, că n-am să ajung decât pe la vreo nouă și nu-mi place s-o

las pe Valeria singură nici o clipă. Mi-a spus zilele astea ceva care e prea frumos ca să pot crede. Nu pot să-ți spun și ție pentru că am promis că nu voi spune nimănui. Și totuși Madge, cînd mă gîndesc nu mai știu unde mi-e capul. Cînd voi avea oare deajuns grijă de Valeria ? Mă tem chiar cînd o vîd urcînd scara.

Ochii ladyei Hilary erau plini de simpatie caldă dar și de o ușoară îngrijorare cînd se îndreptară spre fața de copil a lui Billy. Oare tot copil mai e ? Prin ce încercări va trebui să treacă înainte de a-și fi pierdut încrederea în viață și bucuria de a trăi ?

: Lady Hilary se sculă, puse mîna pe umărul fratelui ei și spuse :

— Billy dragă, nu-mi încredința nimic din ceea ce ai promis că vei ține secret. Sînt însă sigură că n-ai nici un motiv să te îngrijorezi dacă Valeria urcă scara. În orice caz mișcarea nu poate să-i facă decît bine. Dacă pot să-ți dau un sfat, Billy, e să nu te ocupi așa de mult de Valeria, să nu lași neliniștea să intre în inima ta așa de iubitore.

— Tu nu știi nimic de lucrurile astea, răspunse Billy foarte serios.

— E drept dragul meu, dar țin să te știu fericit și cîteodată sînt fericită din cauza ta așa cum ești tu mereu din cauza Valeriei. Nu vreau însă să te rețin. Gîndește-te puțin și la mine și dacă afli ceva despre Rodney, anunță-mă. Am să aștept cu răbdare pînă atunci. Îmi va fi ușor acum după ce l-am văzut și-l știu vecin cu mine despărțiți numai printr-un perete. Ah ! Cum aș vrea să putem vedea prin peretele acesta și să pot ști ce face în clipa aceasta !

*

Ce făcea Rodney în clipa aceea ?

După plecarea lui Billy, Steele se întorsese în bibliotecă și, instalat în vastul fotoliu, rămase cîteva clipe adîncit în gînduri. Apoi luă „Despărțirea cea mare“, citi ici și colo cîteva pasaje... și deodată izbucni în rîs. Puse cartea jos și

scoase din buzunarul hainei un plic mare cu numele său, găsit la sosire. Din plic scoase un al doilea plic adresat lui *Max Romer*.

Îl deschise și scoase o mulțime de articole tăiate din ziare. Înfundându-se bine în fotoliu, cu lampa lângă el, Steele își umplu pipa și o aprinse, zicându-și :

— Să vedem ce spun criticii despre „Despărțirea cea mare“. Nu-mi pot închipui însă nimic mai îngrozitor decât s-o auzi povestită de Billy !

Pentru Max Romer

În seara următoare, Rodney Steele se instalează să lucreze în micul hall pe care-l prefera vastei biblioteci pentru anumite motive: dintre care primul era că te puteai bucura aici de o liniște absolută și de senzația ciudată că ești despărțit de tot restul universului. Era ca o celulă de pustnic înzestrată cu tot confortul modern.

O ampă acoperită se găsea pe masa de scris. Nici nu se putea dori o atmosferă mai prielnică pentru corectură. În afară de un singur punct, izolarea era perfectă. Totuși, tocmai punctul acesta vulnerabil fusese motivul pentru care Steele părăsise biblioteca. Scaunul scriitorului se rezema de peretele unde era aparatul, așa fel că, îndată ce soneria afurisită începea să sune, scriitorul nu avea decît doi pași de făcut ca să ridice receptorul. De 24 ore de cînd avea sub mîină telefonul, începuse să se cam sature, după cum prevăzuse Billy.

La început îl distrase să răspunda unor oameni mai mult sau mai puțin nervoși care cereau imperios comunicația cu spitalul și se infuriau cînd li se răspundea că nu pot vorbi cu dr. Brown sau cu infirmiera primă. Distracția slăbi însă repede și Steele începu să fie mai indulgent față de furiile lui Jake din cauza afurisitului de telefon. În seara aceasta, Jake ceruse voie să iasă în oraș pentru un ceas sau două cu D-na Jake, după ce servise cina, așa încît răspunderea telefonului îi revenea implicit lui Steele care pre-

feră să se instaleze acolo unde putea să apuce imediat receptorul și să oprească soneria. Deodată, cînd era mai absorbit de corectură, soneria răsună grăbită și stridentă. Steele sări la receptor.

— Alo! zise o voce bărbătească, pot vorbi cu dr. Brown?

Și micul dialog enervant începu, Steele însă o făcu pe scurt și se întoarse la corecturile lui. De abia reluase lucrul că soneria se auzi iar. Era același individ perseverent care dorea să vorbească cu dr. Brown.

Înfuriat, Steele chemă patetic centrala ca să-l salveze de „dementul“ care-l plictisea și anunță că nu va mai răspunde pe viitor.

După aceea, o întreagă jumătate de oră liniștea fu desăvirșită și Steele lucră repede și cu spor.

Deodată, un fel de avalanșă păru că se rostogolește în dosul paravanului, urmat îndată de ciocănitura factorului poștal. Din nou lumea din afară i se impuse lui Steele, cu toată izolarea lui voită. Era plictisitor, dar nu putu să nu se ducă să vadă din ce era formată avalanșa.

Cutia de scrisori din sîrmă conținea mai multe circulare pentru Billy și o scrisoare pentru dînsul. Era un plic colorat discret și parfumat așa de puternic cu vioarele, că-l izbi mirosul înainte chiar de a fi pus mîna pe scrisoare. Adresa era scrisă de o femeie... Ce femeie pe lume știa de existența lui la Regent House 49? Își dăruî cîteva clipe de răgaz și apoi, instalat din nou în fotoliul comod, deschise plicul și scoase o pagină acoperită cu litere mărunte. O privire aruncată semnăturii îi explică misterul.

Natural! Cine altcineva ar fi putut să-i scrie. Lady Valeria, gazda lui, soția lui Billy, firește!... Dar ce de înconjururi, ce de înflorituri!

„Dragul meu domn Steele,

Am fost fericită să aflu prin Billy că ai sosit cu bine. Sper că vei găsi apartamentul în ordine. Nu prea am eu încredere în competența soților Jake, dar Billy e hotărît să-ți fie. Eu personal aș prefera un om cu toate membrele și cu

experiență de majordom. Sper totuși că vei fi indulgent cu greșelile pe care le-ar putea face. Îți scriu azi, ca să întăresc invitația lui Billy să vii să petreci cu noi sărbătorile Crăciunului. Primul d-tale Crăciun în Anglia, după atîția ani, nu trebuie să-l petreci în singurătate. Sînt neînchipuit de dornică să te cunosc și să-ți spun cită plăcere mi-a provocat citirea romanelor d-tale încîntătoare. Sper că ne vei mai da unul curînd. Și eu mă cam ocup cu scrisul, așa că înțelegi cit interes prezintă pentru mine să discut chestiuni de stil și de tehnică“.

Steele pufni în rîs și se aplecă să dreagă focul. Apoi reluă lectura.

„Vreau să-ți mai spun ceva confidențial. Eram pe punctul de a scrie o apărare a lui Max Romer, dar asta ar însemna poate o divulgare a secretului pe jumătate. Află doar că doresc demult să-ți explic unele lucruri în legătură cu „Despărțirea cea mare“. Billy s-a întors aseară exaltat de felul în care ți-a povestit romanul. Dragă domnule, mai e nevoie să adaug că Billy e absolut incapabil să înțeleagă o carte ca „Despărțirea cea mare“ și cu atît mai puțin s-o judece? „Despărțirea cea mare“ e cartea anului. E un studiu magistral al dragostei, al durerii și al dezamăgirii. Ravagiile pe care le face orgoliul sînt redate magistral... Mă tem că povestirea proastă a bietului Billy să nu-ți micșoreze cu mult dorința de a citi cartea, ceea ce pentru motive pe care încă nu le pot dezvălui, mi-ar produce mie personal o mare decepție. Mă interesează părerea d-tale asupra lui Max Romer. Aș vrea să știu ce impresie ți-a făcut d-tale, care ești autorul atîtor cărți încîntătoare. Părerea d-tale, repet, este foarte importantă pentru mine.

*Cu afecțiune,
Valeria Cathcart“.*

— Oh, zei ! zise Rodney, lăsînd scrisoarea cu o străfulgerare de mînie în priviri. Apoi brusc se potoli. „Sărmane Billy“, oftă el.

Fără să mai lase timp să treacă, se așeză în fața mesei de scris, dădu la o parte foile de corectat, luă o hîrtie de scrisoare și, fără oprire sau șovăire, scrise grăbit :

„Dragă Lady Valeria,

Mulțumesc că ai întărit cu atita amabilitate invitația lui Billy. Eu nu am încă proiecte stabilite, dar Billy a fost așa de drăguț ieri să-mi spună că-mi dă răgaz câteva zile înainte de a-i răspunde.

Aici mă simt cât se poate de bine. Locuința lui Billy, după mine, are tot ce poate dori un bărbat. Dar în ceea ce privește un călător obișnuit cu riscul locuințelor de tot felul, pare chiar culmea luxului și a confortului.

Jake e vechiul meu camarad și mi-a făcut multă plăcere că l-am găsit aici, cu atât mai mult cu cât am fost de față la minunatul act de viteză care a salvat viața lui Billy și cu care prilej și-a pierdut el brațul.

Vă asigur că l-aș prefera oricând altcuiva, chiar dacă ar fi neîndemânatic, ceea ce nu se poate susține, față de îndemânarea minunată a lui Jake în a se servi de brațul unic. Nici nu se poate dori un servitor mai bun.

În ceea ce privește interesul subiect al „Marii despărțiri“, Max Romer este un mare norocos că a reușit să-și asigure cooperarea unei admiratoare așa de entuziaste. Îmi va face plăcere să discut cu d-ta despre „Despărțirea cea mare“ la prima noastră întâlnire. E fără îndoială opera unui bărbat care a băut pînă la fund cupa dezamăgirii.

Vă mulțumesc pentru binevoitoarea aluzie la opera mea.

Al dv.

Rodney Steele“

Rodney închise scrisoarea cu un pumn viguros pe care-l apăsă de asemenea deasupra mărcii.

„Poftim, lady Valeria — ești servită... vom fi siliți noi să facem să înceteze muzica ladyei Valeria. Nu-i pot spune mai multe ca să nu ghicească că e vorba despre mine, ceea ce de altfel îi voi ascunde chiar și lui Billy. Prin urmare ea vrea să scrie o apărare a lui Max Romer! Zău așa! Lady Valeria asta nu-i deloc lipsită de îndrăzneală“.

Ieși pe scară și sună ascensorul.

— Pune îndată scrisoarea asta la cutie, îi zise portarului, și intră apoi în casă și închise ușa în urma lui. La

început puse scrisoarea ladyei Valeria în portofel, dar după un minut o scoase.

„Nu merge; prea e parfumată“. Și cu un rîs disprețitor aruncă scrisoarea în foc.

„Așa vor pieri toți dușmanii Regelui“, zise Rodney Steele cînd hîrtia fu cuprinsă de flăcări și prefăcută pe loc într-o, grămăjoară de cenușă.

Un ceas îndepărtat bătu de 10 ori. Cînd ultima bătaie se stinse în noapte, Rodney își relua locul la masa de lucru.

În aceeași clipă soneria telefonului răsună strident. Steele lăasă jos condeiul cu o exclamație enervată și se îndreptă spre telefon ca să ridice receptorul.

Vocea din neant

— Alo! răspunse ursuz Steele. De data aceasta era o voce de femeie.

— Acolo e 494 MAYFAIR, vă rog?

— Da.

— Pot vorbi cu infirmiera primă?

— Aici nu e Salvarea Spitalului. Ați greșit numărul.

— Ah! vă cer scuze, dar e numărul indicat în anuar. Iertați că v-am deranjat.

Enervarea lui Steele se potoli imediat. La capătul firului era fără îndoială o doamnă politicoasă, ceea ce era un mare progres față de chemările obișnuite.

— Nu face nimic, răspunse el. Pot să vă dau numărul care vă interesează. Cereți 4923 CENTRAL.

— Vă mulțumesc. Îmi pare foarte rău că v-am deranjat. Bună seara.

— Bună seara, răspunse Steele, și închise aparatul.

Tăcerea se lăsa adâncă, îl învălui din nou și-i dădu senzația ciudată că e dincolo de lumea exterioară. Încercă să se lase absorbit, dar i se păru că aude o voce care îi spune:

„Îmi pare foarte rău că v-am deranjat. Bună seara“

Era o voce plină de bunătate, cu intonația aproape mîngîietoare. Era în ea un fel de simpatie caldă, ca un ecou al unui trecut îndepărtat. „Îmi pare foarte rău că v-am deranjat, bună seara“.

Ceasul din depărtare sună sfertul.

Rodney Steele lăsă condeiul, strînse hîrtille, își aprinse o pipă și se așază în fotoliul cel mare din fața focului.

Aici începu să reflecteze asupra telefonului. Ce invenție extraordinară ! Era într-o singurătate desăvîrșită, cu fundat în lucru și cu toate acestea putuse auzi o voce de femeie scuzîndu-se că l-a deranjat și urîndu-i bună seara.

Ecoul cuvintelor răsuna încă în urechile lui, în mijlocul tăcerii adînci a apartamentului gol.

„Îmi pare așa de rău că v-am deranjat, bună seara“.

Cum de știa ea că-l deranjase ? Își aminti atunci, deodată, cît de ursuz spusese el primul alo.

Se strădui să-și amintească întreaga conversație. Cît de aspră fusese vocea lui, în comparație cu aceea al cărui timbru îi suna încă așa de dulce în urechi. Din fericire își aminti că spusese „Nu face nimic“. Pronunțase desigur amabil cuvintele acestea. După aceea își spusese inutil bună seara, el și femia aceea cu vocea așa de blîndă, căci niciodată nu o va mai vedea și niciodată nu o va mai auzi vorbind.

Vocea aceea care venea cîm neant fuase contact cu dînsul dintr-o eroare, îi exprimase regretul de a-l fi deranjat și îi urase apoi bună seara. Era într-adevăr un imbecil sentimental că se mai gîndea încă la un astfel de nimic.

Dar de ce oare, episodul acesta fără importanță trezea în el ecourile unui trecut mort ?

„Bună seara... Bună seară“ și în întunericul blind Madge ridică fața spre dînsul... „Bună seara, logodnicul meu... Bună seara dragostea mea, iubita mea...“

Se simțeau miresme de fin proaspăt și de măceș plutind în grădina veche a castelului.

„Bună seara, scumpa mea“.

Nu, nu era a lui... era a altuia ! A altuia ! Nu trebuia să mai răscolească astfel de amintiri oricît de ametoitoare ar fi ele. Le alungase doar pentru totdeauna din ziua în care ea se dăruise altuia.

De ce glasul acesta venit din neant îi evocase aceste imagini, îi trezise viziunea trecutului îndepărtat. Cu hotărîre Rodney îşi îndreptă gîndurile spre prezent şi-şi continuă meditaţia asupra telefonului. „Ce descoperire minunată e această putinţă de comunicare perfectă între fiinţe aşa de depărtate una de alta şi care-şi pot vorbi ca şi cum ar fi cot la cot !“ Vocea blîndă îi făcu impresia că venea de foarte aproape. „Îmi pare foarte rău că v-am deranjat, bună seara“.

Trecuseră ani de cînd o voce de femeie nu-i mai urase un „Bună seara“ plin de bunătate.

Ce imbecil fusese că închisese aparatul. Poate ar mai fi adăugat dînsa ceva. O dorinţă imensă îl cuprinsese pe Rodney de a mai auzi o dată vocea aceea, dar îşi dădu seama de zădărnicia acestei dorinţi. Niciodată nu va şti cine era aceea care îi vorbise, nici de unde venea vocea ei ! Nu exista nici un mijloc de a recăpăta legătura cu vocea aceea dulce... Nici unul...

Desigur că femeia care îi vorbise nu va mai avea vreun motiv să-l mai cheme vreodată, iar el n-avea cum să descopere numărul ei de telefon. Era foarte greu s-o găsească pe ea, prin cele patru milioane de voci care îl înconjurau în metropola aceasta asurzitoare. Şi cu toate acestea nu era decît o jumătate de ceas de cînd aceea pe care n-o cunoştea era cu receptourul în mîină şi-i ura „Bună seara“.

Brusc Rodney începu să rîdă.

— Oh, imbecilule sentimental, îşi zise el, du-te şi te culcă. Bucură-te măcar de plăcerea unui „Bună seara“ pe care ţi l-a spus o femeie la telefon. Du-te de te culcă idiotule, dacă vrei să nu ai tu personal nevoie de infirmiera primă sau de dr. Brown. Se ridică şi cu paşi şovăitori merse spre uşa care dădea spre bucătărie. Cînd o deschise, îi văzu pe Jake şi pe soţia lui, discutînd liniştit.

— Alo, Jake, strigă el. Te-ai întors ? Nu-mi mai trebuie nimic astă seară. Mă duc să mă culc.

— Bine domnule, răspunse Jake, apărînd în prag.

Rodney străbătu coridorul care ducea la camera lui, şuiерînd vesel şi resimţînd parcă miresmele grădinii de pe

vremuri și a măceșului galben. Parfumurile îl întovărășiră și după ce stinse lumina.

Nemișcat în întuneric auzi iar vocea blîndă repetîndu-i... „Îmi pare foarte rău că v-am deranjat... Bună seara“. Bobițele de ilice îi atingeau fața, florile de măceș erau lîngă dînsul. Vedeau petalele micuțe ca mici fețe palide desprinzîndu-se din noapte. Tăcere! Era vocea lui Madge, nu numai plină de bunătate, dar pătimăș de iubitoare. Fața ei palidă și încîntătoare înconjurată de miresme era ridicată spre dînsul... „Bună seara“ logodnicul meu. „Bună seara dragostea mea... iubita mea...“

Tîrziu Rodney adormi.

Și numai cu peretele între ei, Madge se legăna în fotoliu, cu brațele atîrnînd pînă la pămînt.

Îi auzise vocea aspră la început, apoi îmblînzită.

Îl auzise răspunzîndu-i „Bună seara“. După atîția ani chinuiți, după o singurătate așa de îndelungată, după nesfîrșiții ani de suferință, Rodney și cu dînsa își uraseră noapte bună.

Cît de aproape era de dînsa! Și cît de singur era!

— Bună seara, dragostea mea, bună seara.

Concordanța episcopului

În seara aceea, după cină, Steele era în hall și fuma. Când Jake ieși din sufragerie și trecu prin fața lui, îl chemă și îi spuse:

— Nu mai am nevoie de nimic, Jake, ești liber. Dacă sună telefonul am eu grijă.

— Bine domnule, răspunse Jake.

În timp ce dădea aceste instrucțiuni, Steele își dădu seama de motivul care îl făcuse să parcurgă pe jos vreo 15 km. în ziua aceea. Vroise să se elibereze de nevoia inexplicabilă pe care o simțea de a auzi din nou vocea blindă. Ca majoritatea bărbaților, Steele nu putea suferi să fie stăpînit de o senzație pe care să n-o cunoască lămurit. Oboseala firește că nu-i adusese limpezimea spiritului ci, din contră, făcuse tot posibilul ca să capete el exclusivitatea telefonului în cazul extraordinar cînd s-ar repeta chemarea din seara trecută. Cu toate că în teorie recunoștea lipsa de temei a acestei speranțe, Steele nu voia totuși să admită că o conversație care îl impresionase așa de puternic pe dînsul să nu fi avut nici o influență asupra persoanei cu care vorbise. De cînd se terminase scurta comunicație telefonică i se părea că e jucăria unei entități exterioare care nu-i lăsa spiritului său o clipă de răgaz. Forța aceasta psihică emana oare de la partenera sa misterioasă? Nu se mai simțea în stare să lucreze și se scufunda încetul cu încetul într-o stare vecină cu lenea.

Stătea în fotoliu în fața căminului cu pipa în gură, și în jurul lui liniștea era desăvîrșită.

Amintirea lui Madge îl cuprindea din ce în ce mai puternic. De ce oare în seara aceasta îi reda tinerei femei numele ei cel mic ? Nu se străduia oare de ani de zile să nu se mai gîndească la ea decît cu numele oficial de lady Hilary ?

„Despărțirea cea mare“ va cădea oare sub ochii lui Madge la Simla ? Era foarte posibil, căci în toate vitrinele librăriilor pe unde avusese prilejul să treacă de cînd se întorsese, volumul era pus în evidență. Madge îl va citi oare ? Va recunoaște ea vîlul fabulației, tragedia care întunecase viețile lor ?

Brusc, soneria telefonului zbîrnîi. Dintr-o săritură Steele fu în fața aparatului.

— Alo.

— Da.

— Vă rog, MAYFAIR 494 ? întrebă o voce de bărbat.

— Da, răspunse Steele.

— Pot vorbi cu dr. Brown ?

— Imposibil, răspunse scurt Steele și întrerupse comunicația.

Rise de răspunsul pe care-l dăduse și înjură societatea de telefoane căci nu se simțea deloc obligat să pună la curent toți abonații cu absurdă schimbare de numere.

Apoi se întoarse să se așeze, mormăind printre dinți. După cîteva minute o rostogolire de avalanșe se auzi în dosul paravanului. Mașinal, Steele se ridică și se duse să ridice poșta. Erau o serie de articole asupra „Marii despărțiri“ și un cec important al editorului. Confirmarea aceasta materială a succesului cărții sale îl lăsă indiferent căci nu avea pe nimeni care să împartă cu el satisfacțiile acestea de amor propriu. Se gîndi că suma aceasta va mări considerabil fondul său de la bancă și că va fi nevoit în consecință să caute să plaseze fondurile. În legătură cu aceasta îi veni în minte o frază auzită pe vremuri, fără să-și amintească însă în ce împrejurare.

„Adună averi și nu știe cine le va culege !“

Al cui era gîndul acesta care se potrivea așa de bine cu cazul lui ?... Shakespeare poate. Recapitulă în gînd pie-

sele marelui dramaturg în care ar fi putut fi aceste rînduri... Shylock !... Nu ! acela avea o fiică : „Fiica mea... o ducății mei !... O, fiica mea ! Ai fugit cu un creștin ! Dreptate ! Lege ! Ducății mei și fiica mea !

„Adună averi“... Deodată cuvintele acestea se asociază în spiritul lui, cu înmormîntarea mamei sale, cu mulți ani în urmă, într-un sat îndepărtat. Cuvintele acestea fuseseră într-adevăr pronunțate în timpul ceremoniei, dar nu erau în legătură cu femeia aceea care nu adunase nici un fel de avere în viață.

Cuvintele acestea erau probabil expresia înțelepciunii biblice.

Steele intră în bibliotecă și căută zadarnic o Biblie între cărțile lui Billy. Se așeză apoi și strînse cecul în portofel. „Adună averi și nu știe cine le va culege !“ Devenea obsedant ! Trebuia neapărat să găsească originea acestei cugetări.

Sună și întrebă pe Jake :

— Poți să-mi împrumuți o Biblie ?

Uimit de întrebarea aceasta neașteptată, Jake făcu o mutră nenorocită. Își închipui că d-l Steele se simțea probabil înaintea morții.

— Mă duc să văd, răspunse el trist.

Cîteva clipe mai tîrziu se întoarse, fericit, cu un volum de format mic în mînă, dar gros, învelit în hîrtie cafenie.

— Domnule, zise el, doamna Jake e fericită că vă poate fi de folos.

Cum se închise ușa în urma lui Jake, Steele luă cartea și o deschise. Constată că exemplarul acela îl căpătase ca premiu de sîrguință și de cumîntenie de la autoritățile clericale, acum 40 de ani, Sarah Mimms. De atunci mica Biblie servise probabil de receptacol amintirilor prețioase, ceea ce explica umflăturile anormale ale cărții. Semne de carte brodată cu versete pioase, flori presate, o fotografie a lui Jake în uniformă, certificatul de căsătorie al soților și alte cîteva amintiri erau intercalate între foi.

Steele începu prin a răsfoi Cartea Proverbelor, dar nu găsi acolo pasajul care îl interesa. Își continuă apoi lectura cu Predica de pe Munte, unde e drept că descoperi o aluzie

la comorile lumești, „prada corupției, ruginii și jafurilor“, dar nu dădu peste cuvintele pe care le căuta el. După alte câteva încercări nereușite, Steele se gândi să recurgă la lumina d-nei Jake, dar obligația de a-l informa și pe Jake îl făcu să renunțe.

Cea mai simplă soluție ar fi să consulte o „Concordanță“. Ieși pe scară și sună portarul care sosi îndată cu ascensorul.

— Maloney, pari a fi un om care știe să se descurce. Poți să-mi găsești o Concordanță?

— Ce, domnule?... o Concordanță? Ce înseamnă?

— E o carte de care se servesc preoții ca să-și scrie predicile.

— Ah! În cazul acesta... am putea obține lămuriri de la văduva unui episcop care locuiește la etajul întâi.

— Perfect... Iată cartea mea de vizită. Sună la văduva episcopului, dă-i cartea mea de vizită și întreabă dacă e așa de bună să-mi împrumute o Concordanță.

Cinci minute mai târziu, Maloney se întorcea cu un exemplar de Concordanță minunat legat.

— Doamna Bellamy e încântată că vă poate trimite volumul acesta, domnule, și vă trimite salutări.

— Mulțumesc Maloney, știam că nu mă înșel când ți-am spus că știi să te descurci. Te felicit că ai găsit dintr-o dată văduva unui episcop. Așteaptă o clipă și ai să poți inapoia cartea. Prefer să nu-mi iau răspunderea de a găzdui toată noaptea aici exemplarul acesta prețios. Nu de alta, dar poate arde!

Steele puse cartea pe masă, o răsfoi, se opri la pagina unde scria „Averi“ apoi coborî degetul de-a lungul coloanei de referințe și găsi: „Adună averi...“ (Psalmul XXXIX)6). Închise cartea și o întinse portarului.

— Iată Maloney, transmite-i salutările și mulțumirile mele doamnei Bellamy și spune-i că am găsit imediat lămurirea care-mi trebuia.

Îndată ce Maloney cu Concordanța dispăru în cușca ascensorului, Steele închise ușa apartamentului și se instală confortabil în fotoliu, deschizînd din nou Biblia d-nei Jake.

Incidentele acestea îi procuraseră tocmai diversiunea care-i trebuia.

Va vorbi din nou, pentru că vreau eu!

După ce aranjă cu grijă lumina, Steele deschise Biblia d-nei Jake, căută Psalmul XXXIX și găsi acolo cuvintele care îl obsedaseră în versetul al 6-lea.

„Fără îndoială că omul se plimbă numai printre înfățișări amăgitoare, fără îndoială că se zbuțumă zadarnic, că stringe averi și nu poate ști cine le va culege“.

Prin urmare cuvintele acestea de înțelepciune fuseseră rostite de Regele David, care cunoștea așa de bine zădărniciia celor lumești.

Steele, mulțumit că a găsit ce căuta, vru să închidă cartea, când deodată îi căzură sub ochi cuvintele următoare:

„Și acum ce mai am de așteptat, Doamne? Așteptarea mea e în Tine!“

Întrebarea aceasta îl impresionă.

„Și acum, ce mai am de așteptat?“

Închise Biblia, se îndreaptă spre ușa care ducea la bucătărie și o chemă pe d-na Jake. Aceasta, uimită că d-l Steele i se adresase ei, înaintă emoționată, îndreptându-și cu grijă șorțul.

— Vreau să-ți mulțumesc d-nă Jake că mi-ai împrumutat Biblia d-tale care știu că ți-e foarte prețioasă. Dă-mi voie să ți-o remit personal.

D-na Jake primi volumul aproape în aceeași atitudine respectuoasă și recunoscătoare ca aceea pe care o avusese pe vremuri, când bătrînul rector i-o oferise în semn de apreciere.

— Vă mulțumesc domnule, zise ea. Apoi, cu o simplitate perfectă adăugă. E comoara mea cea mai prețioasă, dar vă stă oricînd la dispoziție.

Steele se întoarse în holul liniștit, își aprinse pipa, și trase un scaun lîngă foc. Și acuma...

Își dădea seama că ajunsese la o cotitură a vieții — a vagabondajului la care se condamnase sau la care îl condamnase o soartă crudă, — pe care nu o mai putea continua. Se reîntoarse în țara sa, dar țara sa nu-i pregătise nici un „bun sosît“, nîi un „home“... Nimeni nu avea nevoie de el, nici o afecțiune nu-l aștepta aici, ca să-i îndulcească singurătatea.

— Și acuma... ce mai am de așteptat ?

Întrebarea izvorîse din neant și i se impusese. Care era răspunsul ? „Așteptarea mea e în Tine“... spunea Sfînta Scriptură, dar asta nu-l privea. El își ajungea sieși și nu spera la nici un ajutor moral din afară, de dincolo de propriile sale mijloace. Totuși avu impresia foarte precisă că ajunsese la o haltă în drumul său. „Și acuma... ce mai am de așteptat ?“

Deodată, în tăcerea adîncă, îl ajunse sunetul îndepărtat al unei muzici duioase. Cineva în apartamentul vecin cînta „Reveria“ lui Schumann.

Rodney ascultă melodia lentă și pătrunzătoare... Și în timp ce asculta se simți cuprins de o disperare amarnică. Madge pe vremuri cînta Reveria. Iată că muzica cunoscută, cu alternanțele ei de bucurie, de durere și de deziluzii, răspundea întrebărilor sale. „Și acuma ce mai am de așteptat ?“

Ceea ce aștepta el era Dragostea ! Aștepta o prietenie iubitoare cu o ființă cu care să poată împărtăși bucuria succesului și suferința neînțelegerilor și a eforturilor sfărîmate. O pierduse însă pe Madge și din cauza aceasta nu mai putea aspira decît în van la speranța unei dragoste și camaraderii duioase !

Madge îl părăsise și în clipa apogeei frumuseții ei se dăruise altuia.

Se gîndi că ea va citi totuși „Deșteptarea cea mare“ și că chiar dacă nu va recunoaște mîna autorului, ochii i se vor deschide și va măsura adîncimea prăpastiei și a singu-

rătății în care se cufundase omul care o iubea, din cauza cruzimii ei.

Plînsetul Reveriei continua să se ridice într-un elan pătimaș.

— Și acum ce mai am de așteptat ?

Ceasul îndepărtat bătu de zece ori. Lui Rodney îi reveni cu violență amintirea vocii blînde auzite în ajun.

Sări deodată în picioare.

— Va vorbi din nou pentru că vreau eu, spuse el tare. Ce importanță are faptul că nu-i știu numele și adresa. Telefonul este o invenție reală. Undeva vocea blîndă se găsește și în clipa asta, așa cum era ieri seara — și telefonul e lîngă ea. Vreau neapărat să mă sune.

Se apropie de receptor pe care nu-l ridică la ureche, dar îl acoperi cu mîna. „Mai vorbește-mi o dată spuse el, tu care mi-ai vorbit ieri seara ! Vorbește-mi ! Ce aștept eu ? Te aștept pe tine. În singurătatea mea desăvîrșită, părăsit de toți, te aștept numai pe tine !“

Se întoarse lîngă foc și se așeză în fotoliu.

Melodia Reveriei mai dură puțin, apoi se opri brusc.

Liniștea era absolută. Steele nemișcat, cu trăsăturile rigide, privea la flăcările focului.

Ceasul îndepărtat bătu slab primul sfert după zece... și cînd sunetul se stinse, soneria telefonului zbîrnîi.

Steele se ridică și cu un zîmbet victorios puse mîna pe receptor.

Vocea blîndă

— Alo! răspunse Steele.

— „494 MAYFAIR“?... Era vocea blîndă!

— Da!!!! răspunse doar Rodney, dar în această simplă monosilabă făcu să sune gama întreagă a ușurării, a plăcerii, a triumfului.

— Scuzați, vă rog că vă deranjez a doua oară, dar n-am însemnat numărul Spitalului Metropolitan, pe care ați avut bunăvoința să mi-l comunicați aseară și nu găsesc nici o lămurire în anuar, unde Spitalul continuă să corespundă nr. dv. 494 MAYFAIR. Cum n-am nici o altă posibilitate de informare îmi permit să recurg încă o dată la ajutorul dv.

Rodney asculta lunga explicație apologetică, cu zîmbet pe buze. În ochii lui, a căror expresie de obicei era gravă, licări o vioiciune ciudată. Fiecare intonație a vocii duioase se așeza ca un balsam pe inima rănită și liniștea pentru moment amintirea dureroasă a trecutului, care-l obseda de cînd se întorsese în Anglia. Cu tot pretextul invocat de necunoscută pentru a justifica chemarea, Steele era convins că ea se supunea în fond unei sugestii exterioare: mănunchiul voinței lui proiectat în spațiu întîlnise printre milioane de spirite rătăcitoare tocmai pe acela pe care voia să-l influențeze. Cum reușise să influențeze forțe necunoscute, Rodney Steele resimțea o senzație plăcută de putere, la gîndul că ținea acum necunoscuta, înlănțuită la celălalt capăt al firului. Cu cîteva clipe înainte, socotise că-i aproape impo-

sibil să intre din nou în legătură cu vocea duioasă... și totuși aceeași voce șoptea în urechile lui o dorință însoțită de suze politicoase.

Atenție însă... Necunoscuta dispunea de puterea îngrozitoare de a întrerupe în orice clipă legătura. Era foarte important ca să nu se întâmple așa ceva. Ar fi imprudent într-adevăr să te bizui pe reînnoirea miracolului psihic! Trebuia deci lucrat cu prudență.

— Da, răspuse el, bine... desigur că va fi o plăcere pentru mine să vă comunic numărul care vă interesează. Dar ascultați: aș vrea să capăt întâi făgăduiala dv. că nu închideți aparatul îndată ce vă dau informația cerută... Țin neapărat să vă vorbesc despre ceva...

Tăcerea era perfectă. Rodney își ținu răsuflarea și așteptă neliniștit. Să fi închis ea oare aparatul, fără ca el să fi observat? În sfârșit, răspunsul veni.

— Nu voi închide, rosti limpede vocea blândă.

Rodney mișcă nervos receptorul ca să-și manifeste bucuria.

„Dacă reușesc să prelungesc convorbirea încă 2 sau 3 minute voi fi stăpîn pe situație“, gîndi el.

— Mulțumesc, zise el. Numărul care vă interesează e 4923 CENTRAL. Notați-l repede... dar nu închideți!

— V-am spus doar că nu voi închide, răspuse vocea blîndă. Mulțumesc pentru informație... Ce doriți să-mi mai spuneți?

— Să vă spun? rosti Rodney cu înflăcărare... E deajuns de greu de explicat... Mă tem să nu vă par un om ciudat... Iată ce e: vă amintiți că mi-ați spus ieri, atît de frumos, „Bună seara“? Ei bine — are să vă pară poate de necrezut — sînt ani de cînd n-am mai auzit buze de femeie să-mi rostească această urare... Urarea d-tale mi-a produs o senzație extraordinară... nu pot să vă explic felul ei... Imediat după ce am lăsat receptorul am simțit o nevoie intensă de a vă mai auzi vocea. Gîndul că totul s-a sfîrșit între noi, după acest „bună seara“, îmi păru de nesuportat... Să-mi ajungă o voce în urechi din fundul neantului și apoi să se restabilească din nou tăcerea în jurul meu pentru totdeauna? Auziți?... Alo!... Ce credeți despre mine?

— Aud, răspunse vocea blîndă, dar nu prea ştiu ce să cred.

— Trebuie să vă spun, urmă Rodney repede, că n-am absolut pe nimeni pe lume care să însemne atîta pentru mine. În clipa asta locuiesc singur într-un apartament în „Regent House“ pe care mi l-a pus la dispoziţie un prieten. M-am întors alaltăieri în Anglia după o absenţă de 10 ani. Probabil pentru că n-am găsit nici un cămin care să mă aştepte, de asta trec printr-o astfel de descurajare. Rodney tăcu.

— Ce doriţi să fac ? întrebă vocea duioasă, cu o blîndeţe dulce.

— Iată ce. Dacă nu găsiţi că depăşesc bunele maniere, aş vrea să mă chemaţi la telefon la ora aceasta, timp de cîteva zile, ca să-mi daţi prilejul de a avea cîte o scurtă conversaţie cu dv. şi ca să-mi spuneţi „Noapte bună“.

Tăcerea care se lăsa dovedi limpede şovăirea necunoscutei. În sfîrşit ea răspunse :

— Dorinţa d-tale depăşeşte într-adevăr bunele maniere.

Vocea necunoscută spuse acestea rîzînd discret şi inima lui Steele bătut puternic, căci i se păru că aude risul lui Madge.

— Şi ce facem cu convenienţele ? urmă vocea.

— De ce să ne supunem tiraniei mondene ?

Un hohot de rîs îi ajunsese în urechi.

— Îmi pare că anticipaţi asupra răspunsului, întrebîntînd pronumele „Ne“ ! În tot cazul, e timpul să ne spunem „bună seara“ şi să închidem aparatul.

— O secundă încă ! Aş vrea să-mi promiteţi ceva înainte să plecaţi. Scumpă doamnă cu vocea blîndă, eu sînt absolut la discreţia d-tale. Îmi cunoaşteţi numărul de telefon şi eu nu-l ştiu pe al dv. şi vă dau cuvîntul meu de onoare că nu voi încerca niciodată să-l descopăr. V-am încredinţat că locuiesc în Regent House dar n-am nici cea mai vagă idee din ce sector eşti d-ta. Kensington, Pimlico sau Maida Vale ?

— Să deduc că e Maida Vale ? C-o luăm mai încet... Am omis în enumerare Hampstead, Chelsea, Mitcham ?

— Vocea d-tale îmi parvine așa de distinctă, ca și cum ar fi din odaia vecină cu salonul. Știu însă că distanța nu micșorează cu nimic limpezimea transmisiunii sunetului. În ce mă privește nu vă cer nici o informație și nu doresc să vă mai informez cu nimic. Tot ceea ce doresc e să mă chemați la telefon pe la 10 și 15 minute, timp de 6 seri la rînd. Cer prea mult ?

— Depinde de împrejurări, răspunse vocea blîndă. Poate să fie puțin și poate să fie mult ! Cum știi d-ta dacă eu am suficient timp liber ? Te-ai asigurat întîi că nu sînt înconjurată de vreo familie numeroasă care-mi supra-veghează gesturile și mișcările ?

— Constat că ați găsit timp de două ori să-mi telefonați în chestia spitalului. Pe de altă parte aparatele de telefon nu sînt instalate de obicei în salon.

— Într-adevăr, nici una din ipotezele de care vorbeam nu mi se aplică mie. Telefonul meu e pe masa de scris și trăiesc complet singură...

După o șovăire de ajuns de lungă, vocea blîndă relua :
— ...sînt văduvă.

Steele, al cărui spirit zburdalnic era înclinat deducțiilor riscante, nu se putu opri a zice :

— Văduva unui episcop ?

Rîsul așa de dulce răsună din nou și trezi în Rodney ecoul zilelor vesele de altădată, pe moșia de la Surrey.

— Da de unde ! De ce îmi atribuiți această demnitate ?

— Pentru că văduva unui episcop mi-a împrumutat astă seară o Concordanță.

— Într-adevăr, argumentul e decisiv ! De altfel îmi pare bine să constat că cererea d-tale așa de puțin protocolară e sprijinită pe garanții de o corectitudine ireproșabilă. Totuși, dacă te referi la cuvîntul „văduvă“ în Concordanță, vei găsi textul următor „Numeroase erau văduvele lui Israel“. Desigur că nu sînt tocmai puține nici în orașul acesta așa de mare. Vreau să sper însă că au toate locuințe confortabile, hrană și căldură, ca văduva episcopului și ca mine.

— Sînteți filantropă ?

— Poftim ?

— F..i..l..a..n..t..r..o..p..ă..

— Am înțeles!

— Nu?

— Nu, nu oficial. Totuși am suferit mult și inima mea vibrează la suferințele celorlalți.

— Serios? Experiența mea personală m-a condus la cu totul altă concluzie. Suferința m-a făcut să mă adăpostesc în dosul unor gratii de fier și am devenit insensibil la toate.

— E pentru că n-ai știut, prietene, să treci prin școala suferinței. Poate că ea a depășit forțele d-tale morale.

— M-a lovit adinc, răspunse Steele cu amărăciune în glas. Ce importanță are însă? Rămîn mai departe „căpitanul sufletului meu”. Ați citit „Invictus” de Henley?

— Da, dar nu sînt de acord cu concluziile autorului. E mai bine să rămii sub jugul suferinței decît să devii sclav al egoismului.

— Ce alt refugiu poate rămînea unui om părăsit? dar... scuzați-mă, astă seară sînt încă mai melancolic decît de obicei, pentru că persoana care locuiește în apartamentul de alături a cîntat tocmai „Reveria” lui Schumann la pian. Melodia aceasta mă întristează întotdeauna.

— De ce nu-i trimiți cîteva cuvinte politicoș redactate supărătoarei d-tale vecine ca s-o rogi să aleagă un repertoriu mai vesel? Cum se explică însă că Reveria să aibă asupra d-tale o influență așa de deprimantă?

— Din cauza unei asociații de idei.

— Înțeleg. Acum însă trebuie să închid...

— O secundă! Mă sunați mîine seară la 10 și 15 minute?

— Poate...

— Aș vrea să-mi făgăduiți!

— Bine, promit!

— Sînteți foarte bună!... Încă o clipă! De mai multe ori pe zi, lume străină care crede că vorbește cu Spitalul Metropolitan, cum a fost cazul cu dv., sună aici. ..

— Da, ca și mine... Și le cereți tuturor ce mi-ați cerut mie?...

— Nu! Ascultați vă rog... Cum se sună mereu aici degeaba... răspunde totdeauna servitorul meu. La ora stabilită cu dv., bineînțeles că am să fiu pe aproape... Totuși

dacă din întâmplare ridică el receptorul înainte de sosesc eu, vreți să fiți așa de bună să spuneți: „Ești acolo?” El are să cunoască după formula aceasta că telefonul e pentru mine personal și mă va anunța imediat.

— Bine, nu uitați însă că nu sînt decît o voce din neant.

— Sînteți singura voce pentru mine. Vă sînt mai recunoscător decît vă pot spune.

— Bună seara!

— Bună seara!

Rodney așteaptă cu receptorul în mînă să audă semnalul de închidere. După cîteva clipe vocea blîndă șopti:

— Ești acolo?

— Da, răspunse repede Rodney. Ce s-a întîmplat?

Rîsul aerian vibră din nou.

— Nimic. M-ai prins. Credeam că ai închis și repetam doar introducerea de mîine seară.

— N-o s-o uiți?

— N-am să uit.

De data aceasta legătura fu într-adevăr întreruptă la capătul firului și Rodney la rîndul lui lăsă receptorul și se regăsi singur în apartament. Sentimentul singurătății însă îl părăsise.

Se așază din nou în fața focului și se gîndi cu satisfacție la reușita strategiei sale. Nu izbutise el să lege prietenie cu o voce străină? De cînd se exilase voluntar, e drept că evitase cu grijă tovărășia femeilor. Dar de data aceasta era vorba de o simplă voce, legată prin legături invizibile de o inimă de femeie. Pe de altă parte vocea aceasta îi amintea de vocea femeii iubite.

...Ar fi trebuit oare să-i mărturisească necunoscutei lucrul acesta? La ce bun?... Ea nu va ști niciodată numele partenerului ei și nici el nu-l va ști pe al misterioasei necunoscute. Cu toate că nu se vor întîlni niciodată va fi reconfortant totuși pentru dînsul, acum, după întoarcere, să știe că la 10 și 15 în fiecare seară, o voce așa de asemănătoare cu a lui Madge îi va șopti la ureche:

— Ești acolo?

Privi focul cum ardea numai în mijlocul căminului cu toate că erau cărbuni de jur împrejur. Era ca un apus de soare dincolo de zidul stîncilor negre... Cineva cînta iar la pian în odaia de alături. Acordurile „Reveriei“ răsunară în surdină dar nu mai produsera un efect deprimant asupra lui Rodney. Spiritul lui chinuit își găsisese liniștea.

Vocea blîndă spusese : „Acela care a suferit vibrează la suferințele celorlalți“. Îi era totuși imposibil să admită punctul acesta de vedere. Timpul fără să-i închidă rana, e drept că îi micșorase gradat intensitatea suferinței, dar rana se redeschisese în seara întoarcerii în Anglia, cînd desfăcuse un ziar și citise la rubrica anunțurilor : „Simla, 26 noiembrie... lordul și lady Hilary anunță nașterea fiului lor“...

Rodney se întrebă ce-ar gîndi prietena sa de la telefon dacă i-ar povesti împrejurările ciudate care zdrobiseră fericirea vieții sale. Necunoscuta recunoștea doar că suferința prin excesul ei putea să piardă darul de hrană spirituală. Fără îndoială că suferința fusese neîndurătoare cu dînsul. Ea îl învățase să nu se încreadă niciodată în dragostea unei femei !

Încercă să alunge amintirile chinuitoare și se hotărî să profite de clipele de răgaz care i se ofereau. Îi părea bine că prietena lui de la telefon era văduvă. Despre văduve avea părere bună, căci acestea în general au avut prilejul să dobîndească o înțelegere largă o vieții. Aspirațiile lor sînt de obicei cumpătate și sînt obișnuite cu capriciile și maniile bărbaților. Afară de aceasta întreg genul masculin împărtășește prestigiul pe care unul din reprezentanții lui l-a avut în ochii lor, cu toate că adeseori e vorba probabil de un individ de o valoare personală contestabilă în timpul vieții, căruia tovarășa lui îndurerată îi acordă aureola unei canonizări postume. Vocea înțelegătoare vorbea probabil prin gura unei „văduve respectabile“. Rodney vroia s-o spere întemeindu-se pe sonoritatea gravă a rîsului și cadența măsurată a dicțiunii convorbitorii sale. În plus, o considera o filantropă cu toate negările de la capătul firului. Probabil că-l adoptase și pe el necunoscuta tot grație acestui instinct altruist. Rodney

își mai zise că ea trebuia să se preocupe probabil și de soarta surorilor ei văduve. În cazul că ar intenționa ea să întemeieze un azil, el ar putea subscrie câte 100 lire sterline anual. Da, dar atunci ea ar fi nevoită să spună pe ce nume trebuie să adreseze cecul și unde... S-ar putea totuși păstra incognito-ul dacă ar depune un plic sigilat, cu suma în hîrtii, la portarul imobilului. Steele ar avea grijă să transmită întii parola prin telefon și portarul va remite plicul persoanei care se va prezenta. Se întrebă apoi câte văduve ar putea fi instalate, hrănite și încălzite cu 1000 lire sterline. Va cere detaliile mâine seara de îndată ce-l va chema necunoscuta.

Ajuns la punctul acesta al meditației își aminti deodată că elaborase acest proiect „motu proprio” întemeiat pe dorința generală exprimată în treacăt de vocea duioasă. Apucă atunci cleștele cu mîna, dresă focul, adăugă cărbuni și se instalează din nou la masa de lucru... Și în timp ce scria, fluiera încetișor tema melancolică din Reverie.

„Numeroase erau văduvele în Israel“

În timpul consacrat prozaic micului dejun, Rodney recapitulă în gând evenimentele din ajun. Din cauza imaginației, ele își pierdură încetul cu încetul orice legătură cu realitatea și ajunseră ca niște închipuiri făurite în timpul somnului. Totul se confunda în mintea lui. Oare visase vocea duioasă? Se avînta s-o prindă și o prindea dezbrăcată de orice haină sonoră! Nu avea deloc nevoie de intermediarul atotputernic căruia i se spune deobicei centrala, ca să audă vocea aceea promițîndu-i că-l va chema chiar în seara asta la 10 și 15. Totuși, cu toată preciziunea întîlnirii acestei telepatică, Rodney tresări cînd auzi soneria telefonului. De îndată ce Jake, în loc să răspundă ca deobicei numărul de telefon al spitalului, deschisese ușa să spună „Domnule chemat la telefon“, el sări într-o clipă, înciudat că așteptase atîta și fără să se îndoiască deloc asupra persoanei care îl aștepta la capătul firului. Probabil că se produsese o neînțelegere între 10 și 15 dimineața și 10 și 15 seara. Ridică receptorul și spuse cu o voce pe care surpriza și emoția îl făcură să tremure...

— Alo! D-ta ești?

— Sigur că sînt eu, răspunse vocea veselă a lui Billy. Dar ce s-a întîmplat? Glasul tău îmi amintește de strigătele de disperare ale cuiva care se îneacă și eu joc rolul ramurii salvatoare de care te anini! Ești plictisit?

Steele nu se lăsă prins de dezamăgirea simțită și cum Billy nu era vinovat cu nimic în chestiunea aceasta, răspunse:

— Deloc! O duc minunat!

— Îți telefonez, urlă Billy în placa sensibilă, ca să te chem să vii imediat la noi. Ceața și frigul trebuie să fie de nesuportat la Londra. Aici avem un soare minunat și vom putea patina mâine pe lac. Consultă un mers al trenurilor, dragul meu, și vino astă seară.

— Mulțumesc Billy. Îți sînt recunoscător pentru bunăvoința ta, dar mi-e imposibil să lipsesc acum de aici. Am corecturi de făcut și un lucru urgent de terminat.

— Nu te întristează să fii așa de singur?

— Nu, deloc! Sînt obișnuit. Nu țin să plec din Londra zilele astea.

— Cum vrei Rod. Oricînd ai să fii binevenit la noi. Cum? Ce?... Nu. N-am terminat. Prelungire vă rog... Rămâi la aparat Rodney, Valeria vrea să-ți vorbească.

După cîteva zgomote la capătul firului, Steele auzi un rîs de femeie și trebui să facă un efort ca să nu întrerupă legătura înainte ca vocea aceea să-i poată ajunge la urechi. O auzi limpede pe lady Valeria zicînd:

„Billy, pleacă te rog. Simt că nu voi putea spune un singur cuvînt dacă stai și te uiți la mine ca un cățel de porțelan“. Apoi, cu glas mîrșos, Lady Valeria întrebă grațios.

— Ce mai faci domnule Steele?

— Bună ziua lady Valeria.

— Ce plăcere că pot vorbi în sfîrșit cu d-ta. Am fost foarte dezamăgiți ieri că nu te-am găsit acasă. Vino repede la noi.

— E drăguț din partea d-tale, lady Valeria, dar lucrul mă va reține la Londra pînă la Crăciun.

— Ce păcat! N-ai putea lucra aici?...

Steele profită că nu era în fața parteneriei sale ca să nu discute această alternativă care-l încurca.

— ...Doresc în special să discut cu d-ta despre „Despărțirea cea mare“, pentru că am văzut un exemplar ieri pe masa d-tale de lucru. După părerea d-tale e opera unui bărbat sau a unei femei?

— A unui bărbat!

— Oh, pari sigur de cele ce afirmi. Ai să-mi expui argumentele în favoarea tezei d-tale. Eu la rîndul meu mă cred în măsură să-ți dovedesc contrariul.

— N-ai să izbutești să mă convingi. „Despărțirea cea mare“ e fără discuție opera unui bărbat.

— E o carte remarcabilă și foarte interesantă. Nu-i așa ?

— Autorul a exploatat bine situația, în limitele talentului său firește.

— Ce cumpătate sînt laudele d-tale ! De ce oare literații au așa de rar generozitatea să admire fără reticențe opera unui confrate ?

Neștiind ce să răspundă acestei întrebări delicate, Steele așteaptă în tăcere. După o clipă partenera sa relua :

— Și acuma spune-mi...

Centrala interveni din nou cu întrebarea „Terminat ?“

— ...De ce personajul acesta anonim mă întrerupe așa de grosolan ?

— Pentru că e un telefon interurban și că cele 6 minute au trecut.

— Dar mai am o mulțime de lucruri să vă spun...

— Ați terminat ? i se adresa sever, centrala, lui Rodney.

— Da, răspunse acesta repede.

— Aș dori să știu... relua lady Valeria, cu același ton pedant, dar în clipa aceea se auzi brusc întrerupătorul automat. Rodney mai rămase cîteva secunde nemișcat în fața aparatului, bucurîndu-se că nu-i putuse spune partenera sa ceea ce dorea așa de mult să-i spună. Apoi lăsă receptorul și se duse să se așeze înapoi la masă. Jake aduse mîncărurile pe care le ținuse la cald și strînse tacîmurile.

— Jaek, zise Rodney, dacă întreabă cineva la telefon azi „Ești acolo ?“ să știi că telefonul e pentru mine. Fii așa de bun în cazul acesta să mă chemi imediat fără să pomenești de numele meu nici să întrebi de nume pe persoana care va vorbi.

— Bine, domnule.

Afirmația aceasta era răspunsul neschimbat a lui Jake. Steele era sigur că la nunta lui Jake și a Sarei Mimms, cînd

pastorul rostise întrebarea solemnă „Vrei s-o iei de soție legitimă pe femeia aceasta?“, Jake trebuie să fi răspuns desigur: „Bine, domnule“.

După ce termină micul dejun, Steele se simți mai bine dispus. Intermezzo-ul telefonic cu lady Valeria, pe care de asemenea n-o cunoștea personal, îl făcu să considere ca firească conversația sa din ajun cu necunoscuta. Din cele două persoane feminine, aceasta din urmă îi părea mai reală.

Se așază la masa de lucru plin de energie. Pe la ora prânzului un soare strălucitor de iarnă îl invită să se plimbe.

Steele porni spre parc. După ce trecu prin câteva alei se opri în fața lacului, unde o mulțime de păsări de apă înotau și se bălăceau și pescăruși zburau în înălțime, în toate direcțiile, căutând hrană...

În timp ce urmărea curbele acestora, Steele își dădu seama cât de mult îi lipsise priveliștea victii libere și mărețe a păsărilor așa cum o avusese tot timpul șederii lui în Africa. Copiii, întovărașiți de nursele lor, se jucau aruncînd bucățele de pîine în apă spre mulțumirea zgomotoasă a rațelor. Pescărușii, din contra, păreau să disprețuiască această hrană proastă.

Steele ieși din parc și căută o băcănie unde cumpără o bucată de brînză și se întoarce spre lac. Se apropie de mal, deschise pachetul și cu briceagul tăie brînză în bucățele mici, din care împrăstie o parte în jur... Fu îndată înconjurat de un cîrd gălăgios de palmipede. Cum intenția lui era însă să atragă pescărușii a căror aripi de zăpadă descriau cercuri concentrice deasupra lui, începu să arunce în aer bucățele mici de brînză pe care păsările de apă, în zborurile lor repezi, le prindeau cu agilitate. Steele se străduia să arunce hrana cât mai vertical. Într-adevăr, pescărușii își micșorară din ce în ce mai mult curbele pînă cînd Steele simți pe față adierea filfiriilor aripilor lor albe. Puse câteva bucățele de brînză în palmă, întinse brațul și imită strigătele pescărușilor... Aceștia se adunară deasupra capului lui Steele... și decdată unul din ei se lăsă în jos, atingînd doar cu aripa mîna deschisă și apucă în zhor o bucată de brînză, un altul se agăță o clipă de mîneacă ca să ia parte la ospăț și în cele

din urmă i se abătura o mulțime pe umăr și pe mină, flăminzi și deja îmblânziți.

O „nurse“ care împingea un cărucior, se opri să privească spectacolul și-l comentă astfel:

„Uite ce frumoase sînt păsărelele, Georgie. Omul care le dă de mîncare e gardianul. Hai Georgie, fă ca rațele: cuac-cuac. E vremea mesei, Georgie, și trebuie să ne întoarcem“.

Steele nu îndrăzni să întoarcă capul căci cea mai mică mișcare ar fi provocat o contracțiune imediată a piciorușelor fine de mărgean, înfipite în mîneca sa și desfășurarea lungilor aripi albe.

Se mulțumi doar să zîmbească în gînd la calificarea de gardian de pescăruși.

„Nici un jug material, gîndi el, n-ar putea sili la supunere pe aceste păsări ale văzduhului. Numai un dar dezinteresat și foamea le pot opri o clipă în loc. Pescărușii simțeau că erau iubiți. Aveau încredere într-însul și primeau de aceea, din mîna lui, hrana de care aveau nevoie. Ce asemănare cu sufletul omenesc, așa de sfios, așa de greu de fixat!... Nici zăvoarele la uși, nici gratiile la geamuri nu-i pot opri elanurile. Într-o colivic nu poate rămîne mult. Numai dragostea poate să captiveze și să rețină în angrenajul ei spiritual inima omenească, flămîndă de fericire“...

Steele auzi scîrțîitul roților căruciorului care se îndepărta pe prundiș. Puțin după aceea un zgomot de pași îl anunță că un alt trecător se apropia, atras probabil de ciudățenia acestei priveliști. Noul venit trebuie să se fi oprit la o distanță mică. Îi auzi tușind deodată... Steele tresări și mișcă ușor capul... Îndată aripile tremurătoare se deschiseră pentru fugă. El se întoarse atunci și văzu în alea de mijloc o femeie înaltă, îmbrăcată în întregime în negru, cu ochii mari, puțin înfundați în orbite care îl privea fix. Spectatoarea purta un guleraș și manșete albe peste un vâl negru. Lui Steele nu-i fu greu să ghicească că era o văduvă de stilul cel mai clasic. Continuă totuși să mai arunce bucățelele de brînză în aer, ca și cum n-ar fi observat-o.

După ce termină provizia și se întoarse din nou, constată că văduva nu se mișcase. „Într-adevăr, își zise el, pare

cam înțepată și severă dar nu trebuie să te iei după aparențe. Cine știe dacă nu e înzestrată cu voca duiosă?”

Între timp rațele se urcaseră pe iarbă și se legănau în jurul lui Rodney. Acesta tăie atunci restul brânzei în bucățelele și le împrăștie pe jos. Văduva făcu un pas înainte și Rodney putu constata că corespundea de ajuns de bine felului cum și-o închipuise el pe serviabila stăpînă a Concor-danței. Ca să fie lămurit trebuia s-o facă însă pe văduvă să vorbească.

Puțin mai departe în alee vrăbiile ciuguleau fărîmiturile de pîine, destinate păsărilor mai decorative, și săreau vesel nu departe de locul unde era văduva. Rodney se apropie și aruncă tot ce mai avea în hîrtie micilor contrabandiști. Apoi își șterse mîinile cu batista și rămase nemișcat în alee privind palmipelele care înotau, se scufundau sau zburau.

— Ce spectacol grațios, nu-i așa? spuse el deodată cu un ton prietenos, întorcîndu-se spre vecina sa.

— Aș zice mai degrabă că e o risipă jalnică, repetă văduva. Nu-mi pot explica, atunci cînd atîtea ființe ome-nești, în metropola aceasta imensă, nu izbutesc să mănînce în fiecare zi atît cît au nevoie, cum se pot împărți bucăți de brînză bună unor groaznici pescăruși!

— Îmi pare rău într-adevăr că nu mi-am putut procura niște peștișori la băcănie, răspunse modest Rodney și scoase pălăria. Apoi se îndepărtă grăbit, bucurîndu-se în sine de rezultatul stratagei sale. Văduva aceasta serioasă desigur că nu putea avea nimic comun nici cu necunoscuta cu vocea blîndă, nici chiar cu văduva episcopului, care desigur că n-ar fi numit „îngrozitori” pescărușii, păsărelele cu aripile imaculate, cu ochii strălucitori, cu piciorușele de mărgean. Numeroase erau văduvele în Israel. Văduva arțăgoasă va găsi probabil prilejul să povestească întîmplarea la viitoarea reuniune a comitetului unei societăți fondate în folosul exclusiv al săracilor care merită.

În tot cazul, dacă vreodată această filantropă neîndurătoare ar trebui să treacă prin zile grele, Steele era foarte hotărît să n-o primească în „azil”. Va avea el grijă să se specifice în statut că nici o văduvă să nu fie primită dacă nu

va declara mai întâi că aprobă fără restricție împărțirea câtorva bucăți de brinză păsărelelor.

Întors acasă pe la oră 1, Steele luă repede prânzul lui solitar căci avea intenția să iasă în oraș devreme. Cercurile mari descrise pe cer de pescăruși, atingerea piciorușelor roz înfipite în mîneca sa treziseră într-însul nevoia de libertate. Cei 4 pereți ai locuinței sale confortabile îi părrură o colivie. Simțea un dor irezistibil de a se mișca, de a respira adînc. Se îndreptă deci spre „Marblearch“ și pătrunse în Hyde-Park. Aici avu prilejul să observe prin diferitele alei numeroase femei în doliu. Unele din ele se plimbau pe alei însoțind la plimbare niște căței pekinezi pe care îi țineau în lanț. De cîte ori Rodney se oprea lîngă ele ca să le poată auzi vocea, cățelei îl priveau dușmănos cu ochii lor mari la suprafața capului. Alte văduve se plimbau în trăsură și altele le văzu în mulținea care se îndesa la ușile prăvăliilor mari pentru cumpărăturile de Crăciun. Toate văduvele pe care le întîlnise Steele în ziua aceea făceau parte, vizibil, din clasa socială care are ce-i trebuie. Întorcîndu-se spre casă însă se trezi la colțul unei străzi în fața unei femei în doliu care vindea chibrituri. Ea purta o rochie prea subțire pentru frigul de atunci și aspectul ei era de plîns. Steele se opri, își scoase pălăria și o întrebă:

— Sînteți văduvă doamnă?

— Da, domnule, răspunse aceasta cu o voce tremurătoare.

— Spune-mi te rog părerea d-tale într-o chestiune: socoți că e rușinos să arunci unor păsărele bucățele de brinză?

— Eu n-aș putea împărți brinză, dar am obiceiul să-mi împart pîinea cu păsărelele.

— Și te lipsești de ce-ți trebuie pentru păsări?

— Nu e scris oare „Tatăl din ceruri le hrănește?“ Eu sînt prea săracă pentru ca să pot da ceva, dar sînt bucură să contribui și eu cît pot la bunătatea lui D-zcu.

Rodney scoase o liră din pungă și spuse:

— Aș vrea o cutie de chibrituri... nu-mi dați rest.

Femeia săracă privi cu uimire moneda de aur în mînă și strigă:

— Dumnezeu mare ! Asta înseamnă salvarea și „home“-ul. Cum de ați ghicit ?

— N-am ghicit, răspunse Rodney, punînd cutia în buzunar, dar e scris de asemenea sus că : „Tatăl din ceruri știe că aveți nevoie de toate lucrurile acestea“.

Steele plecă urmărit de binecuvîntarea văduvei înlăcrimate.

El se simți indispus pentru că citise din evanghelie. Fusese desigur influențat de cercetarea lui recentă în Biblia lui Sarah Mimms și Concordanța răposatului episcop. În definitiv, de ce nu s-ar cita și pasaje din Biblie ca și din Virgil sau Shakespeare ?

Steele urcă scările terasei casei sale și zări în hall-ul cel mare o văduvă care stătea de vorbă cu Maloney. Aceasta avea o înfățișare cît se poate de atrăgătoare. Fața era încadrată în păr argintiu care cădea pe ambele părți ca niște aripi. Privirea ei binevoitoare fu atrasă de înălțimea lui Rodney care rămăsese în prag. Întîlnind privirea aceasta, Rodney simți că inima-i bate mai puternic... Să fie necunoscută ? Cum putuse afla adresa lui ? Doamne sfinte ! Are să fie nevoit s-o privească în față după ce avusese obrăznicia să-i ceară să-l cheme la telefon în fiecare seară.

În clipa aceea Maloney, care urmărise fără să vrea privirea doamnei în negru, îl zări pe Steele. Iată-l chiar pe d-l Steele, doamnă, îi zise el.

Rodney înaintă îndată cu pălăria în mînă.

— Doamna mă întreba dacă sînteți acasă, explică Maloney.

— Mă simt obligat să vă cer scuze, doamnă, rosti Steele cu greutate. Mă tem că cererea mea de aseară să nu vă fi părut prea îndrăzneță !

— Dar de loc, domnule Steele, am fost încîntată că am prilejul de a face acest mic serviciu unui scriitor ale cărui cărți minunate...

De la primele cuvinte, Rodney își recăpătase tot calmul. Vocea era dulce, simpatică, dar nu era vocea blindă... Vocea aceasta nu avea sonoritatea misterioasă care amintea de vocea lui Madge. Doamna aceasta încîntătoare era văduva

episcopului și făcuse aluzie desigur la împrumutul Concor-
danței.

Rodney intră în ascensor odată cu d-na Bellamy, bătrîna doamnă puse mîna ei matern pe brațul tovarășului ei și îi zise:

— Toate cărțile iubitului meu soț sînt la dispoziția d-tale. Episcopul era un cititor pasionat și cumpăra totdeauna cărțile care îl interesau. O carte care merită să fie citită merită de asemenea să fie cumpărată, spunea el de obicei. Lucrați în prezent la vreo carte de teologie?

— Nu. Doream doar să-mi amintesc un text.

— Interesant. E indiscret ca să vă întreb despre ce text e vorba?

— „Adună averi și nu știe cine le va culege“.

— Ai avut probabil vreun motiv ca să-ți amintești aceasta!

— Da. Sosirea unui cec mare de la editorul meu și faptul de a nu avea pe nimeni pe lume care să împărtășească cu mine succesul.

Ascensorul se opri și văduva episcopului coborî.

— Bună seara, domnule Steele, zise ea. Dacă ai vrea vreodată să vii pe la mine, te asigur că-mi va face mare plăcere.

— Mulțumesc, răspunse Rodney. Mă voi servi de această invitație.

Cînd ascensorul porni mai departe, Rodney își aminti că ochii văduvei episcopului erau în lacrimi cînd vorbise el.

— „Ce ușor plîng femeile!“ își zise el, era a doua văduvă pe care o lăsa înlăcrimată de un sfert de ceas încoace.

Intră în apartament cu o senzație de ușurare căci peste trei ceasuri trebuia să audă din nou vocea blîndă. Poate era mai bine că n-o întîlnise pe drum pe misterioasa lui parteneră! Prietenia prin telefon avea un farmec special în plus, o văduvă oricît de disperată nu izbucnește în plîns de obicei la capătul firului.

Prietenie prin telefon

La 10 și 15 exact soneria telefonului zbîrnîi. Rodney ridică receptorul.

— Alo!

— Ești acolo? întrebă vocea blîndă.

— Sigur că sînt! răspunse vesel Rodney. N-aș fi lipsit nici pentru o mină de aur. În fiecare ceas al zilei l-am așteptat pe acesta! N-am intenția să prelungesc așa de mult convorbirea noastră.

— Nu luați ad literam ceea ce am spus, am întrebuițat cuvîntul ceas în sens figurat...

— Bine... a fost bună ziua de azi?

— Minunată... am lucrat pînă la 12 și după aceea...

— Ce-ați făcut după aceea?

— Am străbătut orașul în căutare de văduve.

— Ce ocupație interesantă! Și ați întîlnit multe?

— O mulțime. Notez între altele pe tabloul meu, o văduvă slabă, o văduvă grasă, o văduvă blajină și o văduvă disperată. În sfîrșit acasă chiar am făcut cunoștință cu văduva unui episcop. Nu bănuiam pînă azi că ar exista la Londra un număr așa de mare de văduve. Totuși, după examinarea datelor respective, n-am decît una singură care să îndeplinească condițiile cerute pentru a fi admisă în „azilul” dv.

— În ce... al meu? Ce-ați spus?

— A...zzz...ilul.

— Da, am înțeles. Dar despre ce instituție e vorba și de ce spuneți că e al meu?

— Nu aveți intenția să înființați un azil în care văduvele sărace să găsească adăpost și hrană?

— E pentru prima oară cînd aud vorbindu-se de așa ceva.

— Curios! Eu din contra, de la discuția noastră de aseară mă gîndesc serios la chestiunea aceasta. Sînt chiar gata să mă înscriu cu un vîrsămînt anual de 1000 lire sterline

— O subscripție așa de importantă ar putea servi de bază înființării instituției.

— Am pregătit și statutele chiar.

— Le vom redacta împreună.

— Prin telefon?

— De ce nu? Asta ne va sili să fim clari și concisi.

— De acord! Stabiliți un plan și mi-l veți supune în linii generale. Și acum să lăsăm filantropia. D-ta ai avut o zi bună?

— Foarte plăcută! Am ieșit să mă plimb din cauza soarelui atrăgător și am făcut chiar o plimbare lungă. Cînd am trecut prin parc am văzut un spectacol foarte curios. Pe malul lacului cu rațe și alte păsări de apă, stătea un bărbat care izbutise să domesticească niște pescăruși.

— Da?...

— El nu arunca bucățelele de pîine în apă ca ceilalți trecători. Pescărușii, sprijiniți pe umărul și pe brațul său, îi ciuguleau din mîini.

— Ați observat ce le dădea de mîncare, că reușise să-i atragă?

— Nu, eram prea departe ca să pot vedea. M-am ascuns chiar în dosul unui tufiș ca să nu sperii pescărușii. Aș vrea să știu care e secretul acestui îmblinzitor de păsări.

— Și după aceea ce-ați făcut?

— Mi-am trecut seara citind... Apropo... Vecina d-tale supărătoare ți-a cîntat și astăseară acordurile „Reveriei“?

— Nu încă.

— Întreb aceasta pentru că tocmai am început o carte în care melodia aceasta este leit motivul. Nu sînt decît la

capitolul al 3-lea dar mă și pasionează. Titlul ei e „Despărțirea cea mare“. Ați citit-o?

— Da, și-mi pare foarte bine că o citești și d-ta. De cînd m-am întors în Anglia am auzit aprecieri foarte variate asupra cărții. Cum am citit de altfel și articolele de critică literară care s-au scris despre această carte aș dori foarte mult să cunosc și părerea d-tale. Vrei să fii așa de bună să mă chemi mîine seară ca să-mi comunicii impresiile?

— Vreau, dar trebuie să te anunț că nu citesc repede. Nu cred să pot isprăvi cartea pînă mîine seară.

— Nu face nimic, vom vorbi numai despre capitolele pe care le-ați citit. Aveți vreo bănuială asupra persoanei autorului?

— O prietenă de a mea care mi-a recomandat cartea mi-a spus că o femeie se ascunde sub pseudonimul de Max Romer.

— Prietena d-tale greșește. „Despărțirea cea mare“ e fără discuție opera unui bărbat. În cartea unei femei dezno-dămîntul ar fi fost cu totul altfel. Numai un bărbat ar fi putut suferi atîta cît a suferit autorul acestei cărți.

— Credeți deci că femeile au o capacitate mai mică de suferință?

— În tot cazul nu suferă ca noi. Ele rămîn mai sensibile la influențele exterioare. Durerile lor se șterg mai repede.

— Pe cînd ale voastre...

— Suferă un fel de cristalizare pe măsură ce trece timpul. Sufletul nostru se împietrește atunci cînd elanul lor spre fericire a fost sfărîmat. Max Romer a studiat perfect fenomenul acesta. Ce gîndești despre primele capitole?

— Găsesc în ele o descriere duioasă a unei dragoste între tineri. Max Romer, de orice sex ar fi, a știut să înțeleagă profunzimea primei dragoste. E realitatea însăși. Și totuși nu pot să nu fiu îngrijorată. Tinerii aceștia sînt așa de siguri de dînșii... așa de plini de încredere... Ce deza-măgire îngrozitoare pentru unul din ei, dacă celălalt ar greși...

— Ați terminat capitolul al 3-lea? Continuați să citiți astă seară?

— Da. Mă gîndesc să citesc pînă la 11 și jumătate

— Da? Ce-ar fi să mă sunați la 11 și jumătate ca să-mi spuneți unde ați ajuns?

— Nu pot să mă angajez. Cred că o convorbire pe zi ajunge.

— Bine. Mă supun. Și așa sînteți mult prea bună cu mine. M-am lăsat tirît de entuziasmul meu pentru romanul acesta. Am să aștept atunci.

— Numai pînă mîine seară, la 10 și 15. Nu voi uita.

— Trebuie să închideți? Sper că nu v-am supărat, povestindu-vă vînătoarea mea de văduve.

— Deloc. Văduvelor nu le displace să fie urmărite. Cîne știe dacă data viitoare nu veți da tocmai peste mine în „Regent Street?”

— N-am să am atîta noroc!... Atunci plecați chiar?... Bună seara!

O tăcere desăvîrșită se lăsă... Legătura fusese între-ruptă la celălalt capăt al firului, dar Rodney mai aștepta totuși..

„Ați terminat” întrebă deodată centrala? Rodney puse jos receptorul la rîndul său și se întoarse să se instaleze în fotoliu.

Toată exaltarea lui dispăru brusc și îl cuprinse o senzație de vid și de dezamăgire. Se așteptase dinainte la o plăcere așa de mare că această a doua convorbire telefonică îi păru că nu-i adusese tot ce promisese prima. Partenera lui, acceptînd ca firești relațiile lor telefonice, le lua ceva din caracterul lor romantic. Desigur că vocea blindă nu pierduse încă nimic din farmec, ci trezise în el și de data aceasta ecoul trecutului, dar în seara aceasta rîsul care îl amintea așa de ciudat pe al lui Madge, rîsul acela nu se auzise. Totuși convorbirea îi lăsă multe subiecte de mediat. Ge coincidență extraordinară că necunoscuta trecuse prin parc în clipa în care hrănea pescărușii. Ea nici nu bănuia că îmblinzitorul de pescăruși și partenerul ei de la telefon erau una și aceeași persoană. Alt fapt mai curios încă! Nu era ea cufundată acum chiar în lectura unei cărți în care, afară de cîteva mici schimbări de detaliu, redase el peripecțiile tragice ale propriei sale vieți? Va ști ea oare să deosebească sub vălul ficțiunii palpațiile vieții? Aprecierea necu-

noscutei asupra primelor capitole îi dădea speranțe, căci dînsa îi dovedise că înțelesese puterea și frumusețea nobilă a dragostei dintii.

Rodney se duse în bibliotecă să ia volumul, își apropie fotoliul de foc, aprinse lampa de lucru de pe măsută și începu să citească de la capitolul al 4-lea. Va citi și el pînă la 11 și jumătate și în felul acesta va ști unde a ajuns necunoscuta cu cititul... Pe măsură ce citea însă, uită motivul care-l făcuse să citească. Curînd memoria lui încetă de a mai înregistra vibrațiile vocii îndepărtate. Opera aceasta — ca și toate operele a căror creare a fost numai pe jumătate conștientă — își păstra puterea ei asupra aceluia care o făurise. Abia cînd bătu ceasul de 12 ori undeva departe își dădu el seama cum trecuse timpul.

Decodată lăsă cartea și se sculă, căci liniștea adîncă fusese întreruptă de sunetul ascuțit și perseverent al soneriei telefonului. Cu pasul unui om trezit brusc din somn, Rodney păstrunse în hall și ridică receptorul.

Plînsul vîntului în cămin

— Alo! zise Rodney Steele și în aceeași clipă vocea blîndă răspunse cu elan:

— Mai sînteți acolo?

Deabia își putea crede urechilor. Totuși după prima secundă nu mai fu uimit.

— Sigur că mai sînt aici. Cred că am presimțit că veți suna. Nici eu n-am încetat de a citi nici un moment din clipa în care ne-am urat bună seara. Am ajuns tocmai la scena în care Catherine îi trimite înapoi scrisoarea lui Valentin fără s-o deschidă.

— Ah, strigă vocea dragă care în clipa aceea își pierduse calmul obișnuit. Eu am trecut cu mult de episodul acela și nu puteam suporta singură emoția pe care o resimțeam. A trebuit să ți-o împărtășesc d-tale.

— V-am cert-o eu dacă vă amintiți și ați refuzat. Acum „Despărțirea cea mare“ v-a silit.

Tonul lui Steele era triumfător.

— Mărturisesc, spuse ea. Max Romer poate fi mîndru. Rareori mă tulbură pe mine un roman. Dar ai recunoscut și d-ta că aceasta te-a impresionat. Cu toate acestea oricît de răpită am fost de poveste, tot nu-mi pot pierde spiritul critic. Știu precis unde „Despărțirea cea mare“ se îndepărtează de adevăr.

— Serios? Unde?

— E greu de explicat la telefon, dar am să încerc. Să începem cu uitarea desăvîrșită a scrisorilor scrise către infirmieră. Credeți că așa ceva e posibil? Că un bărbat cu mintea întregă a putut să confunde o femeie vie pentru care nu simțea nici un fel de dragoste cu aceea pe care o făurise imaginația lui de romancier?

— Sînt sigur că e posibil. E efectul unei hemoragii cerebrale. Orice doctor vă poate confirma cazul. Amintiți-vă că Valentin și-a scris romanul cu punga cu gheață pe cap, atunci cînd ar fi trebuit să stea întins într-o cameră obscură în repaus complet. Este de neînțeles cum această imprudență nu i-a luat mințile.

— Bine, admit. Nu sînt în curent cu chestiunile medicale. Să trecem atunci la chestiunile în care sînt îndreptățită să-mi expun părerea. Cred că cunosc mai bine spiritul feminin decît Max Romer și pot să-ți spun că nici o fată tînără, și mai ales Catherine, așa de delicată și de bună, n-ar fi părăsit bărbatul iubit cu care voia să se căsătorească, numai pentru că o altă femeie i-ar fi arătat un teanc de scrisori de dragoste. Nu numai că nu l-ar fi părăsit, dar n-ar fi refuzat să-l vadă să-i dea prilejul să se dezvinovătească. În sfîrșit n-ar fi trimis înapoi scrisoarea logodnicului ei, care desigur că ținea la o explicație, fără s-o deschidă. O fată ușuratică incapabilă de a se stăpîni, vanitoasă și încrezută ar fi procedat așa poate, dar nu Catherine descrisă de Max Romer.

— Dar Catherine aceasta e foarte tînără, fără experiență și nu știe ce e viața. Lovitura i-a venit pe neașteptate și a zdrobit-o.

— Știu că e tînără, că nu cunoaște dragostea ca o femeie, dragostea plină de răbdare, de înțelegere, aceea care știe să ierte slăbiciunile trecute ale bărbatului și să continue să aibe încredere în el în viitor. Voi bărbații, chiar cei mai buni dintre voi, poate tocmai cei mai buni, sînteți niște copii mari. Așteptați din partea unei fete ceea ce încă nu vă poate da... Auziți ce spun?... Nu-i așa de ușor să vorbești atîta prin telefon! Nu neg că dragostea Catherinei e aceea a unei fete tinere, dar e dragostea nobilă a unei fete nobile. Criticii au perfectă dreptate cînd susțin că Catherine n-ar fi rupt

cu logodnicul ei pentru motivele pe care le dă Max Romer. El a scris cartea cu sinceritate, dar nu-i va convinge niciodată pe acci care cunosc într-adevăr ce-i dragostea și viața. Catherine n-ar fi procedat în realitate așa cum o obligă el să procedeze. O repet!

— Ei lăsați! adevărata Catherine, aceea care i-a servit de model lui Max Romer, a procedat ca în „Despărțirca cea mare“.

Urmă o tăcere, datorită surprizei... apoi Rodney auzi vocea duioasă vibrând de emoție.

— Ce vrei să spui prietene? De ce vorbești cu atita patimă? Nu discutăm oare pur și simplu despre romanul la modă al unui autor necunoscut?

— Discutăm fapte, strigă Rodney. Discutăm tragedia care a zdrobit viața unui bărbat. Bărbatul acesta a făcut nebunia să zugrăvească toată povestea lui dureroasă, schimbînd-o extrem de puțin, ca să i se poată spune într-o zi că sfîrșitul romanului său e o greșală față de realitatea psihologică și că Catherine a lui nu s-a comportat așa cum o descriese el! Prietenă! Cum n-o să ne întîlnim poate niciodată, vreau să-ți încredințez un secret, pe care nu l-am destăinuit încă nimănui și pe care nu-l voi încredința altuia decît d-talc. Va fi o mare ușurare pentru mine și vei putea înțelege de ce mă înfurii cînd aud anumite critici. Vorbești chiar cu Max Romer! Am dreptul să afirm că n-am inventat nimic. Ei, tot mai poți susține că sfîrșitul nu e real?

— Rodney tăcu ca să audă răspunsul.

Nici un răspuns însă nu se auzi. Rodney mai așteptă puțin, dar o tăcere grea se lăsă asupra destăinuirii sale înflăcărâte. În cele din urmă se hotărî să întrebe: „Alo“ Ești acolo?... Nici un răspuns.

Steele sună atunci centrala!

— De ce ați închis? Nu terminasem convorbirea.

— N-am închis, ripostă telefonistul enervat. S-a închis la capătul firului. Trebuie să fi fost o eroare. Vreți să refaceți legătura? Numărul vă rog?

— Nu știu...

— Atunci nu pot să refac legătura...

— Bine... bună seara!

Rodney se îndreptă spre fotoliu și se așează.

Rămase ca trăznit. De ce închisese ea aparatul într-un moment așa de impresionant?

Încrederea aceasta pe care i-o arătase el, și care se manifesta așa de rar la dînsul, fusese zvirlită, fără un pic de simpatie.

Un astfel de procedeu nu se potrivea cu vocea blîndă. Totuși nu voia s-o acuze de cruzime pentru aceasta. Probabil că comunicația fusese întreruptă înainte ca destăinuirea aceasta care izbucnise năvalnic din inima lui Rodney să fi ajuns la urechile partenerei. De altfel era chiar mai bine așa, căci regreta deja încrederea care o arătase. Era extrem de important pentru dînsul ca identitatea lui Max Romer să rămînă ascunsă.

Ce ciudat că prietena lui de la telefon făcea parte dintre aceea care socoteau ca neverosimile evenimentele principale din „Despărțirea cea mare”. Rodney o credea mai înțele-gătoare. În fine exista acum o femeie pe lume care citind „Despărțirea cea mare” va ști că totul e adevărat, dureros de adevărat!

Rodney mai stătu o bucată de vreme să-și funceze pipa, meditănd cu tristețe, și sperînd vag că va fi chemat la telefon. Cum aceasta nu se întîmplă însă, se hotărî în-sfîrșit să se culce.

Avu un somn întrerupt și agitat. Pe la ora două se trezi de-a binelea, cu impresia că aude dincolo de perete plînsul disperat al unei femei. După ce ascultă însă atent, ajunse la concluzia că sunetele pe care le auzca erau geme-tele vîntului de decembrie din cămin. O visase pe sărmana văduvă care vindea chibrituri în colțul acela trist de stradă.

Gîndindu-se la ea se hotărî deodată să o caute și să-i asigure sărmanei părăsite adăpost și hrană zilnică. O mo-nedă de aur nu putea însemna decît un ajutor provizoriu. Și să aștepte ea pînă cînd azilul văduvelor va fi în plină activitate?

Un minut mai tîrziu adormi din nou. Visă că un pes-căruș se lăsase pe închietura mîinii și-l privea cu ochii lui negri și pătrunzători. Apoi zbură și deodată aripile albe

se transformă într-un vâl de văduvă. Se întoarse brusc și iată că din dosul copacilor, călcînd pe ierburi, apărea înșăși Madge, venindu-i în întîmpinare — strălucitoare și frumoasă — cu ambele mîini întinse.

— Oh! Madge zise el, Oh! Madge!

Și zîbindu-i cu o seninătate blîndă, Madge îi răspunse:

— Ești acolo?

— Unde e copilul, Madge? întrebă el cu mîinile încrucișate în fața ei.

Și Madge șopti: „Nu există nici un copil... n-a existat niciodată“...

Atunci el o cuprinse în brațele lui puternice.

Da. Adormise și, în sfîrșit, vîntul jalnic își încetă plînsul și totul căzu în tăcere și nemișcare.

Îndoieli

Steele se trezi dimineata cu senzația teribilă de a fi fost jefuit, ceea ce-i era de nesuferit. Ceva nu era la locul lui. Ce însă?

Deodată își aminti că prietena de la telefon tăiasse comunicația chiar în clipa în care afluase că partenerul ei e Max Romer. În ajun Steele încercase să se convingă că tăcerea subită se datora telefonistului de la centrală; acum dimineata însă înțelese că aceea cu care vorbise o făcuse intenționat. Ce motiv s-o fi îndemnat să procedeze astfel? Să fie supărată că fusese provocată să-și dea părerea despre un roman fără a i se fi spus că vorbește chiar cu autorul? Dacă ar fi știut, nu și-ar fi spus așa de deschis părerea poate... De exemplu, dacă el ar fi spus: „Eu sînt autorul „Marii Despărțiri” și aș dori să știu dacă dumneavoastră socotiți că am redat sincer realitatea, vocea blindă, care nu putea fi decît sinceră, tot și-ar fi expus părerea, dar în alt mod. După toate probabilitățile, ea trebuie să fi închis aparatul din cauza jignirii puternice.

Steele încercă să-și amintească tot ce spusese și recunoscu că în împrejurarea aceasta fusese o oarecare lipsă de probitate morală din partea lui, ceea ce era de neiertat între prieteni.

El întrebuințase expresiile: mă interesează — am auzit — am citit. Felul acesta de exprimare ar fi fost bun față de

un reporter sau librar, chiar față de Billy sau o cunoștință oarecare. Dar vocii blinde ar fi trebuit să-i spună curat: am scris.

Lui Steele îi erau așa de nesuferite șiretlicurile, încît îi dădu dreptate partenerii sale și luă hotărîrea să-i mărturisască totul diseară cînd va suna telefonul. Dar îl va mai chema ea oare? Aceasta era întrebarea. Avea încredere în dînsa că se va ține de promisiune. Și totuși femeile sînt înzestrate cu un fel așa de ciudat de a privi angajamentele luate!

Toată dimineața lucră foarte serios. I se aduse o scrisorică amabilă de la văduva episcopului în care era invitat la ceai, la dînsa, pentru a doua zi.

Invitația aceasta cordială îi făcu plăcere lui Steele care se grăbi s-o primească. După amiază se duse la grădina zoologică. Cărțile sale îi aduseseră oarecare faimă ca amator de păsări rare și cunoscător de animale sălbatice, și avea întîlnire cu un membru al societății pe care îl cunoștea de mult. Steele petrecu un ceas foarte plăcut acolo, în care provocă uimirea păzitorilor, prin felul său de a căpăta încrederea animalelor, ca niște procedee aproape magice.

După cîtva timp însă fu recunoscut și se văzu înconjurat de curioși. Cum nu era amator de succes în felul acesta, își luă rămas bun, brusc de la prietenul său, promițînd că va reveni în duminică următoare. Vederea coliviilor și ale grațiilor îl întristară, căci el considera pierderea libertății egală cu pierderea vieții.

Ieși apoi grăbit din parc și se îndreptă spre lacul din apropierea lui Regent House unde știa că va putea privi în libertate desfășurarea aripilor albe.

Viața, lumina, libertatea, cît de mult le prețuia! Moartea, întunericul, închisorile, disparerea, erau lucruri foarte îngrozitoare, care întunecau bucuriile minunate ale vieții.

În după amiaza aceea, Steele nu izbuti să domesticească pescărușii, căci nu le putea da toată atenția. Era preocupat și gîndul lui zbura prin alte locuri. Tot timpul privea în aleea din fața lacului, și arunca priviri cercetă-

toare printre tufişuri şi ierburi. Nimeni nu se ivi totuşi care să poată fi vocea blindă.

El îşi aminti atunci de „Despărţirea cea mare” şi de ultimele cuvinte ale cărţii care exprimau disperare. Înţelese atunci că numai dragostea l-ar putea smulge din neantul în care se lăsase tirît.

Seara, în fotoliu, în faţa focului, retrăind în gînd ziua petrecută, avu senzaţia că fusese amăgit!... Se trezise de dimineaţă cu o dispoziţie proastă care încă nu-l părăsise. Cum neliniştea interioară îl împiedicase să se concentreze toată ziua, înţelese că starea aceasta va continua pînă în clipa în care va şti de ce femeia a cărei voce semăna cu a lui Madge întrerupsese legătura, de cum aflase că vorbeşte cu Max Romer, autorul „Marii despărţiri”. Privi ceasul şi văzu că era 8 şi 3/4. Mai avea deci de aşteptat un ceas şi jumătate.

De abia se întoarse însă la masa de lucru şi se auzi soneria telefonului.

Cum necunoscuţi plicticoşi nu încetaseră toată ziua de a cere legătura cu spitalul, Rodney instalat confortabil în fotoliu, ridică leneş mîna cu gîndul de a apăsa pe butonul electric care îl chema pe Jake ca să dea desluşirile care îi erau cerute aceuia care le dorea. Dar gîndul unei posibilităţi, a unei şanse eventuale, trecu prin cap şi lăsă jos mîna.

Să fie şi ea oare tot aşa de dornică de a se explica?

Steele străbătu hall-ul şi ridică receptorul.

— Alo!

— Eşti acolo? răspunse îndată vocea blindă.

Vino la mine!

— Da sînt aici, răspunse Steele, și dați-mi voie să vă prezint scuze.

— O secundă, zise vocea blîndă, eu trebuie să vă cer scuze. Vă rog să mă iertați că am întrerupt legătura așa de brusc aseară, în clipa în care mi-ați destăinuit un secret așa de important și de pasionant.

— Nu trebuie să vă scuzați, vinovatul sînt eu, numai eu, se grăbi Steele să spună, cît timp ea tăcea. N-aveam dreptul să vă întind o cursă și să cer părerea d-vs. asupra unei cărți ca și cum aș fi doar un cititor oarecare și nu autorul. Ați avut deci dreptate să întrerupeți legătura, îmi pare rău că v-am înșelat.

— Asta nu înscamnă a înșela, răspunse vocea duioasă și blîndă, și d-ta nu meriți nici o dojană, pentru că ai ținut să rămîi necunoscut cît mai mult posibil. De ce să mă fi supărat?

— Ei bine, pentru că sînteți așa de indulgentă, trebuie să vă mărturisesc că Max Romer e un pseudonim.

— Dar aveți tot dreptul să ascundeți numele adevărat în dosul unui pseudonim. Observațiile pe care le-ați făcut asupra caracterelor personajelor continuă să-mi pară neadevărate. Dar asta nu găsesc că este înșelăciune.

— Depinde, răspunse Steele, depinde cui i se comunică observația greșită. D-ta nu ești din ființele acelea pe care să dorești să le minți.

Un rîs ușor, grațios se auzi, un rîs care aminti lui Rodney pe acela a lui Madge.

— Oh! prietene, zise ea, începe să fie prea intim pentru telefon, ca și tot ceea ce vreau să-ți mai mărturisesc astă seară. Am terminat de citit „Despărțirea cea mare“.

— O clipă! o rugă Rodney. Dacă falsul meu nu v-a supărat prea tare, spuneți-mi atunci de ce ați întrerupt legătura aseară?

— Pur și simplu pentru că odaia a început să se învîrte dintr-o dată cu mine, masa să se clatine și totul s-a întunecat. Am simțit că e mai bine să las jos receptorul atita vreme cît mai puteam vedea aparatul. Mi-am revenit după un scurt leșin. Cred că eram foarte obosită, surmenată chiar. Poate citirea „Marii despărțiri“ mă impresionase prea puternic. Și apoi, ce vreți, să descopăr deodată că îndrăznețele critici, pe care le făcusem cuiva asupra cărții, le făcusem chiar autorului! Chiar și o ființă mai puternică decît mine ar fi putut leșina! Nu-i așa Max Romer?

— Sufăr la gîndul că v-ați simțit rău și că ați fost singură... exclamă Rodney cu căldură.

— Servitoarele se culcaseră. Nu uitați că era după miezul nopții. D-ta ești răspunzător de veghea mea tîrzie, Max Romer.

Era o ironie afectuoasă în tonul care pronunța de fiecare dată pseudonimul acesta și ironia trezi în Rodney dorința de a-i revela adevărata lui identitate. Din considerație însă pentru Madge Hilary trebui să tacă.

— Prin urmare, ați terminat „Despărțirea cea mare“.

— Da.

— Ce credeți despre sfîrșit?

— Să vă spun cu toată sinceritatea?

— Bineînțeles!

— Ei bine, nu știu cum să fac să-mi placă sfîrșitul. Pesimismul amar al eroului, durerosul lui „prea tîrziu“, sărmanele animale moarte întinse la picioarele sale — simboluri ale dragostei ucise, ale nimicirii oricărei speranțe — lugubrul apus de soare care vestește suferințele Catherinei cînd va înțelege ce este adevărata dragoste și-și va da seama că a pierdut-o din capriciu și inexperiență, Valentin

pe stîncă cu brațele încrucișate pe piept, sentinelă solitară peste ruine, și disperare, pradă celei mai crude lupte lăuntrice, căci femeia pe care o iubise pătimaș s-a căsătorit în aceeași zi cu un alt bărbat, acestea toate lasă pe cititor zdrobit, cu inima sfîșiată. Scena aceasta, admisibilă ca un episod, nu poate fi primită ca sfîrșit.

— Nu exista alt deznodămînt posibil din punct de vedere literar, explică Rodney ca să se apere.

— Punctul de vedere literar, admise vocea muzicală, e foarte important pentru romancierii, dar nu e punctul de vedere cel mai important.

— După d-ta, care e punctul de vedere cel mai important?

— Punctul de vedere moral. Scriitorul are datoria să ridice idealul cititorilor săi, să le deschidă sufletul spre speranțe ca să readucă în el optimismul ca în versurile lui Browning:

*Cît D-zeu e în cer,
Totul e bine pe pămînt !*

Un mare savant francez a zis: „Singura scuză a ficțiunii e să fie mai frumoasă decît realitatea“. Și un ilustru politician englez a declarat că misiunea principală a literaturii într-o lume plină de greutăți și de tristețe e de a înveseli.

— Dar subiectul „Marii despărțiri“ nu e o ficțiune, obiectă Rodney, e luat din cruda realitate.

— Atunci nu e literar, prietene! Adevăratul artist se zugrăvește oare pe sine în cărți?

— Nu pot să vă explic prin telefon cum am ajuns să scriu „Despărțirea cea mare“. Cît privește sfîrșitul mi-ar fi fost imposibil să-l schimb, atît de puternic s-a înrădăcinat în mine realitatea lui.

— Cred că aș putea să vă propun un sfîrșit mai bun, riscă vocea blindă, cu glas cald.

— Propuneți, vă ascult!

Urmă • tăcere scurtă...

— Nu-i posibil prin telefon, zise ea!

Steele începu să ridă.

— Atunci, ne aflăm în fața unui obstacol de netrecut!

— Nu, nu tocmai. Zăresc mijlocul de a-l trece.

— Care e?

— N-ai vrea să vii la mine? Vom discuta în voie despre cele două sfârșituri.

— Sigur că aș fi onorat și încântat... Dar cînd? chiar astă seară?

— Da, astă seară, acumă chiar, în clipa asta.

Rodney fu așa de uimit că rămase cu receptorul în mînă, fără să răspundă, și cît pe aci să întrerupă legătura fără să vrea. Își reveni însă și răspunse.

— Dacă o credeți serios, spuneți-mi vă rog pe unde să vin. Trebuie să iau un taxi, metroul sau trenul. Nu uitați că n-am deloc idee din ce parte a Londrei îmi parvine vocea d-tale.

— N-ai de luat nici tren, nici metrou, nici taxi. N-ai de mers decît foarte puțin. Locuiesc într-un apartament din Regent House. Coboriți scara și luați-o la dreapta. Apartamentul meu are nr. 34 la etajul al doilea. Apartamentele noastre sînt alături. Trebuie să vă mărturisesc totodată că eu sînt persoana plicticoasă care cîntă așa de des Reveria.

— O, cerule, strigă Rodney. Am vorbit în fiecare seară numai cu un perete între noi?

Auzi iar risul frumos, care i-l amintea pe al lui Madge și care-i oprea cîteva secunde bătăile inimii.

— Da! Numai un perete între noi! Atîta timp cît perețele acesta ne desparte, e ca și cum am fi la o sută de km unul de celălalt. Vino prietene, să zidim punte peste „Despărțirea cea mare“.

Rodney șovăi. Era cuprins în același timp de două sentimente contrare. Unul îl împingea să alerge imediat

spre atrăgătoarea necunoscută ca să profite de aventura ce i se oferea, iar celălalt îl reținea din fidelitate față de trecut și față de amintirea logodnicei de pe vremuri, pe care vocea necunoscutei o trecea în el așa de dureros.

După o scurtă tăcere întrebă.

— Ești acolo?

— Da, răspunse vocea emoționată, sînt mereu aici.

— Ești prea bună cu mine, răspunse Rodney. Nu merit onoarea ce mi se face, dăruindu-mi atîta încredere. Vreau totuși să fiu demn de ea și de prietenia d-tale și iată de ce vă voi mărturisi imediat două lucruri: primul, că dorința mea puternică de a vă mai auzi vorbind după prima chemare la telefon se datora asemănării vocii d-tale cu aceea a femeii pe care am iubit-o și pe care n-am mai auzit-o vorbind de ani de zile. În al doilea rînd, fata aceasta e Catherine din „Despărțirea cea mare!” și cu toate că m-a înșelat și părăsit așa cum Catherine l-a înșelat și părăsit pe Valentin, n-am să încetez niciodată de a o iubi. Cît voi trăi îmi va fi imposibil să dăruiesc altei femei dragostea mea care îi va aparține în întregime. Ani de zile dragostea aceasta a fost ca ceva mort, închis într-o raclă dar, așa cum e, este singura dragoste pe care o voi cunoaște vreodată.

Steele nu putu distinge dacă ceea ce auzea la capătul firului era un hohot de plîns sau rîs. Vocea dragă își pierduse din energie și claritate cînd răspunse:

— Prietene! Oh! Prietene!! Cum te înțeleg! Ascultă! Și vocea d-tale îmi amintește de vocea bărbatului pe care l-am iubit. Starea mea sufletească e aceeași. De altfel nu ți-am spus că sînt văduvă de mai mult de un an? N-am iubit și eu decît pe un singur om în viața mea. Inima mea îi aparține în întregime lui și-i va aparține pînă la moarte, chiar și după aceea! Ei, acum vrei să vii?

— Cu cea mai mare plăcere și imediat! strigă Rodney. În sfîrșit vom putea vorbi fără ajutorul telefonului. Spune-ți-mi însă de cine trebuie să întreb?

— Nu trebuie să întreb de nimeni. N-ai decît să suni la nr. 34. Servitoarea mea te va introduce imediat în salon. Sînt singură acasă.

— Perfect zise Rodney, și închise telefonul rizînd cu o senzație plăcută de așteptare.

În sfîrșit o va putea vedea pe femeia cu vocea blîndă, pe văduva în vîrstă, fără să știe bine de ce, îi părea că trebuie să fie însăși Grația, Frumusețea și Mîngîierea! Se va așeza în fața ei și ea îi va expune deznodămîntul pe care-l preferă.

Coborî scara în fugă dar luă ascensorul ca să urce la apartamentul vecin, de teamă să nu ajungă gîfiind în salon.

La etajul al doilea ieși din ascensor și sună la nr. 34.

Sfîrșitul cel mai bun

Îndată ce sună Rodney Steele, i se deschise ușa și fu introdus într-un mic hall asemănător cu acela al lui Billy.

— Doamna e în salon, domnule, zise servitoarea, deschizînd ușa unei odăi, care în apartamentul lui Billy era sufrageria.

Steele intră și înconjură paravanul din fața ușii.

Salonul era luminat de lămpi plăcut voalate. Lîngă cămin, într-un fotoliu stătea o femeie în rochie neagră de seară drapată artistic. Citea, și cartea pe care o ținea înaintea ei îi ascundea fața. De asupra cărții însă se vedea aureola unui păr splendid ondulat pe care lumina se juca în reflexe aurii.

Rodney fu impresionat de grația elegantei siluete și albeața de fildeș a mîinilor. Ansamblul îi dădă impresia unei femei mult mai tinere decît se aștepta să găsească.

În covorul gros, pașii lui nu făcură nici un zgomot.

Rodney străbătu odaia și se opri în fața ei.

Cartea pe care o ținea tînăra femeie tremură puțin, totuși ea păru că nu știe de prezența vizitatorului.

— Ei bine, doamnă, zise acesta, am venit să aud un sfîrșit mai bun.

Tînăra femeie lăsă atunci cartea din mîini, se sculă în picioare și-l privi. Steele se dădu înapoi cu un pas, încremenit, căci recunoscuse chipul frumos al aceleia pe care o iubise atîta și pe care o pierduse de atîta vreme.

— Madge, Madge!!! strigă el. Tu ești?

— Da! Roddie! răspunse ea cu vocea ei dulce melodiosă, vocea aceea pe care o auzise la telefon, care îi amintise pe Madge de odinioară și care în clipa aceasta era stăpinită de o emoție puternică.

Madge îi întinse amândouă mâinile.

— Oh, Roddie! Nu-i acesta sfârșitul cel mai bun?

Rodney palid și sever se dădu înapoi.

— Lady Hilary, cum se face că sînteți aici? La 26 noiembrie erai la Simla. Am citit în ziare că la 26 noiembrie lady și lord Hilary au căpătat un fiu. Cum se poate deci să fii aici, întinzîndu-mi mâinile și pretinzînd că ești văduvă.

Ea începu să rîdă cu un ris nervos pe care nu-l putu stăpîni.

— Oh, dragul meu Roddie, nu mă privi cu un aer de inger acuzator care îmi străjuiește drumul spre rai. Nu pretind că sînt văduvă. Sînt chiar văduvă, și de mai bine un an. Nu știai? Credeam că aceasta era anunțul din ziare despre care i-ai vorbit fratelui meu.

— Nu i-am spus un cuvînt lui Billy despre asta. Chiar în ziua sosirii mele, cu 5 minute înainte de a mă întîlni cu fratele d-tale, am citit anunțul nașterii unui fiu al lordului și lady Hilary. Billy mi-a spus că are să-mi spună ceva în legătură cu d-ta. Eu l-am întrerupt, spunîndu-i că știu... și Billy n-a mai insistat.

— Oh, Rodney! Ce păcat că Billy nu te-a întrebat ce anume știi. Ea rîse din nou nervos.

Acum însă dragul meu ești informat. Știi că femeia care îți oferă ambele mîini odată cu inima ei e tot așa de liberă ca fata care acum zece ani a fost deajuns de nebună ca să respingă cu aceleași mîini fericirea care i se oferea. Mi-am dat seama repede că am greșit! Și în timpul nesfîrșit de lung al anilor pe care i-am trăit departe de tine ți-am păstrat o amintire credincioasă plină de regrete. Dar dragul meu pot să cred într-adevăr ceca ce mi-ai spus înainte la telefon? Că n-ai încetat de a mă iubi și că inima ta mi-a aparținut mereu?

Rodney răspunse grav:

— Eu? nu v-am spus nimic d-vs, lady Hilary. La telefon vorbeam cu o femeie pe care n-o văzusem niciodată, pe care nici un știam cum o cheamă și care îmi închipuiam că nu cunoaște nici ea adevărata mea identitate, o femeie în care aveam o încredere instinctivă o încredere absolută. Dar nu vorbeam cu dvs., lady Hilary! o repet.

Era în picioare, cu privirea rece necruțătoare.

Tinăra femeie rămase ca trăznită. Fusese așa de dureros dezamăgită.

Rodney începu deodată să geamă și căută un sprijin să nu cadă.

Femeia care îl iubește încă, îl iubește de ajuns ca să nu ție seamă de cruzimea răspunsului a cărui cauză o bănuiește. Ea nu vede decît un singur lucru: că el suferă.

— Stai jos Rodney, ia scaunul acesta din fața mea zise ea. Să discutăm liniștit și toate se vor aranja. Nu vreau ca tocmai în clipa în care te regăsesc, neînțelegerea cu Billy să-și facă efectul. Pune-mi orice întrebare îți place și eu am să-ți răspund cu toată sinceritatea și am să-ți explic toate gesturile mele așa cum le înțeleg eu. În clipa aceasta faptul esențial e că stăm unul în fața celuilalt, aici la mine, și că nu mai există PERETELE DESPĂRȚITOR între noi, că putem să ne spunem tot ce dorim fără ca cineva pe lume să aibă dreptul să intervină. Nu-i ceva minunat? Ea se adînci în fotoliu, cu ochii spre flăcările căminului ca să-l lase pe el s-o privească în voie fără să se simtă observat. Poate că astfel expresia de surpriză și de spaimă va dispărea mai repede din ochii lui Rodney. Ea luă un evantai mic cu care începu să-și facă vînt. El, cu mîinile înfipse în brațele fotoliului în care s-a așezat, o privi în tăcere. Aici aproape de dinsul era fata pe care a iubit-o odinioară și care azi a ajuns la cea mai încîntătoare perfecțiune a frumuseții feminine.

Chipul acesta, dulce și fermecător în ceasul adolescenței, era acum de o frumusețe desăvîrșită. Pe vremuri Rodney nu cunoscuse decît promisiunile acestei frumuseți. Ochii ei mari castanii sînt azi luminoși și duiosi, buzele mobile, gata să zîmbească, exprimînd în repaus stăpînire de sine, bărbia frumoasă indică puterea voinței și gîndirea,

intelența se arată în fruntea înaltă. E chipul unei femei care a trăit și a suferit, dar pe care încercările vieții au lasat-o fără amărăciuni, ci din contra mai bună, calmă și răbdătoare, de o răbdare pe care el o găsește patetică. Fiecare gest al tinerei femei are un farmec, rafinat, o siguranță de sine, care trădează obiceiul de a comanda și de a fi ascultată cu aerul caracteristic al femeii de lume care comandă datorită poziției sociale, farmecului și frumuseții ei, care nu e niciodată încurcată, și care știe totdeauna ce are de spus sau de făcut.

Și în timp ce ea își făcea vînt în fața focului, Steele avu intuiția că ea așteaptă ca el să vorbească întîi, că el va trebui să rupă tăcerea.

De ce să vorbească însă? El n-avea nimic de spus, el care fusese deja provocat să spună prea multe.

Ce înaltă e! Silueta a rămas aceea a fetei iubite căreia i s-a adăugat farmecul maturității. Pliurile mlădioase ale rochiei negre îi subliniază albeața pielei. Singura bijuterie a lui Madge o poartă pe git. E un șirag de perle minunat. Verigheta lordului Hilary strălucea pe mîna ei stîngă înfip-tă în brațul fotoliului.

Mișcarea lentă a evantaiului îl enervează pe Rodney.

Deodată îl cuprinde un dor nebun de a se arunca la picioarele acestei femei minunate, de a sprijini capul lui pe genunchii ei și a o înlănțui cu brațele. Ca să reziste impulsului, începu să vorbească.

— Lady Hilary...

Ea ridică mîna ca să protesteze.

— Nu, nu așa. Asta nu pot auzi din gura ta. Dacă nu poți să mă chemi Madge, nu-mi spune în nici un fel.

— Nu știu ce să-ți spun Madge. Nu știu cu ce să încep. Trebuie să pun ordine în gîndurile care-mi vin năvală. Poți înțelege tu că de ani de zile îmi impun să mă gîndesc la tine numai ca soția altui bărbat?

— Nu e nici o grabă prietene dragă. Așteptăm de atîta vreme! Nu putem să mai așteptăm încă?

— Eu n-am așteptat, articulă el sec. N-aveam nimic de așteptat. Mi-ai luat totul. Nu mi-a mai rămas nici speranța, nici idealul.

Ea continuă să-și facă vînt încet, ca și cum n-ar fi auzit nimic, apoi spuse:

— Nu știi cu ce să începî? Să începem cu momentul de față. Și lasă-mă să te ajut. Pune-mi orice întrebare vrei.

— Ce înseamnă anunțul din ziar că lady Hilary a născut un fiu?

— Anunțul vorbește despre lordul și lady Hilary de azi. Fratele mai tînăr al soțului meu era secretarul lui și în ultimii ani el făcu într-adevăr tot ce era de făcut. La moartea lui Gerald, el moșteni în același timp și titlul și postul. Tot ce era în legătură cu moartea lui Gerald, fu lăsat în umbră iar în ziare se înserară mai departe faptele și gesturile lordului și lady-ei Hilary, dar nu mai era vorba de Gerald și de mine. De mai mult de un an nimic n-a mai apărut despre mine. M-am întors singură acasă cu ce posedam eu personal. Am luat apartamentul acesta și o căsuță mică la țară. Apoi m-am instalat și am așteptat...

— Ai așteptat?

— Da Rodney! Așteptam.

— Ce?

Ea întoarse încet capul și-l privi. Cît de mult îi îngreuna el situația. Cu toate acestea ochii ei fură plini de duioșie și de răbdare.

— Așteptam întoarcerea ta, dragul meu.

— Ce te făcea să crezi că am să mă întorc?

— Îi scriseseși lui Billy că ai de gînd să te întorci pe la sfîrșitul anului. M-am gîndit atunci că ai să primești invitația lui a de locui la dînsul.

— Te-a anunțat de ziua întoarcerii?

— Da. Și te-am așteptat aici. Îți amintești ce ceață groasă se lăsase pe străzile Londrei în ziua aceea. Am stins luminile și m-am rezemat de pervazul ferestrei, ascunsă după perdea. Te-am văzut coborînd din taxi, întorcîndu-te să plătești șoferul și aruncînd o privire spre geamul de deasupra în care cineva ciocănea repede. În clipa aceea privirea ta a trecut pe lingă mine fără să bănuiești, și din tot sufletul ți-am urat bun sosît.

În ochii lui Steele trecu o străfulgerare de minie! Ea se ascunsese deci, se ținuse departe de el și îi răpise astfel o primire călduroasă care i-ar fi făcut atita bine.

Își aminti de doamna de la gară îmbrăcată în blănuri cu buchețelul de toporași, care alergase cu brațele deschise să-și întâmpine fiul școlar micuț cu cuvintele: „Dragul meu copil, fii bine venit! Ah! ce fericire că te-ai întors!”

Își mai aminti deasemenea de călătorul care coborise din taxiul din spate pe care familia întregă îl primise din pragul ușii cu chiote de bucurie, și căruia tînăra soție cu voce emoționată îi zisese: „Fii bine venit, iubitul meu! Aceste zece zile fără tine mi-au părut zece ani! Ce fericire să ne regăsim!”

Față de atmosfera aceasta de familie el se simțise îngrozitor de singur și suferise că nu-l așteaptă nimeni. Și în clipa aceea chiar Madge era la o fereastră, în întuneric, pîndindu-i sosirea ascunsă după o perdea! La gîndul acesta privirea-i deveni severă.

— Deci știai că sînt dincolo de peretele acesta în apartamentul fratelui tău? rosti el.

— Nu numai că știam, dar am fost chiar eu prin apartament ca să fiu sigură că ai tot ce-ți trebuie. Și trebuie să-ți mărturisesc Roddie, că am lăsat cîteva clipe mina pe spătarul fotoliului din bibliotecă unde capul tău trebuia să se odihnească... Și am sărutat perna ta...

— Billy știa că tu știi?

— Billy? Sigur. Îndată ce s-a despărțit de tine a alergat aici să-mi repete cuvintele tale care de altfel nu erau pline de speranță pentru mine. Eu m-am gîndit însă că nu ești tu omul care să împărtășești imediat sentimentele tale intime fie și drăguțului de Billy și n-am pierdut încrederea. Și apoi, nu era deja o fericire imensă, sosirea ta cu Billy și instalarea ta așa de aproape de mine?

Se opri sperînd un răspuns care însă nu veni.

— A doua zi, continuă ea, te-am zărit cînd ieșai din casă și cînd te-ai întors înapoi. Mai tîrziu însă, spre, seară doream deja inai mult. Simțeam nevoia să-ți aud vocea. Între noi nu era decît un perete. Tu erai deoparte și eu de partea cealaltă. Cu toate acestea nu puteam să aud vocea

aceasta dragă! Să fi putut măcar să-ți urez noapte bună și să te aud urîndu-mi și tu același lucru! Zece ani lungi au trecut fără ca să ne fi spus bună seara!

Atunci, deodată, mi-a căzut sub ochi telefonul. Și mi-am amintit că se suna adesea la Billy ca să se cheme spitalul. M-am gândit că aveam oarecare șanse să te aud răspunzîndu-mi, să aud vocea ta, fie chiar prin telefon! N-am prevăzut însă unde are să ducă. Billy îmi spusese că mă crezi în India. Am sunat, și, o clipă mai tîrziu, stăteam de vorbă, noi doi, tu și cu mine. Era așa de ciudat și de emoționat să-ți spun bună seara numai cu un perete între noi!

Madge tăcu și-și făcu mai departe vînt cu evantaiul, cu privirea ațintită în foc.

Și tot timpul nici un răspuns nu veni de la bărbatul taciturn din fața ei.

— Nu aveam intenția să te mai chem o dată, reluă ea după un minut de pauză în care sperase că va începe el să vorbească. A doua seară însă exact la aceeași oră, în timp ce cîntam Reveria, mă cuprinse o dorință de neînvins de a cere din nou legătura cu tine. Era ca un ordin înălpit, căruia îmi era imposibil să nu mă supun. Am cerut numărul tău înainte de a-mi aminti că nu puteam să mai întreb o dată de spital. Atunci mi-a trecut prin minte să-ți cer noul număr al spitalului. După aceea, Rodney, știi și tu... s-a întîmplat ceva neînchipuit de minunat, tu însuși mi-ai propus o pritenie prin telefon! Mi-ai cerut să te sun în fiecare seară și spuneai că simți nevoia. În singurătatea mea ai venit tu spre mine. Ah! cu cită bucurie ți-am făgăduit că te voi chema și cu cită grijă am ascuns bucuria aceasta de teamă să nu mă trădez! Era o dată cît pe aici să descoperi totul. Era în prima zi a convorbirii noastre prietenești cînd mi-ai spus, ești acolo? Cum n-ai mai continuat să vorbești am crezut că te-ai îndepărtat o clipă de aparat și am șoptit pentru mine „Ești acolo, iubitul meu Roddie?”

Urmă încă o pauză. Madge zîmbi la foc, și pe obraji îi apăru gropița pe care o cunoștea el.

— Am fost fericită să știu Rodney că în fiecare zi așteptai clipa în care te voi chema cu întrebarea „Ești acolo”? Acum nu mai „ești acolo”, ci „ești aici”...

Femeia aceasta care-l iubește nu-i spune cât de dezamăgită e de atitudinea lui, nu-i mărturisește cum își închipuise ea prima lor întâlnire, cât de diferită de ceea ce era acum!! Rostise cuvintele „Ești aici?” așa fel ca și cum prezența lui Rodney ar fi adus fericirea visată. Pentru ea, cuvintele acestea „Ești aici” însemnau brațele lui Rodney înălțându-se și cuvinte de dragoste șoptite amănunțit în ureche.

Urmă o tăcere, în care nu se auzeau decît zgomotele îndepărtate. Amîndoi priviră în același timp spre ceas căci era 10 și 15!

— Nu reușesc să mă conving, zise Rodney brusc, că tu ești persoana cu care vorbeam la telefon.

Ea se ridică, apropie un scaun de mäsută pe care era aparatul și ridică receptorul.

— 494 MAYFAIR vă rog. Cu receptorul în mînă, cu cotul pe masă așteptă.

Rodney, în clipa în care ea se aplecă spre lampă, admiră reflexele aurii ale splendidului păr.

— Ești acolo, întrebă ea?

Da. E într-adevăr vocea așa de ciudat de atrăgătoare auzită la telefon.

— E plecat de acasă? Nu-i nimic. Mulțumesc... Nu, nu-i nimic de comunicat. Voi suna mîine. Bună seara.

Ea lăsă jos receptorul și se întoarse să se așeze în fotoliu.

— Poftim Roddie, ai fost de față la ceea ce se petrecea în fiecare seară.

Rodney se ridică și rămase în picioare cu spatele la foc, dominînd-o cu înălțimea lui. Madge din fotoliu ridică ochii spre dînsul și-și aminti că aceasta era atitudinea lui obișnuită cînd avea ceva important de spus.

— Da. Am văzut, rosti el cu asprime și gravitate, am văzut cum am fost mistificat. Mai am de aflat încă motivul pentru care mi s-a întins cursa aceasta.

Ea se sculă cu un gest de protest și spuse roșînd.

— Oh Roddie! Mistificare! Cursă! Nu ești prea aspru?

— Deloc. Am căzut într-adevăr într-o cursă căci îmi închipuiam că vorbesc cu o străină care nu-mi cunoștea

numele așa cum nu-l știam eu pe al ei. Crezi că un bărbat poate suporta să fie înșelat în felul acesta și să fie tratat ca un imbecil? În plus, ai început printr-un șiretlic. Aveai nevoie să te prefaci că ai nevoie de infirmiera primă a Spitalului Metropolitan? Ți-ai continuat comedia, cerind noul număr de telefon al spitalului, tot timpul, în sfârșit, te-ai străduit să mă minți, să mă înșeli. Și faptul că tu Madge, că tu ești aceea care m-ai înșelat în halul acesta, e mai rău decât toate... Billy era și el la curent cu povestea asta cu telefonul?

— Nu Rodney. Nimeni nu era la curent.

— Dar Billy știe că eu nu trebuie să aflu că locuiești aici.

— Da, asta știe.

— Și cine mai știe?

— Soția lui Billy căreia i-am cerut să nu mai pomească de mine în fața ta.

— Cine încă?

— Ah, Roddie! Soții Jake. Și ei știau că nu trebuie să pomească de mine pînă nu ne întîlnim. Dar, dragul meu, sînt foarte mîhnită de indignarea ta! Nu poți oare să înțelegi? Îmi părea imposibil să te revăd după drama care ne despărțise și atîția ani de fericire pierdută, fără să știu mai întîi ce sentimente aveai pentru mine. Mi-era teamă că dacă ne vom regăsi în mod firesc să nu mai poată fi între noi decât o prietenie banală. Am fi avut mai tîrziu oare curajul s-o transformăm în alt sentiment? Voiam deci să mai aștept puțin, să lucrez cu prudență, să evit în fine ca vreo persoană bine intenționată de altfel dar neîndeminatică să ne puie unul în fața celuilalt pe neașteptate. Fi sigur că dacă prietenia prin telefon n-ar fi avut rezultate fericite, ți-aș fi scris pur și simplu cerîndu-ți să vii să mă vezi. Totuși Rodney n-aș fi îndrăznit să-ți deschid inima mea acum, neștiind ce simți tu. În tot cazul, indignarea ta de acum provocată de greșeala tacticii mele, nu anulează cuvintele pe care mi le-ai spus înainte cu un ceas. Mă agăț de ele din toate puterile. Îți pot spune, fără rușine sau teamă, că și eu te iubesc din tot sufletul. Cît voi trăi niciodată nu voi mai putea dăruî altui bărbat dragostea mea care ți-a aparținut numai ție.

— Ceea ce am spus înainte cu o oră repet că nu ție îți spuneam, nu lui Madge, ripostă Rodney posomorît. Îi spuneam necunoscutelor cu vocea blindă, femeii în care îmi puseseam toată încrederea și nu femeii care-și bătuse joc de mine.

— Dragul meu! Dragul meu! Dacă nu mi-ai spus-o mie Madge, ai spus-o despre mine. Nu poți ierta o greșală făcută din dragoste și cu intenția de a te face fericit. S-a mai întîmplat odată cu o dragoste mare asemănătoare cu a noastră, o greșală în felul acesta, care tot avea o intenție bună la bază.

— Știu la cine faci aluzie. Eu însă nu sînt așa. Există bărbați care într-adevăr nu pot suporta să fie mistificați de femeia iubită fie și din dragoste. Eu ți-am spus că nu pot face parte dintre ceilalți.

— Bine, făcu Madge obosită, dar fără enervare. Să nu mai discutăm. Am făcut o greșală de neiertat și-i voi suporta consecințele. Cît mă privește pe mine nu vreau cu nici un chip ca amorul propriu să intervină.

— Nu crezi că ai face bine să stai jos acum, să discutăm despre altceva? Aveam atîtea să ne spunem astă seară!

El se așeză cu coatele pe genunchi, cu bărbia în palme, privind țintă în foc. Madge îl examinează cu atenție și inima ei se umplu de indulgență văzînd cît mai rămîne încă din copil chiar în bărbatul cel mai puternic.

După o clipă riscă:

— Rodney, ce-ar fi să vorbim despre „Despărțirea cea Mare”? Cum ai scris-o?

Șarpele veninos

Rodney Steele ridică brusc capul la întrebarea ladyei Hilary. În ochi îi apărură o expresie de ușurare că va putea în sfârșit să vorbească sincer și fără înconjur.

Poate că continua să privească la foc, ușurarea aceasta se resimți în atitudinea lui care deveni mai prietenoasă. Vocea care răspunse era blândă.

— „Ce suferință îngrozitoare!” „Durerea cea mare” provocată de ruperea logodnei noastre, îmi rodea viața ca un cancer. Nu cred să fi avut de la început intenția de a scrie un roman pentru tipar. Gîndeam doar că împărtășind hîrtiei sentimentele mele mă va ușura. Cînd cartea a fost gata, mi-am dat seama că am făcut foarte bine. În romanele anterioare zugrăvisem iubiri fanteziiste și pasionate în care nu credeam eu însumi. Vorbisem adesea cu ușurință despre dragoste și cu ironie despre căsătorie, dar cititorii se înșelau cînd mă credeau totuși plin de iluzii.

În cele din urmă povestind propria noastră tragedie am simțit că am un subiect bun de roman, care era pe deasupra și adevărat ca viața însăși. Am lansat cartea sub un pseudonim. Nu bănuiam deloc că va produce o astfel de senzație, dar speram că va cădea într-o zi și în mîinile tale și că ai să afli astfel adevărul și cît de mult am suferit eu. Madge, de ce ai spus că era imposibil ca în realitate Catherine să-l fi respins pe Valentin așa ca în carte? Ești

singura persoană pe lume care n-ai dreptul s-o spui
Ea îl privi grav, întrebător și trist.

— Rodney, de ce n-ai scris tot adevărul?

— L-am scris în întregime. Natural că a trebuit să schimb unele lucruri mici: așa am schimbat boala din Africa de sud într-un accident de vânătoare în Anglia și am făcut din infirmiera din Africa de sud o nurse într-o clinică din Anglia. E drept că infirmiera a plecat din Transvaal și a venit după mine la Londra îndată ce a aflat că eram logodit. Din partea ei nu era însă nici un pic de dragoste. Ceea ce vroia ea erau banii. Cred că ea știa foarte bine că nu aveam mintea limpede când i-am scris scrisorile acelea stupide.

— Chiar le uitaseși cu desăvârșire Rodney?

— Absolut! N-am să uit niciodată de uimirea mea dureroasă când am văzut scrisorile acelea în mâinile tale, când le-am citit și recunoscut scrisul, fără să-mi amintesc de a fi scris vreun rînd măcar din ele. A fost o încercare îngrozitoare. Cred că din cauză că rămăsesem ca și trăznit de descoperirea aceasta, n-am avut atunci puterea să mă desvinovățesc de față cu dînsa. Singurul meu gând era să iua de acolo pe femeia aceea cu scrisorile mele, să plec și eu de lingă tine cît mai repede posibil. Am plecat cu dînsa, neștiind aproape ce fac, unde mă aflu, cine eram, și ce trebuia să cred. Dar nu mi-am închipuit nici o clipă că n-am să te mai revăd. De ce ai refuzat Madge să mă primești sau măcar să-mi citești explicațiile?

— N-am avut curajul Roddie!

— Cum n-ai avut curajul? foarte curios! Spune-mă degrabă că erai prea mîndră?...

— Nu cred deloc să fi fost mîndrie. Ceea ce știu era că aveam inima zdrobită. Ce s-a întîmplat după aceea?

— După aceea? doar ți-am spus! Dînsa nu voia decît bani și am cumpărat-o. Pe urmă m-am dus să consult pe dr. Brand asupra cazului meu. E unul din cei mai mari specialiști în boli nervoase. A fost plin de blîndețe cu mine, plin de simpatie, el mi-a spus că adesea hemoragia cerebrală are drept consecință pierderea totală a memoriei, că zile, săptămîni sau luni se șterge amintirea evenimentelor

care au avut loc, înainte sau în timpul bolii, mai ales în cazurile cînd boala n-a fost îngrijită la timp sau tratamentul n-a fost potrivit. În certificatul pe care mi-l dăduse scria că, după părerea lui, nu eram răspunzător de ceea ce aş fi scris în timpul bolii. Adăugasem şi certificatul acesta la scrisoarea mea explicativă, dar mi-ai trimis înapoi plicul fără să-l fi deschis.

— Oh! Roddie! gemu ea, sărmanul meu Roddie!

— După vizita mea la Brand, am revăzut pe femeia aceea şi am silit-o să citească certificatul. I-am arătat că jocul ei e limpede şi că trebuie să-mi înapoieze scrisorile. Ea a refuzat şi m-a ameninţat că îmi intentează proces de rupere a angajamentelor şi că te va aduce şi pe tine în faţa tribunalului, ceea ce nu puteam tolera în nici un caz. Cum n-aveam pe nimeni care să mă sfătuiască, am vîndut tot ce aveam, şi i-am plătit suma pe care o cerea ca să evit scandalul, să-mi recapăt scrisorile şi să obţin o hîrtie care să pună capăt oricărei pretenţii din partea ei pe viitor. Şi atunci Madge, cum nu voiai să ştii de mine, am plecat pe continent, şi am rătăcit prin lume. Am scris mult, am avut oarecare noroc, dar şi ceasuri pline de amărăciune.

— Şi ce-a făcut femeia aceea?

— Dînsa? S-a întors în Transvaal. Probabil că s-a căsătorit cu vreun fermier şi că e foarte fericită.

— Şi ai putut să nu te căsătoreşti cu ea? zise Lady Hilary acoperindu-şi faţa cu mîna.

— Desigur! Nici vorbă! exclamă el. Cum poţi să-ţi închipui că m-am gîndit vreodată să mă căsătoresc cu dînsa?

— Pentru că, după cele ce mi-a povestit...

— Ce ţi-a povestit?

— Că trebuia s-o iei de soţie! Că era o chestiune de onoare! Că în fond îţi era deja soţie şi că, dacă te despart de ea, am să fac rău nu numai ei, dar şi unui micuţ nevinovat. Oh! Roddie, nu se poate să nu ştii tu ce mi-a spus ea! De asta „Despărţirea cea mare” nu-i exact viaţa. Nicio-dată n-aş fi putut să rup cu tine din simplă gelozie, orgoliu rănit sau jignire meschină, din cauza unor stupide scrisori de dragoste scrise altei femei. Dar din clipa în care femeia aceea avea dreptul să se considere soţia ta cu excepţia nume-

lui, mi s-a părut mie, fată lipsită de experiență, că să te rețin lângă mine ar fi o crimă. Un an mai târziu eram mai bătrână cu zece ani! Înțelegeam mai bine viața căci primisem de acum unele lecții crude, și învățasem pe spinarea mea că din două rele nu poate ieși un bine și că o căsătorie fără dragoste este poate cea mai teribilă dintre crime. Când rupsesem cu tine însă eram tânără de tot și în disperarea și în suferința mea morală am crezut că trebuie neapărat să te îndepărtez.

Madge vorbea cu glas slab, cu fața în miini. Când Rodney se ridică însă ea îl privi și inima ei încetă să mai bată în fața priveliștei ce i se oferea.

Steele căpătase chipul unui asasin. Furia lui era cu atât mai îngrozitoare cu cât era mută.

El își frîngea într-una mîinile căutînd ceva să distrugă. Lady Hilary se apropie de el.

— Calmează-te! Calmează-te! îi spuse ea.

El o privi cu o disperare mută.

— Vorbește Rodney, strigă ea. N-ar importanță ceea ce spui, dar spune ceva! Fă-mi rău, dar ușurează-ți sufletul. Prietene! încetează de a mai suferi atîta!

Fără să scoată un cuvînt, el se îndepărtă de dînsa, se apropie de fereastră, ridică storul și rămase cu fruntea sprijinită de geam, privind în noapte.

În tăcerea tragică a odăii, ceasul de pe cămin părea foarte zgomotos, și murmururile străzii aveau în ele ceva sinistru și amenințător.

Lady Hilary se așează din nou și așteaptă.

Nici unul nici celălalt n-ar fi putut spune dacă trecuseră minute sau ceasuri, în cele din urmă ea îl auzi trăgînd storul. El se întoarse lângă dînsa, se așează în fața ei și o privi în albul ochilor.

— E o minciună înspăimîntătoare! Madge. Nimic nu e adevărat din toată povestea asta!

— Oh, Rodney, șopti ea.

Se uitară unul la celălalt și urmele suferințelor tainice pe care le înduraseră în acești zece ani lungi apărură deodată pe chipurile lor. Pe chipul lui singurătatea, pe al ei mai rău decît singurătatea, și durerea pe care o resimțiră

în clipa aceea nu se putea exprima în cuvinte. Ea șopti încet:

— Rodney ești sigur? N-ai uitat? Ca atunci cu scrisorile?

— Sînt absolut sigur că n-am uitat, răspunse el. De altfel pot să-ți dovedesc cu hîrtia care a semnat-o femeia aceea în care scrie că plata sumei pune capăt oricăror pretenții pe viitor. Toate pretențiile ei posibile sînt specificate acolo. Ah Madge, strigă el cu o violență neașteptată. N-am s-o iert niciodată pe ticăloasa aceea. Dacă ar fi fost astăseară aici cred că aș fi ucis-o.

— Știu dragul meu, am văzut expresia feței tale și m-am îngrozit. Vezi, chiar dacă ai fi mințit ființa aceea mizerabilă, asta nu mi-ar fi readus cei zece ani pierduți. Să ne mîngîiem însă cu gîndul că dragostea noastră a supraviețuit catastrofei și pe viitor să ne bucurăm de explicația de astă seară care ne-a redat încrederea noastră reciprocă. Am înțeles acuma că logodnicul meu nu e vinovat decît de a fi scris altei femei cîteva scrisori de dragoste de care nu era moralmente cu nimic răspunzător, iar eu n-am rupt cu tine decît indusă în eroare și crezînd că n-am dreptul să mă căsătoresc cu tine. Cum nu sîntem încă bătrîni — eu am 29 ani, tu 37 — putem avea încă, dacă vrem, ani frumoși înaintea noastră.

Ea zîmbi puțin sfios și adăugă:

— N-am putea să ne ajutăm unul pe celălalt ca să înecăm suferințele trecute într-o eră nouă de fericire?

El se sculă în picioare și se sprijini de cămin cu privirea îndepărtată și tulbure.

— Mi-e rușine să-ți spun, Madge, rosti el, dar fericirea aceasta sosește prea tîrziu pentru mine. Mă tem că nu mai doresc ceea ce doream cu atîta înverșunare acum zece ani. Am luat obiceiul unei libertăți nestăvilite, a unei vieți de vagabond, azi aici, miine în altă parte fără să întreb de nimeni. Sînt stăpînul Destinului meu, căpitanul sufletului meu. Nu mai sînt bun la nimic decît să vagabondez după bunul plac. De altfel n-am nimic să-ți ofer care să fie demn de tine, de tine care meriți tot ce poate avea frumos și nobil un bărbat ca să-ți ofere. Trebuie să-mi urmez drumul și să-mi continui opera. Nu valorează ea așa de mult opera aceasta, făcu el cu un zîmbet dezamăgit. La urma urmei,

tot criticii aveau dreptate în ce privește „Despărțirea cea mare“. Nu-i chiar viața însăși.

Ea răspunse cu curaj, întrebându-se în gînd dacă va mai avea putere să suporte mult timp refuzul lui.

— Nu te lăsa descurajat, Roddie! Are să se găsească totdeauna lume care să susțină că nici Catherine nu proceda altfel. Ai scris din viață tot ce ai crezut tu că e așa! Vezi că ai dreptate cînd afirmi că sfîrșitul pe care l-ai dat tu e singurul posibil. Acum cred că trebuie să te trimit acasă, că e tîrziu.

El o privi cu ochii plini de regret.

— Madge, pot să-ți pun o întrebare?

— Întreabă ce vrei.

— De ce te-ai căsătorit cu Hilary?

— M-am purtat foarte urît față de dînsul, răspunse Madge cu gravitate. Cu toate că trebuie să recunosc că pe atunci nu știam ce fac. M-am străduit însă să-mi răscumpăr vina prin nouă ani de răbdare în care nu m-am plîns o singură dată. M-am măritat cu Gerald pentru că nu aveam de ajuns încredere în mine cînd voi fi liberă. Mă temeam că voi avea slăbiciunea să te chem înapoi. De fapt, eu am fost victima mai mare.

Se ridică și înaintă spre mijlocul odăii.

— Roddie, trebuie să-ți spun la revedere! Nu pot să te mai rețin acum. La revedere.

— E pentru alți zece ani, Madge?

— Cum ai să vrei tu, dragul meu. Eu rămîn aici. Ți-am făcut într-adevăr mult rău pe vremuri, dar pînă azi n-am știut nici eu cît. Să dea Domnul să nu-ți mai fac rău nicio dată. Nici orgoliul meu, nici durerea mea nu ți se vor mai pune în cale. Dacă m-ai fi dorit eram aici. Tu însă n-ai nevoie de mine. Nu-ți cer să rămîi. Îmi pare bine măcar că discuția noastră de astă seară n-a fost zadarnică. Bună seara, Roddie. Mă tem că ai să fii nevoit să-ți deschizi singur ușa pentrucă ne culcăm de obicei devreme în domeniul meu mic.

Ea îi întinse mîna, cu un zîmbet prietenos. Rodney rămase în fața ei umil și puțin încurcat.

— Madge, zise el, nu pot să-ți strâng mîna. Sînt adînc mîhnit. Să nu mă crezi o brută, cu toate că eu mă consider o brută față de modul cum te-ai purtat cumine. Dacă ți-aș strînge mîna însă, — și vocea îi tremură, dacă aș încerca să-ți strîng mîna nu mi-ar mai ajunge. Dacă te ating, nu mai pot pleca.

— Atunci să nu ne dăm mîna. Bună seara.

Madge se întoarse și se îndreptă spre căminul în care focul murea. El ieși din odaie fără să știe cum, și trase automat ușa după el. La zgomotul acesteia, își dădu seama de abia că se despărțise de Madge probabil pentru totdeauna.

Se opri pe prag. Va avea oare puterea să plece? Avea o nevoie disperată de dînsa, e drept, dar nu dorea să trăiască numai și numai pentru ea. Fiecare fibră a ființei lui suferea, și totuși nu mai putea să-i ofere ei locul pe care îl merita.

Rodney rămase nemișcat la ușa apartamentului ladyei Hilary luptînd cu sine însuși. Nu voia să ofere acestei ființe minunate locul al doilea în viața sa și simțea că nu-i poate oferi primul.

În timp ce rămăsese nemișcat, o mină ușoară dinăuntru pusese lanțul și încuiase de două ori.

Încercă atunci s-o strige pe aceea care era acolo dar nu primi nici un răspuns. Ciocăni la ușă, însă nimeni nu mai era acolo să-i răspundă.

Rodney coborî încet scara și-și zise ca primise răspunsul. Ajuns în fața ușii apartamentului lui Billy scoase cheia, deschise și intră.

Soții Jake trebuia să se fi culcat de mult. Focul bun din sobă creaa o atmosferă plăcută în odaia ordonată și curată. Steele se simți totuși copleșit de tristețe.

Se apropie de telefon și-l privi cu ciudă, căci teletcnu! era acela care stricase totul. Fără mijlocul acesta de a comunica orbește n-ar fi fost indus în eroare și lucrurile ar fi luat o altă întorsătură. Regretele erau însă fără rost.

Adîncit în gîndurile sale, el nu observă cu cită grijă soții Jake îi pregătiseră pe o măsuță sandwich-ul și whisky cu soda. Nici nu avu curajul să-și fumeze pipa. I se părea

că pierduse totul odată cu vocea blîndă și plăcerea zilnică a conversației telefonice. O pierduse pe Madge odată cu încrederea sa în „Despărțirea cea mare”. În starea lui actuală de spirit, aceasta din urmă era poate lovitura cea mai crudă.

Se duse să se culce, stinse lumina, și odată întins se întoarse și se învîrti fără să se poată liniști. Madge, de cealaltă parte a peretelui trebuia să se gîndească probabil că el e o brută fără seamăn. Madge care așteptase cu atîta încredere întoarcerea lui! Fusese chiar în odaia aceasta ca să se convingă că lui nu-i va lipsi nimic!

Deodată în întuneric își aminti de unele cuvinte ale lui Madge. Cuprinse atunci perna în brațe, oftă adînc și-și vîrî capul în puful moale. Găsi acolo probabil odihna pe care o căuta, apoi două minute mai tîrziu adormi.

Văduva episcopului

Doamna Bellamy îi întinse lui Rodney a treia ceașcă de ceai.

— Povestiți-mi acum demersurile care le-ați făcut ca să regăsiți femeia aceea sărmană, zise ea instalându-se confortabil în fotoliu și privind pe bărbatul din fața ei cu o expresie care arăta multă pricepere în privința descoperirii nenorocirilor interesante.

— Am căutat în toate părțile, începu Rodney. Am pornit de la colțul de stradă liniștit unde o întâlnisem în seara aceea. Am străbătut străzile apropiate, am vizitat grădinile publice, chiar și bisericile, uitînd că mă aflu la Londra unde oamenii sînt prea ocupați ca să se mai gîndească la religie și în altă zi decît duminica. Dacă aș fi avut de a face cu o văduvă florentină aș fi găsit-o precis în umbra sfîntă a unui vechi portic. Presupun că atitudinea Fecioarei din biserica catolică, ținuta ei, o apropie așa de mult de femeile părăsite și de cei nenorociți. M-am amestecat cu mulțimea care înțesea magazinele pentru cumpărăturile de Crăciun la Oxford Street, Regent Street și Piccadilly. Am rătăcit de asemenea prin procesiunea impresionantă de pe Bond Street. Am umblat pretutindeni zadarnic. M-am întors cu buzunarele umflate de cutii de chibrituri, cumpărate de la toți vinzătorii vagabonzi pe care îi întâlnisem și întrebaseram de dînsa. Nimeni însă n-o văzuse pe nenorocita femeie. Numai un singur om, bătrîn măturaător al

străzii din colțul căreia o văzusem oprindu-se, acela o cunoștea. El îmi povesti că după plecarea mea ea plecase repede plângînd încă și șoptind mereu: „E salvarea și Home-ul“. Cînd trecu pe lîngă măturător ea îi dăruî o cutie de chibrituri. Gîndiți-vă ce delicată sufletească denotă gestul acesta la o femeie săracă. Să se oprească să dăruiască ceva unui om tot așa de sărac ca și dînsa. Măturătorul și-a dat seama atunci că nu era o vînzătoare obișnuită. Mi-a vorbit de dînsa cu oarecare dispreț, oarecum ca de o aventurieră. Eu m-am înfuriat atunci și am pus înapoi în buzunar cei șase pence pe care-i pregătisem și nu i-am dat decît un penny căci mă supăra să aud vorbindu-se așa grosolan despre sărmana mea văduvă. Văduva episcopului zîmbi.

— Sînt sigură că soțul meu ar fi procedat ca și d-ta. El era foarte darnic cu cei sărmani și foarte discret cu sentimentele lor. Avea în plus un fler extraordinar în a descoperi săraci sfioși și ceea ce le putea fi lor mai de folos.

Rodney se simți fericit în tovărășia d-nei Bellamy.

Simpatia aceasta înțelegătoare exprimată afectuos, care i se oferea aici, îi reda încrederea în sine, pe care evenimentele din ajun o alungaseră. Pe de altă parte era măgulit de plăcerea și mîndria pe care i-o arăta d-na Bellamy pentru că primise să ia ceaiul numai cu dînsa. Gesturile acesteia erau aproape afectuoase, datorită temperamentului ei entuziast și îngăduite de vîrsta nobilei femei. El povesti cu umor și pitoresc călătoriile sale, experiențele sale în diferite țări, dar vorbi cu modestie despre persoana sa și cărțile sale, atunci cînd amabila gazdă aduse în discuție subiectul acesta la care părea să ție mult. Răposatul episcop apreciasse mult romanele lui Rodney cu stilul lor viguros, cu prospețimea descrierilor, cu cunoașterea profundă a țărilor descrise.

El citise cîteva din aceste romane d-nei Bellamy în timpul vacanțelor. Se datora mai ales acestor amintiri importanța pe care bătrîna doamnă o dădea întîlnirii ei cu roman-cierul.

Din clipa în care Prudence, femeia din casă, îl introdusese în impozantul salon episcopal, Steele se regăsise în atmosfera familială a primei lui copilării. Amintirea părin-

ților, pierduți din nefericire prea devreme, odată cu obiceiurile și credințele lui de altădată îl năpădi. În palatul acesta, tot ce se vedea evoca memoria prelatului care locuise acolo. Portretele lui, atârinate pe perete și sprijinite pe mobile, atestau înalta lui demnitate. A o cunoaște pe văduva lui, așa de nobilă, așa de delicioasă, care făcuse din locuința lor minunată un sanctuar în memoria celui dispărut, însemna a-l cunoaște oarecum și pe omul pe care-l iubise și venerase ea fără încetare. Atît timp cît va trăi ea, el nu va fi cu totul dispărut.

— Aș vrea s-o găsesc pe nenorocita aceea, ca să știu ce este ea, dacă nu mai are nevoie încă de ajutor. Nu e filantropie din partea mea. E curiozitate pură. Și mă supără că n-o pot găsi, continuă Rodney.

Azi dimineată cînd plecam în cercetare și ezitam pe prag spre ce parte s-o apuc, un automobil a ieșit din curtea învecinată și în el era o văduvă fermecătoare. Știam eu dinainte că e văduvă, căci după toaleta ei elegantă și cochetă, nu s-ar fi ghicit. Era îmbrăcată într-un palton de catifea neagră, garnisit cu blană deschisă și cu un buchet de lăcrămioare în blană. Ea mi-a zîmbit și m-a salutat în trecere și apoi automobilul ei a dispărut printre celelalte. Iată, văduva aceasta care n-avea nevoie de mine, căreia nu puteam să-i fiu de nici un folos, ei bine, ați crede că am mai întîlnit-o de două ori azi dimineată, prima oară în parc și a doua oară pe Bond Street? De fiecare dată bogata și stăpîna frumoasă a lăcrămioarelor m-a salutat și mi-a zîmbit. Și tot timpul acesta, văduva mea nenorocită rămînea de negăsit atunci cînd o întîlnire cu mine i-ar fi fost de atît folos! Așa e viața! Tot mergînd comparăm în gînd cele două văduve și am înțeles mai bine vorbele Sf. Pavel: „O văduvă în mizerie e adevărată văduvă“.

— Zibelină și lăcrămioare? întrebă d-na Bellamy încrețind sprîncenele. Și automobilul ieșea din poarta de alături? Trebuie să fi fost Madge Hilary. A fost tocmai aici să-mi dea bună ziua acuma pe la 4 și-mi amintesc chiar că așa era îmbrăcată în catifea neagră cu lăcrămioare la blană și o pălărie tot de blană pe părul ei castaniu așa de frumos.

— Da? Era lady Hilary?

-- Riscă să o vezi pentru a patra oară azi. I-am spus bine înțeles că vii d-ta la ceai și am rugat-o să rămână dar ea a refuzat, pentru că era invitată dinainte în altă parte. Cu toate că plănuisem să te am numai pentru mine, cum Madge Hilary era aici, mi-ar fi făcut plăcere să rămână cu noi. E o ființă încântătoare pentru care am o afecțiune puternică.

— Am cunoscut-o pe vremuri...

— Înaintea căsătoriei?

— Da, înaintea căsătoriei.

— Ah! Căsătoria aceasta. O adevărată tragedie! Îmi dădeai a înțelege înainte că zibelină, catifea și flori e prea cochet pentru o văduvie recentă, dar eu, cât de strictă sînt eu pentru ținuta unei văduve, îți mărturisesc sincer că n-aș fi condamnat-o pe Madge Hilary chiar dacă n-ar fi purtat doliu deloc! Ea dorește desigur să poată uita anii aceștia de chin. D-le Steele te asigur că femeia aceasta curajoasă a trăit zece ani îngrozitori.

— De ce?

— Nu știu dacă am dreptul să dau detalii. Lord Hilary era văr drept cu soțul meu, așa că știam despre dînsul o mulțime de lucruri pe care majoritatea lumii nu le știa. Chiar înainte de căsătorie, el lua stupefiant. Mai mult, nu știu dacă episcopul ar fi îngăduit s-o spun, de altfel totul s-a sfîrșit. Ea a ieșit învingătoare din încercarea aceasta dureroasă. Răbdarea și devotamentul ei față de mizerabilul ei soț au fost extraordinare. Noi n-am cunoscut-o decît după căsătoria ei cu Gerald. D-ta spui că ai cunoscut-o cînd era fată?

— Lady Hilary e o vară îndepărtată de a mea, d-nă Bellamy. Noi nu ne-am mai văzut însă de zece ani.

— Ei bine, trebuie să vii aici să refaci cunoștința cu ea. Știu că ea admiră mult opera d-tale. În legătură cu asta să-ți spun ceva. Există o carte pe care am citit-o de curînd și care m-a interesat mult. E „Despărțirea cea mare“, de... Ah! nu-mi amintesc numele autorului. Domnule Steele, nu mai am memoria numelor proprii și nu știu unde mi-am pus ochelarii.

Steele luă volumul din mâinile ei și citi grav numele autorului. — E Max Romer. Da, cunosc romanul acesta.

— Ce părere ai?

Rodney închise cartea și o puse pe masă.

— Cred, răspunse el, că autorul a spus cu sinceritate ceea ce avea de spus, dar evenimentul principal nu este verosimil. Catherine așa de inteligentă, așa de nobilă n-ar fi rupt cu logodnicul ei numai pentru că el scrisese câteva scrisori stupide de dragoste altei femei. Trebuia un motiv mai puternic ca s-o facă să respingă pe Valentin și să refuze de a-l mai vedea și ca s-o silească să pună între ei doi stavila de netrecut a căsătoriei cu alt bărbat.

— Ah! nu sînt deloc de părerea d-tale, dragul meu domn Steele. E foarte firesc ca o fată superioară în genul Catherinei să procedeze ca dînsa. Ea fusese înșelată amar-nic și infirmiera odioasă îi părea să aibă mai mult drept decît dînsa asupra lui Valentin. Nu-i rămînea deci decît să-i redea libertatea logodnicului ei. Ca să fi fost indulgentă, ar fi trebuit să cunoască îngrozitoarele consecințe fiziologice ale accidentului așa cum le cunoștea un medic.

— Dv. credeți posibile aceste consecințe fiziologice?

— Știu că sînt posibile, datorită unei experiențe foarte dureroase. S-a întîmplat exact același lucru cu episcopul. Ah! Nu scrisori de dragoste. D-zeule! Nu! dar pierderea memoriei după o hemoragie cerebrală. Iată cum s-a întîmplat.

Episcopul era cu vicarul într-un automobil închis. Se întorceau amîndoi de la o ceremonie lungă de miruire, și soțul meu iubit era obosit. Cum drumul era aproape pustiu, își scoase pălăria și moțăia. Automobilul, dînd peste o surpătură, făcu un salt teribil, îngrozitor. Se întîmplă un șoc puternic. Capul episcopului se izbi de tavanul mașinii ceea ce îi produse o hemoragie cerebrală la baza craniului. Episcopul căzu grav bolnav săptămîni în șir și resimți urmele acestei hemoragii cerebrale mai mult de un an chiar. Foarte puțină lume știa lucrul acesta și el avea, ceea ce el numea, „viduri în creier“. În unele seri nu-și putea aminti deloc de evenimentele zilei. Încercarea e cu atît mai teribilă pentru un prelat, un om al Bisericii, un înalt demnitar. După o

cură de repaus absolut pe continent, însă, în care am citit împreună câteva din operele d-tale, s-a vindecat deplin.

— Prin urmare „Despărțirea cea mare” nu v-a dispăcut?

— Sigur că nu. Regret însă sfârșitul. E trist, supărător ca un roman să se sfârșească cu tristețe, cu amărăciune, fără speranță, fără ideal. Autorul e vinovat că nu s-a gândit la demoralizarea pe care o provoacă cititorului.

— Dacă așa e viața! zise Rodney cu melancolie. Viața îl face pe om să piardă încrederea în veșnicia dragostei.

— Oh! Nu! strigă văduva episcopului, cu privirea plină de căldură. Nu, viața cu bucuriile și suferințele ei dacă sint primite cu înțelepciune și blîndețe nu demoralizează. Să vă spun felul în care episcopul primea greutățile și necazurile vieții?

— Vă rog...

— Le primea repetînd textul lui favorit.

— Care? întrebă Rodney amabil.

Chipul blînd se luminează și privi cu dragoste fotografia mortului.

— „Dumnezeu este dragoste”, zise ea cu glasul emoționat.

— Cunoscut textul, răspunse Rodney repede ca să-i dea partenerii sale timp ca să-și revie. Cînd eram băiețuș mic, mama avea obiceiul să aleagă texte pentru mine pe care le însemnam totdeauna cu bolduri. Mai tîrziu îmi dădea să pictez cîte un text în fiecare duminică după amiază și îl aduceam gata la ora ceaiului. „Dumnezeu este dragoste” era textul favorit pentru că era cel mai scurt. Îl mai văd și acum încă mizgălit cu albastru portocaliu și roșu.

— E într-adevăr scurt, spuse văduva. Numai trei cuvînte mici, și cu toate acestea cuprind adevărul cel mai important al vieții și mîngîierea cea mai mare. Prin aceste trei cuvînte trebuie să privim noi viața și semenii noștri. Episcopul îmi spunea adesea: „Draga mea, cînd vrei să ocărăști un copil sau un servitor începi întotdeauna prin a-ți spune: „Dumnezeu este dragoste”. Bătrîna văduvă se opri. Neștiind ce să-i răspundă, Rodney rămase și el tăcut. Pentru dînsul cele trei cuvînte nu însemnau nimic. Pentru ea, rezumau

toată religia. El respecta sinceritatea aceasta și era sensibil la încrederea ce i se arăta.

Tăcerea romancierului nu fu socotită ca o lipsă de simpatie de către d-na Bellamy care continuă:

— Vorbeați înainte de evenimentele dureroase ale vieții care pot zdruncina credința. Am să vă povestesc prin ce încercare crudă am trecut, soțul meu și cu mine, și în care fraza „D-zeu este dragoste” ne-a susținut și ne-a împiedicat să cădem în disperare.

Era cu mulți ani înainte ca soțul meu să fie numit episcop. Locuiam la prima noastră parohie într-un colțișor din Surrey. Aveam fericirea de a avea trei copii delicioși, două fete și un băiețel, Griselde, Irene și Lancelot. O epidemie de scarlatină și de difterie izbucni în sat. Toate familiile cunoscură spaima doliului. Astăzi s-a făcut mult progres pentru combaterea acestui flagel, dar acum 40 de ani aproape toți sărăcuții atinși de boală mureau. Eram sfârșiți de oboseală, soțul meu și cu mine, de ceea ce avusesem de făcut în situația noastră. Și tocmai atunci când epidemia păru că dispare intră la noi în casă. Dragii noștri copii se îmbolnăviră subit. Domnule Steele, i-am pierdut pe toți trei în decurs de 15 zile. Micul meu Lucie s-a dus cel din urmă. Când mi-a murit în brațe am crezut că n-am să-i pot supraviețui. Durerea și disperarea mea păreau deasupra forțelor omenești. Soțul meu mă luă atunci cu dînsul în grădină. Era o noapte frumoasă de vară, limpede și înstelată. Tatăl copiilor mei mă luă în brațe și mă ținu multă vreme lângă pieptul său fără să vorbească, privind stelele în timp ce eu plingeam. În cele din urmă spuse: „Draga mea soție, există o funie de care trebuie să ne agățăm ca să nu ne înecăm în valul durerii. Ea se compune din trei cuvinte „Dumnezeu este dragostea”.

Camera copiilor era goală. Nu se mai auzea piciorușele copiilor, nici rîsetele, strigătele și jocurile lor. Trei morminte mici în cimitirul satului purtau numele de Griselde, Irene și Lancelot și pe fiecare din ele era scris „D-zeu este dragostea”.

În inimile noastre răvășite pacea coborî prin credință. Steele contemplă chipul frumos și pur al soției și al mamei, chip iluminat de o flăcără interioară și înțelese că cele trei cuvinte sfinte îndrumaseră într-adevăr toate faptele acestei ființe superioare.

El îi răspunse destăinuirii ei, cu blîndețe și milă, și-i mărturisî că fusese profund mișcat.

Cînd se sculă să plece, simți că-și făcuse o prietenă pe viață, o prietenă pe care se putea bizui oricînd. Îi întinse amîndouă mîinile să-i mulțumească pentru bunătatea ce avusese față de el și ea îi răspunse:

— Sînt bucuroasă că locuim în aceeași casă. Apartamentul d-tale e drept deasupra acestuia. Ferestrele noastre se deschid spre aceiași platani și vedem în același timp soarele răsărind și apunînd și ciudatul turn al bisericii din Marylebone? În „Viața lui Browning“ se vorbește de San Pancras.

— Știi, repetă Rodney, dar e o eroare formidabilă. Am văzut chiar iscăliturile lor în registrul bisericii Marvlebone.

— Cît aș vrea și eu să le văd!

— Vreți să-mi permiteți să vă conduc eu acolo?

— Cu plăcere.

— Cînd?

— Cît mai devreme ar fi mai bine.

— Mîine? pe la 12?

— Da, mîine la 12 e perfect!

— Bine, am să trec să vă iau.

— Bine. La revedere.

Rodney traversă hall-ul în care bustul episcopului îi zîmbi cu aprobare cu buzele sale de marmură. Privirea bustului părea că-l întovărășește și că-l binecuvîntează.

În timp ce urca spre apartamentul lui Billy, Rodney își spunea în gînd: „Nu știu dacă textul episcopului este de un adevăr incontestabil. Dar ceea ce este adevărat este că soția lui e numai dragoste. Ea trăiește absolut conform credinței sale și asta-i dă tot prețul. Îmi pare bine că Madge o are de prietenă.

Rodney privește lucrurile în față

Rodney n-avusese intenția să rămână seara acasă. După a doua întâlnire cu Madge pe Bond-street se îndreptase spre teatrul Keith și se oprise în fața teatrului lui Prowse unde cumpărase un bilet bun ca să poată vedea spectacolul în voie. În felul acesta nu va mai avea timp liber să se gîndească. Cu toate acestea la ora 9 seara mai era încă instalat confortabil în fotoliul său cu pipa în gură și fără chef pentru distracția proiectată, hotărît din contră să treacă în revistă situația sa actuală.

Dimineața cînd se trezise resimțise o întoarcere bruscă la realitate, ceea ce era un efect al unui somn sănătos. I se păruse că evenimentele pe care le trăise fuseseră un vis cu totul imposibil. În baie șuierînd, bărbierindu-se și îmbrăcîndu-se, își repetase de mai multe ori ca pentru a alunga o certitudine care îl obseda, fraza următoare:

— Am avut un vis diabolic, un vis imposibil, într-adevăr diabolic.

La micul dejun însă, Jake îl anunță că în ajun fusese chemat la telefon de o doamnă care spusese „Ești acolo?”

Doamna, cînd Jake îi spusese că d-l Steele e plecat, a spus că n-are nimic de comunicat și că va suna a doua zi „ceea ce înseamnă azi”. Astăzi! va suna din nou? Poate că da totuși! Ce imbecil sînt să sper cînd știu precis că nu o va face. Am făcut greșala care nu se iartă, pe care nici o femeie n-o iartă, aceea de a refuza femeia care ți se dă-

ruiește cu generozitate. Și am refuzat singura femeie pe care am iubit-o sau dorit vreodată!

Se alungase el însăși din raiul pămîntesc. Nu putea face răspunzător pe nimeni. Nici măcar vreun șarpe veninos. Trecu în revistă toate evenimentele dimineții. După ce mîncase devreme rămăsese la fereastra bibliotecii așteptînd răsăritul tardiv al soarelui și numărînd mașinal bobitele care atîrnau de ramurile platanilor ce se desprindeau pe cerul cenușiu. Întorcînd capul spre stînga, privirea lui se oprise la ferestrele lui Madge. De aici putea zări exact locul unde se aflase în clipele tragice ale serii precedente, atunci cînd luptase contra unei dorinți năvalnice de a strivi, de a gîtui, de a ucide pe cineva cu mîna lui.

Pentru prima oară de cînd sosise, storiile ferestrei de alături erau ridicate. Se vedea colțul mesei de scris a lui Madge pe care strălucea o riglă masivă de fildeș pe care o observase încă în noaptea trecută. Avusese atunci chiar o clipă dorința de a o apuca în prima exaltare a furiei și a durerii ca s-o arunce departe ca pe o piatră.

Evoca amintirile acestea la lumina căminului și mîinile lui mari brune se frîngeau, se frămîntau.

— Ah! mizerabila! mincinoasa criminală! S-o iert? Nicio-dată! Pînă în ultima clipă a vieții mele o voi blestema.

Furia lui necuviincioasă îl făcea să sufere și gemea din cînd în cînd cu glas tare. Își aminti atunci cînd de duios îl chemase Madge, să-și deschidă sufletul, să-și ușureze suferința, exprimînd-o chiar dacă ar fi dureros pentru dînsa. „Fă-mi mie rău dacă te poate ușura, dar prietene nu mai suferi atîta“.

Iată o femeie care iubea cu adevărat! Voise să sufere în locul bărbatului pe care îl iubea!

Și în clipa aceea el se îndepărtase de ea fără să-i răspundă. Chiar și în paroxismul furiei, tot înțelesese că cuvintele care îi veneau pe buze nu puteau fi rostite în fața lui Madge. Dar ce făcuse el, ca să-i evite ei apoi suferința? Spusese măcar o singură vorbă care să ușureze pentru dînsa explicația aceea penibilă? Nu! nici una măcar! Cîtă răbdare, cît curaj, cîtă dragoste îi trebuiseră ei. Și el n-a știut decît să ocărăască, să facă reproșuri și în cele din urmă să dezerteze

furia îi trecuse și nu mai era decît pocăit și rușinat.

Deasupra mulțimii coșurilor de sobă, cerul cenușiu se colorase în galben palid. Soarele mîndru în văzduhul umed apăru mai întîi enorm și roșu, ca să piardă încetul cu încetul din volum și să devie mai palid pe măsură ce urca pe cerul de iarnă. În clipa aceea avu senzația de a fi un școlar prins asupra faptului, căci privind din nou spre fereastra vecină o zărise pe Madge pîndind și ea răsăritul soarelui.

Din silueta ei grațioasă emana un calm nespus. Razele soarelui, care răsărea, aurea părul splendid al lui Madge. Ea nici nu întoarse capul nici nu privi în direcția lui, dar în vreme ce el o observa, ea rezemă capul de geam în locul unde el se sprijinise seara tercută.

Cît de departe părea de dînsul! Cît de departe! De orice bărbat din lume. Își amintea atunci cum se purtase cu dînsa și roși de rușine. Apoi se îndepărtă grăbit de fereastră și încercă să lucreze dar nu izbuti.

Din nevoia de a face ceva cu un scop precis, o pornise în căutarea sărmanei vînzătoare de chibrituri, dar singurul rezultat nu fu decît întîlnirile repetate cu lady Hilary.

Ce frumoasă era în mașina ei! Și ce zîmbet fermecător îi dăruise odată cu salutul.

Pe urmă, celelalte dăți, nu-l mai salutase și zîmbetul ei era încă mai dulce, aproape vesel. Steele se întreba totuși cu îngrijorare dacă pînă la urmă amintirea nedreptății brutale din ajun nu va schimba sentimentele lui Madge față de dînsul.

Ei bine, dacă se întîmplă cumva complicația aceasta el îi va pune ușor capăt. Slavă Domnului mai era încă propriul lui stăpîn și libertatea lui nu depindea de bunul plac al nimănui. N-avea decît să plece din Londra, din Anglia, chiar din Europa.

Mai era ceva care îl îngrijora. De la cine avea Madge lăcrămioarele pe care le purtase în dimineața aceea? Poate de la Billy? Ce importanță are însă?

Ce drăguță era cu pălărioara de zibelină pe părul suplu, castaniu, cu reflexe roșietice. Bineînțeles nu asta trebuia să fie ținuta unei văduve! Dar, cum spunea d-na Bellamy, de ce Madge ar ține doliu?

Probabil că se va remărita. E drept că așteptase fidelă întoarcerea lui, dar nu se pusese el însuși în afara discuției cînd îi dăduse a înțelege că el nu se mai gîndea la căsătorie? Precis că trebuia să existe un număr mare de bărbați care nu așteptau decît să li se dea permisiunea de a consola pe o femeie așa de seducătoare ca lady Hilary.

Dacă ar trebui s-o vadă căsătorindu-se a doua oară, suferința lui ar fi desigur mai puțin vie. La gîndul acesta însă, se pomeni strîngînd din dinți, și trebui să recunoască adevărul că de data aceasta ar fi mai rău.

Pe vremuri inima lui era aceea a unui adolescent. Astăzi se apropia de 40 de ani și ea era mai frumoasă, mai atrăgătoare decît oricînd.

Și totuși nu dorea s-o aibă mereu cu dînsul. Nu putea suporta să se simtă legat.

De ce nu putuse s-o aibă atunci cînd era tînr, cînd o dorea toată, pentru toată viața?

Acuma, din vina lui, pierduse totul, chiar și mîngierea pe care i-o aducea vocea prietenoasă. Totuși zimbetul lui Madge, azi, fusese prietenos! Dar, și amorul propriu l-ar fi putut dicta.

Se apropie de masă și reluu lucrul pe care-l începuse dimineața.

La 10 și 15 soneria telefonului zbîrnîi.

Steele ridică receptorul.

— Ești acolo?

Era vocea lui Madge.

— Da, zise el.

— Bună seara Rodney.

— Bună seara Madge.

El așteptă cîteva secunde, în tăcere. În cele din urmă șopti cu o voce emoționată:

— Spune-mi Madge...

Nici un răspuns nu sosi. Legătura era întreruptă și el trebui să lase jos receptorul. La urma urmei femeile tot se țin cîteodată de promisiune, murmură el.

De ce nu?

A doua zi Steele, după cum făgăduise, se duse la d-na Bellamy ca s-o ia la biserica Marilebone. Ei intrară în biserică și cerură registrul anului 1846 unde la 12 septembrie fusese înregistrată căsătoria așa de romantică a celor doi poeți.

Ei admirară împreună semnătura energică a lui Robert Browning. Dedesubt se putea citi scris cu o scriere fină, delicată și timidă Elisabeth Barret — Multon-Barrett. Cuvintele exprimau emoția puternică a miresei sfioase în fața actului așa de îndrăzneț pe care îl săvârșea ca să răspundă dragostei minunate a iubitului ei.

După semnăturile acestea ilustre, urmau acelea ale cameristei credincioase, singura confidentă a lor, Elisabeth Wilson, și aceea a lui James Silverson, vărul lui Robert Browning, martor curajos, a cărui răsplată e că i-a rămas numele pe veci legat de acelea ale lui Robert și Elisabeth Browning.

Rodney se bucura mult de entuziasmul sincer al d-nei Bellamy.

După ce ieșiră din biserică coborîră pe strada Wimpole și se opriră în fața terasei casei cu nr. 30. D-na Bellamy voise să trimită cartea ei de vizită, ca să obțină autorizația de a urca la etajul al doilea și de a vizita cu pietate sanctuarul în care Elisabeth Barrett îl văzuse pentru întâia oară pe Robert Browning și în care cei doi poeți se întâlneau de atâtea ori. Steele o anunță însă că și el ceruse autoriza-

ția aceasta, dar în zadar. De altfel nu era nici o mirare că locuitorii acestei case să nu țină să fie vizitată ca un muzeu public. D-na Bellamy fu foarte mirată de aceasta, căci nicio dată nu i-ar fi trecut prin cap să interzică accesul casei ei aceloră pentru care ar prezenta un interes. În cele din urmă se lăsă convinsă și mai aruncă o ultimă privire plăcii comemorative ținută pe fațada casei cu nr. 30. Apoi ceru să vadă colțul străzii unde Elisabeth Barrett și camerista ei se urcaseră în trăsură ca să se ducă la ceremonie. Ținu apoi să treacă și prin fața farmaciei unde o conduseseră pe tinăra mireasă leșinată la ieșirea din biserică.

După terminarea acestui pelerinaj romantic, văduva episcopului și tovarășul ei se îndreptară spre Regent House. Ei făcură astfel exact drumul parcurs de Elisabeth când fugise în taină spre biserica din casa părintelui ei pentru a se mărita.

Apoi d-na Bellamy îl invită pe Steele să ia masa cu dînsa. După masă continuaseră să discute și o intimitate plăcută se stabili între ei. Ea îi povesti cît de mult îi lipsea cititul cu glas tare pe care soțul ei iubit avusese obiceiul să-l facă în fiecare seară. Îi lipsea cu atît mai mult cu cît azi vederea ei slăbise.

Steele se întrebă dacă d-nei Bellamy i-ar face plăcere să-i citească el din cînd în cînd cîte ceva. Se temu însă ca propunerea lui să nu pară discretă și n-o mai exprimă, mulțumindu-se doar să-i recomande un remediu contra slăbirii vederii a cărui eficacitate o resimțise el însuși. D-na Bellamy încîntată îi mulțumi.

— Dragul meu domn Steele, ești într-adevăr foarte bun și-ți voi urma sfatul, ba chiar te voi ține la curent cu rezultatele. Uite ce idee mi-a venit acum. Ce-ar fi să vii la masă la mine poimîine seară? Am s-o invit și pe Madge Hilary încît vom fi numai noi trei, afară de cazul cînd ai ține să fim mai mulți. Are să fie o masă intimă și vom petrece o seară plăcută împreună. Nu e oare în același timp un prilej foarte bun pentru voi doi ca să refaceți cunoștința? O vom ruga pe Madge să ne cînte ceva la pian pentru că ea cîntă admirabil. Vom lua masa pe a ora 8. Ce zici, îmi promiți să vii?

Rodney se întreba dacă o va putea întâlni pe Madge la masă și să petreacă o seară întreagă cu ea sub aripa protec-
toare și afectuoasă a văduvei episcopului. Va putea el să
se așeze lângă Madge s-o privească, s-o audă vorbind? Va
putea să-i strângă mîna la sosire? Dacă va cînta la pian va
cînta întii Reveria oare? Va avea el puterea să reziste?

La fiecare din întrebările acestea care-i trecură fulgeră-
tor prin minte, dictate de o înțelepciune distinctivă, inima
lui răspunsese:

— De ce nu?... De ce nu?... De ce nu?... De ce nu?...

D-na Bellamy nu observă șovăirea.

— Vă mulțumesc sincer, zise el, și voi veni cu cea mai
mare plăcere. Acum trebuie să plec căci am o întâlnire de
afaceri în City la 3 jumătate și alta la 4. Afară de asta iau
masa diseară la Ritz cu niște prieteni pe care i-am cunos-
cut în America și după aceea mergem cu toții să vedem
„Strada Nobilimii“. Se zice că e bună!

— Da, mi s-a spus și mie. Eu însă nu merg niciodată
la teatru, zise d-na Bellamy. Sînt însă foarte bucuroasă
să știu că merg ceilalți cînd e vorba de piese vesele și de
sentimente cavalierești și generoase. Ai să-mi spui părerea
d-tale despre „Strada Nobilimii“.

— Nici vorbă, răspunse Rodney. Sper că n-am stat
prea mult și că nu v-am obosit.

— Deloc, făcu ea amical, întinzîndu-i mîinile. Niciodată
nu mă obosești, copilul meu. Din contră ești un animator.
Aduci peste tot unde te afli un aer plăcut de sănătate și
energie. Rodney puse și cealaltă mînă pe mîinile fine ale
văduvei.

— Dv. iradiați numai bunătate și simpatie... Îi faceți
mult bine unui nenorocit ca mine. Mă simt totdeauna mai
nilos după ce am stat o clipă de vorbă cu dumneavoastră.

Cînd ușa salonului se închise în urma lui Steele, văduva
episcopului se adresa portretului celui mort și murmură:

— Ți-ar fi plăcut și ție scumpul meu. Și tu l-ai fi ajutat
mult mai bine decît mine. E un băiat așa de cumsecade!
E nefericit! Se vede că e nemulțumit! Este ceva care îi
roade, ceva care îi lipsește. Nu mă îndoiesc că Madge îi va
fi de mare ajutor, ea care e așa de inteligentă și de veselă

Credincioși făgăduieli

În seara acelei zile, cînd ceasul îndepărtat bătuse primul sfert după zece, soneria telefonului zbirnîi.

— Ești acolo?

— Da, sînt, zise Rodney, dar n-ar fi trebuit să fiu. Am luat masa la Ritz cu niște prieteni americani, niște oameni foarte simpatici, și după masă m-am dus la teatru. Pe la 10 am găsit un pretext ca să-mi părăsesc prietenii, am sărit într-un taxi și am alergat înapoi. Ei trebuie să-și fi zis că sînt nebun de-a binelea și îmi dau și eu seama de altfel că sînt cam imbecil. Piesa era de ajuns de bună.

— E pentru prima oară că vezi „Strada Nobilimii“?

— Da. Dar cum de știi că eram la „Strada Nobilimii“?

— Pentru că și eu am plecat din teatru două minute după tine. Te-am văzut că deveniai neliniștit, că-ți priveai ceasul și în cele din urmă că ai plecat. Piesa e într-adevăr încîntătoare. Să ne întoarcem deci amîndoi să vedem ultimele acte. Dacă vrei să mă vezi, ridică capul spre loja din stînga ta. Bună seara Rodney.

— Bună seara Madge.

El înhăță în grabă paltonul și pălăria și ieși fugind. Cum închidea însă ușa în urma lui, auzi din nou soneria telefonului.

„Se va fi răzgîndit probabil și preferă să stea de vorbă cu mine în loc să se întoarcă la teatru“, își zise Rodney. În

graba lui de a se întoarce nu reușea să deschidă ușa. Cu toate acestea ajunse în hall înainte ca Jake să fi ajuns la telefon.

— Lasă Jake, telefonul acesta e pentru mine, zise el. Te rog închide ușa.

Steele ridică receptorul și strigă.

— Alo! Da Madge.

— Pot vorbi cu dr. Brown? întrebă o voce necunoscută de femeie.

— Nu, nu puteți, strigă Rodney, e ziua lui liberă și a luat cu dînsul infirmiera primă în aeroplan.

— În ce?...

— În aeroplan!

— Vă rog silabisiți! ceru vocea necunoscută arătînd nedumerire.

— A e r o p l a n! urlă Rodney lăsînd jos receptorul. Coborî apoi scara în goană, extrem de bine dispus.

Ce seară nostimă! Era foarte drept să le împărtășească și infirmierei prime și d-rului Brown nebunia generală.

Ce seară minunată de iarnă, ce lună limpede! E minunat pentru o plimbare cu avionul.

Cînd coborî scările terasei văzu automobilul Ladyei Hilary lunecînd în tăcere din poarta de alături și îndepărîtîndu-se. Rodney sări și el într-un taxi.

În timpul unui antract, scriitorul își regăsi locul. O văzu pe Madge stînd în loja ei, perfect calmă și senină, ca și cum nici nu s-ar fi mișcat de pe scaun de la începutul reprezentației. Cînd privirile ei întîlniră însă pe ale lui Rodney, ea îi trimise un zîmbet scurt de complicitate amuzantă.

Într-adevăr se comportaseră ca doi complici. Să fugă acasă ca să-și spună bună seara la telefon! Desigur că dacă ar fi văzut-o întîi la teatru nu s-ar fi dus acasă ca să-i vorbească. Dar putea oare s-o lase pe Madge să-l cheme pe el la telefon și să nu-i răspundă decît Jake?

Steele mai aruncă o privire spre lojă. Și cum de data aceasta Madge nu se uita în direcția lui, putu s-o observe mai bine.

„Dumnezeule mare! Ce frumoasă e! Și poartă tot lăcrămioare la corsaj!“ Nu putea să creadă totuși că Billy să

fie acela care sa-i procure lăcrămioarele, trebuia să fie mai degrabă vreun imbecil de-ajuns de prost ca să-și închipuie că se poate cuceri o femeie ca lady Hilary prin mici atenții galante.

«Ce aer regesc are, singură în loja ei! așa de departe de restul spectatorilor!»

Și femeia aceasta minunată se întorsese acasă ca să-i urzeze bună seara cu vocea ei iubitoare și vibrantă, numai pentru ca să-și țină făgăduiala pe care i-o făcuse și ca să evite astfel vreo dezamăgire.

Cît de bine se simțea în fotoliul lui, știind-o pe ea în cealaltă parte a sălii, într-o lojă, legați între ei de o intimitate tainică.

Madge întoarse capul să răspundă cuiva care îi vorbea din fundul lojii și în secunda aceea luminile se stinseră și cortina se ridică. Toate atenția lui Rodney fu captată cîtva timp de piesă, dar nu trecu mult pînă să arunce din nou privirile spre lojă.

Lîngă Madge stătea un bărbat. Cum amîndoi se aplecau ca să vadă mai bine, erau foarte aproape unul de celălalt. Rodney nu putu distinge fața lui, dar zări lăcrămioare la butoniera fracului.

Ai aprecia mai bine umorul și pateticul străzii nobilimii dacă ai avea mintea mai liberă, își zise el.

La urma urmei, ce importanță avea chiar dacă o duzină de bărbați, toți cu lăcrămioare la butonieră, ar sta în loja ladyei Hilary? Asta nu era treaba lui.

Și totuși... ce trist sfîrșea o zi așa de plăcută!

Zîmbetul din oglindă

A doua zi dimineăta, Billy îl sună pe Rodney Steele foarte devreme ca să-l anunțe că Valeria și cu dînsul vor sosi la Londra cu mașina și că vor veni pe la ora 4 și ia ceaiul în apartamentul lor. Valeria spera că prietenul lor Steele va fi acolo și că le va face plăcerea să ia ceaiul cu ei. Te rog, primește, adăugă Billy. Soția mea ține foarte mult la prezența ta. Ți-am spus că nu se simte tocmai bine. Nimic serios de altfel! vreau să spun nimic grav. Dar nu trebuie să fie nici contrazisă, nici enervată.

Vocea lui Billy, totdeauna așa de veselă, trăda în dimineăta aceasta îngrijorare.

— Nici vorbă dragul meu, răspunse Rodney, am să aranjez așa fel că am să fiu aici la 4.

— Bine, ascultă Rod, nu-i vorbi Valeriei te rog de sănătatea ei. Nu-i place să se discute chestiunea aceasta. Ți-am spus deja prea mult.

— Foarte bine. N-am să pun nici o întrebare de sănătate. Spune-mi însă Billy, sper că n-are vreo boală infecțioasă? Eu am avut tuse măgărească, vărsat, pojar, dar n-am avut încă oreillons.

— Nu face glume, replică Billy, mai bine dispus, nu-i nici o boală molipsitoare. Vreau să deveniți buni prieteni, Valeria și cu tine, așa că te rog n-o necăji.

— Lasă că nu prea am eu obiceiul să contrazic sau să supăr oamenii care îmi dau ospitalitate sau pe care îi văd

pentru prima oară, cu atît mai mult dacă sînt persoane sensibile care suferă de „oreillons“.

— Ți-am mai spus că nu e vorba de oreillons, urlă Billy. Dacă pomenești de oreillons în fața Valeriei, te...

— Potolește-te băiete, ți-am promis doar că nu voi face aluzie la oreillonul ladyei Valeria. Tu mi-ai mărturisit în secret încît eu n-am cum să știu din altă parte.

Billy întrerupse legătura.

Steele se întoarce în sufragerie și șuieră cu bună dispoziție.

— Săracul băiat! lasă că i-am făcut bine. Părea teribil de îngrijorat. Îmi închipui ce înseamnă să fii căsătorit cu o femeie pe care n-ai voie nici s-o contrazici nici s-o superi! Ai putea în cazul acesta să-ți procuri și o botniță. Ia să ne închipuim acum fizicul acestei doamne cu caracterul așa de supărăcios. Trebuie să fie înaltă și grasă probabil. Una din femeile despotice, obișnuite. Parcă văd un păr bogat, foarte îngrijit, care totuși nu stă niciodată cum trebuie, ochi mari cenușii cu gene lungi negre care uimesc la început, care sînt însă false, fața grasă și acum mai ales cu oreillons, umflată. De la primele cuvinte ale lui Billy, am înțeles că lady Valeria are fața umflată. Sînt absolut sigur că e mai înaltă decît Billy. Noroc că i-ar fi cam greu să fie mai înaltă decît mine căci altfel Billy m-ar fi anunțat de acum cu mîndrie că înălțimea ei depășește înălțimile obișnuite. Ei bine vom asculta părerea ladyei Valeria despre Max Romer. Vreau să cred că Max Romer va supraviețui criticilor ei. Dar nu-i voie nici s-o contrazici nici s-o superi. Sărăcuțul de Billy.

Puțin înainte de ora 4, o cheie fu introdusă foarte încet în broasca ușii de la intrare. Lady Valeria pătrunse în apartament, închise fără zgomot ușa, și Rodney avu cea mai mare surpriză din viața sa.

În hall atîrna o oglindă înaltă, la dreapta ușii de intrare ascunsă de paravan. Oglinda aceasta se vedea însă de lîngă căminul din salo_n, unde din întîmplare se afla Rodney în clipa aceea. În oglindă o văzu romancierul pe lady Valeria pentru prima oară!

Soția lui Billy se privea în oglindă cu multă complexitate. Ea deschise un săculeț de aur, care atîrna de mîna

stîngă, scoase o cutie în email, o deschise și trecu delicat peste obraji puful pe care-l scosese. Apoi, își netezi frumos părul. După aceea, se apropie mai mult încă de oglindă și-și zîmbi cu un zîmbet complicat care exprimă în același timp admirație, îngăduință, orgoliu și bunăvoință.

Rodney în picioare pe covorul de lingă cămin o privea fără să-și creadă ochilor.

Deodată, în timp ce repeta în fața oglinzii zîmbetul de bun sosit, lady Valeria întîlni privirea romancierului și-și dădu seama că nu era singură în apartament și că i se surprinsese șiretlicul. Un fulger de furie veninoasă trecu prin ochii ei. Rodney înțelese că dacă fulgerul acesta ar fi putut ucide, el ar fi fost de acum mort.

Lady Valeria redeveni însă imediat stăpînă pe sine și-și compuse o față amabilă. Totuși Rodney rămase convins că în străfulgerarea aceea se dovedise adevărata natură a tinerei femeie.

Ea se întoarce și se îndreaptă grațios spre dînsul cu mîinile întinse și cu surîsul complicat pregătit în oglindă.

— Dragul meu domn Steele! Ce plăcere să te cunosc!

Rodney strînse mîinile care se ofereau și răspunse cu fraze banale la efuziunile ladyei Valeria, zicîndu-și în gînd în același timp:

„În viața mea nu m-am înșelat așa de mult în presunerile mele asupra fizicului cuiva!“

Lady Valeria era micuță, fragilă, aproape imaterială. Genele și sprîncenele care i le dăruise natura nu cereau ajutorul nici unui fard. Părul ei de abanos, ondulat, era împărțit perfect în două pe capul ei și încadra un oval desăvîrșit. În ochii mari negri plutea mister. Frumoasele ei mîini cu gesturi feline o precedau totdeauna ca și cum cu degetele ei ascuțite și îndemînatice ar fi vrut să smulgă inima unui bărbat și să facă din ea o jucărie de aruncat cînd va fi stricată.

Un parfum puternic de toporași plutea în jurul ei cu toate că la cordon purta un buchețel de garoafe roșii. Steele își dădu seama imediat ce legătură era între combinarea aceasta a parfumului cu florile. Dacă s-ar fi parfumat cu garoafe ar fi purtat desigur toporași.

Cum o văzu își zise: Cît e de tînă ră!

Numai cîteva minune după aceea își schimbă impresia.
„Cu cît e mai în vîrstă decît credeam!”

În timp ce îi vorbea romancierului, ca se apropia așa de mult că el, se dădu înapoi aproape pînă la foc cu senzația că degetele mici ascuțite îl vor înhăța.

— Să mergem în bibliotecă, spuse lady Valeria, vom lua ccaiul de-abia la 4 și jumătate pentru că l-am trimis pe Billy să facă o vizită alături. E mult mai bine de discutat cînd sînt numai doi. Nu-i așa? Zîmbetul deveni șiret, intim. Prezența lui Billy nu e tocmai favorabilă unei discuții intelectuale.

Steele o urmă în bibliotecă.

— Nu sînt de părerea d-tale în chestiunea aceasta, lady Valeria. Billy este una din persoanele cu care îmi face cel mai mult plăcere să stau de vorbă.

Ea se lăsă greu în fotoliu și-l privi cu o expresie ironică.

— Într-adevăr, domnule Steele, te mulțumești cu puțin.

— Billy e prietenul meu, făcu Rodney pe un ton de replică.

Soția lui Billy începu să rîdă.

— Nu fi așa de sever. Eu glumeam doar.

— Îmi pare bine c-o spui, lady Valeria.

Ea se adînci mai mult în fotoliu, puse picior peste picior, lăsînd să se vadă dessous-uri elegante și luă o garoafă de la cordon pe care o apropie de fața palidă.

Rodney ghici că și poza aceasta fusese studiată în oglindă.

«Sărmanul Billy!» Romancierul își spunea că ar fi preferat s-o vadă pe enorma, agresiva, dezordonata lady Valeria făurită de închipuirea lui. Oricît de cicălitoare ar fi fost tot ar fi primit-o bine. Femeia aceasta care era în fața lui, însă, eră chiar primejdioasă. Fără îndoială că era fără conștiință și suflet, toată numai viclenie și artificii și sub înfățișarea cea mai încîntătoare. «Sărăcuțul de Billy! Să fi dăruit el inima lui cinstită și iubitoare acestor mîini mici, crude, să fi ales el ca stăpînă minunatului domeniu și mama a viitorului său copil, pe ființa aceasta diabolică?!»

— Ia loc! zise ea arătându-i un scaun cu garoafa. Ei bine, despre ce vom discuta mai întâi d-le Steele, despre operele d-tale așa de interesante sau despre „Despărțirea cea mare“?

— Nici unul nici celălalt din subiectele acestea nu mă tentează.

— Serios? Sînteți prea modest și foarte gelos.

— Cum asta?

— Modest pentru propriile opere și gelos pe Max Romer.

— Nu sînt gelos pe Max Romer. Îmi pare numai rău de el.

— Îți pare rău de el? D-tale? Îți pare atît de rău de autorul cărții care a obținut cel mai mare și mai frumos succes al anului? De ce?

— Pentru că, răspunse Steele, privind-o pe lady Valeria drept în ochi, pentru că episodul principal al romanului n-ar fi putut să se întîmple în realitate așa cum e redat acolo. De cînd am constatat slăbiciunea aceasta, cartea și-a pierdut valoarea în ochii mei.

— Serios? Iată eu n-am deloc impresia d-talc. Cartea aceasta este realitatea însăși. Dacă n-ar fi fost așa, permiteți-mi să vă spun că Max Romer n-ar fi scris-o.

— Nu cred să fii îndreptățită să afirmi ceea ce Max Romer ar fi făcut sau n-ar fi făcut...

Ea rîse cu un rîs cristalin, apropiînd garoafa de buze.

— Ce nostim e că-mi faceți observația aceasta tocmai mie! Mă simt aproape tentată de a vă încredința o taină mare.

— Vă rog să nu mă luați de confident. Am de păstrat propriile mele secrete și nu mă pot însărcina cu secretele celorlalți. Ea lăsa floarea să cadă. Cu ambele mîini încadră ovalul feții, se plecă înainte și ridică ochii patetic spre Steele. Cu glasul fermecător, și cu modulațiile cu care reușise așa de des să facă să capituleze pe acei care vroiseră să-i reziste, pronunță:

— Nu ești de loc drăguț cu mine, vărurile Rodney. Și eu care socoteam că va fi o sărbătoare să te întîlnesc! Ador cărțile d-tale!

— E foarte amabil din partea dv., lady Valeria, ceea ce îmi spuneți, căci nu de mult am fost asigurat că „Despărțirea cea mare“ valorează cît toate cărțile mele împreună.

Ea bătu din mîini înveselită.

— Ah! Ce nostim e că-mi spui lucrurile astea tocmai mie! Ai simțul umorului? Desigur că-l ai! Prin urmare cred că e necesar să-ți încredințez o taină.

Soneria telefonului zbîrnîi puternic în hall. Ei îl auziră pe Jake răspunzînd.

— Ce este? strigă lady Valeria.

— Probabil că vrea cineva să vorbească cu doctorul Brown de la spitalul Metropolitan, sugerează Rodney.

— Ce enervanți sînt! Cînd au să-și însemne odată numărul cel nou al spitalului?

Jake intră și anunță.

— O doamnă vă cheamă la telefon, d-le.

— Vreți să fiți așa de bună să mă scuzați o clipă? zise Steele.

El ieși din odaie trăgînd ușa în urma sa. Ridicînd însă receptorul văzu ușa bibliotecii întredeschizîndu-se ușor.

— Alo, zise Steele. Da... da... da... da... da...

Cînd lăasă jos receptorul, văzu că ușa bibliotecii se reînchide tot așa de ușor cum se deschisese.

Cînd Rodney, cu un aer serios, preocupat, intră în odaie, o găsi pe lady Valeria lîngă fereastră, jucîndu-se cu degetele pe geam. Ca să reia conversația începută, lady Valeria, fără să întoarcă capul la zgomotul pașilor din spate, spuse în glumă:

— Cît de repede merg taxiurile! De cînd ai plecat am numărat 32. Cam cîte să fie acum în toată Londra?

Steele închise ușa și se întoarse la locul lui preferat, în fața căminului.

Lady Hilary descurcă ițele

Lady Hilary scria tocmai niște scrisori cînd i se anunță vizita fratelui ei. Ea îi ieși în întîmpinare cu un zîmbet afectuos și îi spuse:

— Tu ești Bill? Ce plăcere! I-ați scaunul tău băiete. Rămîi cu mine la ceai?

Billy se așeză și Madge își dădu seama imediat că era preocupat de ceva grav.

— Nu, nu rămîn la ceai. Mulțumesc. Îl luăm în apartamentul nostru. Valeria s-a dus s-o vadă pe doamna Bellamy și apoi va urca la noi. Dorește să vorbească singură cu Rodney. Ea m-a trimis la tine și-mi pare chiar foarte bine. Aveam nevoie de tine, Madge, ca să-mi deschid sufletul.

Billy se instalează confortabil în fotoliu și își prive sora.

— Prin urmare, tu și cu Rod v-ați revăzut?

— Da, dragul meu. L-am chemat să vină aici acum vreo trei zile. Am avut atunci o discuție foarte lungă, apoi am mai schimbat de vreo două-trei ori cîteva vorbe și ne-am întîlnit și în stradă. Mîine trebuie să luăm masa împreună la d-na Bellamy și perspectiva asta mă bucură.

— Totul e deci în regulă, zise Billy cu o naivitate de frate.

— Da, e bine dragul meu Billy. Numai că bincînțele ne trebuie puțin timp ca să ne obișnuim cu noua noastră situație. Și unul și celălalt am trecut prin ceasuri îngrozitoare, de la ruperea logodnei și a fost mai greu pentru Rod-

ney' decît pentru mine. Azi am nevoie de multă răbdare ca să-l pot face să înțeleagă cum stau lucrurile.

— Ce prostie zise Billy! Ceea ce vă trebuie vouă e un pastor și o dispensă specială ca să vă căsătoriți în aceeași zi. Nu vreau să vă influențez, însă, și să mă amestec în treburile voastre personale. Îmi ajung peste cap ale mele. Ascultă Madge! Am o destăinuire foarte importantă să-ți fac foarte interesantă. Valeria îmi dă voie să ți-o fac cu condiția să păstrezi secretul.

Lady Hilary fu izbită de căldura privirilor sale și o nuanță de duioșie se ivi în ochii ei. Totuși, zîmbi cînd îi răspunse:

— Poți fi sigur de discreția mea, frate dragă. Misterul este oare așa de necesar? Cred că am și ghicit secretul.

— Nu m-ar mira, răspunse Billy cu bucurie. Acum îmi pare de necrezut că nu l-am ghicit cu toții mai demult, știind doar că Valeria e minunat de inteligentă. E tocmai genul de femeie care poate lucra pe ascuns. Bineînțeles că sînt mîndru și fericit așa cum ar fi orice bărbat în locul meu. Totuși sînt și puțin zdruncinat.

— Billy, zise Madge cu blîndețe, vorbim în șarade. Care e secretul?

— Cum nu ghicești? N-ai înțeles încă? Atunci ține-te bine. Soția mea e autoarea „Marii despărțiri“. Max Romer este pseudonimul Valeriei.

Lady Hilary arată o astfel de uimire, că Billy se putea declara satisfăcut. Ea se înroși, apoi deveni palidă. Ochii ei măriți de mirare îi puneau lui Billy o întrebare mută. Cînd văzu însă expresia de triumf a feței de copil a acestui om naiv, lacrimi mari începură încet să curgă pe obraji ei. Îi era așa de milă de dînsul! Sărmanul Billy! Ce băiat fermecător, așa de cinstit, așa de incapabil de a înșela pe cineva în lume satu de a concepe măcar viclenia la alții! „Arată-mi calea ta și du-mă pe drum neted, din cauza dușmanilor mei“. Madge își aminti că învățase Psalmul 27 pe de rost cu Billy, atunci cînd învățaseră împreună religia și cît de mult îi plăcea băiețelului să recite versetul al 11-lea. Parcă mai auzea încă vocea lui limpede repetînd vesel, „Arată-mi calea ta și du-mă pe drum neted, din cauza dușmanilor mei“.

Un drum pașnic și ușor era acela care i se cuvenea lui Billy. Pînă acum nu-i cunoscuse încă dușmanii. Astăzi avea unul chiar în casa lui. Sărmanul Billy!

— Cartea era terminată în întregime înaintea căsătoriei noastre, reluă el. Ea știa că va scrie ceva puternic și a hotărît ca succesul să nu se datoreze decît valorii operei și nu avantajelor numelui și rangului ei.

Madge nu făcu nici un comentariu. Ochii ei miloși însă căutau mereu privirea fratelui său.

— Cît de extraordinar și-a păstrat secretul. Nici chiar editorul nu e la curent cu identitatea lui Max Romer. I-a trimis manuscrisul prin intermediul unui agent în care se putea încrede și care s-a însărcinat să aranjeze condițiile contractului. Cartea îi aduce o avere considerabilă. Ea însă o împarte toată în opere de binefacere. N-ai remarcat darul anonim de 25 000 Frs. făcut zilele trecute unui spital din Londra? Al ei era! Primise tocmai dreptul ei de autor pentru „Despărțirea cea mare“. Nu-i extraordinar, Madge? Mi-a povestit astea toate foarte simplu noaptea trecută în camera ei lîngă foc, îmbrăcată într-un halat roz, cu părul ei frumos despletit care o înconjură, ca un vâl. Am stat de vorbă pînă la 2 dimineața. Valeria doarme foarte rar înainte de 3, și-i place să stau cu ea să-i țin țovărășie.

Ochii ladyei Hilary se umplură din nou cu lacrimi. Acum înțelegea ea de ce Billy părea așa de obosit, nervos și îi pierise sănătatea lui robustă de pe vremuri.

Sărmanul Billy!

— Valeria mi-a mai spus ceva foarte ciudat. Mi-a mărturisit că toată viața a avut un cult pentru mîinile ei și a dorit să le vadă făurind o operă mare despre care să vorbească lumea întreagă. A încercat într-o vreme să picteze, dar tablourile ei erau prea subtile și înțelesul lor le scăpa criticilor și oamenilor nu tocmai pricepuți ca mine, adăugă Billy cu umilință. Se ocupă de muzică și execuția ei era excelentă. Toți acei care o auzeau îi cereau să se consacre muzicii. Ei însă nu-i plăcea să cînte decît în singurătate. În cele din urmă se hotărî să scrie o carte pe care fiecare ar putea s-o citească, s-o înțeleagă și s-o admire. Și a scris „Despărțirea cea mare“. Azi cînd își privește mîinile simte

că a realizat o operă demnă de ele. Madge, oare tu ți-a admirat vreodată mîinile tot așa de puternic?

— Niciodată! zise lady Hilary cu căldură. Mai mult încă, sărmanul meu Billy, dacă un astfel de gînd mi-ar fi trecut prin cap m-aș fi servit imediat de propriile mele mîini ca să-mi trag o pereche de palme.

Billy rîse. Un sentiment curat exprimat cu atîta energie corespundea foarte bine firii lui sănătoase, în ciuda eforturilor ladyei Valeria de a dezvolta într-însul idei morbide.

— Tu ești prea simplistă, Madge, reluă el bine dispus. Noi doi sîntem ca toată lumea, un fel de boabe învelite în păstaie. Valeria mi-a spus adesea că n-am nimic de „intelectual” în mine. Ah! îmi dau seama și eu! În timp ce ea e o femeie superioară, cu totul deasupra omului de rînd. A dovedit-o scriind „Despărțirea cea mare”. Repet că sînt mîndru, încîntat chiar, cu toatecă mai rămîne pentru mine un punct negru.

— Care?

— Am auzit-o spunînd pe Valeria, atunci cînd a apărut cartea, atunci cînd nici nu bănuiam că e scrisă de dînsa, că autorul acestui roman a zugrăvit precis propria lui viață. Sînt sigur că ea nu-și mai amintește să-mi fi spus așa ceva. Eu însă n-am uitat. Azi sînt obsedat de gîndul că bărbatul singuratic de pe stîncă cu animalele moarte la picioarele lui, cu soarele ce apune și tot restul se va fi gîndit că se sinucid în ziua căsătoriei mele, pentru că eu am avut norocul s-o cuceresc pe Valeria. Și mai mult decît asta, soră dragă, urăsc amintirea plimbărilor sub clar de lună a celor doi logodnici, cuvintele lor de dragoste, jurămintele lor... Îți amintești?... Mă gîndesc tot timpul că e vorba despre Valeria și un alt bărbat decît mine și sufăr cînd îmi închipui că dînsa a iubit cu aceeași pasiune ca și Catherine. Îți amintești cît de des vorbește autorul de mîinile frumoase ale Catherinei și cum le vedea Valentin? Madge, de cînd știu că Valeria a scris „Despărțirea cea mare” n-am mai îndrăznit să-i ating mîinile!

Pe lady Hilary o străbătu un fior la gîndul datorie crude care i se impunea. Ea ntinse mîinile ei frumoase la

căldura focului. Nu iubea mâinile ei, dar fuseseră iubite pătimăș acum 10 ani. Și bărbatul care o iubise așa de mult era adevăratul autor al „Marii Despărțiri“.

Iar îmi revine în minte psalmul: „Arată-mi calea Ta și du-mă pe drum neted!“...

Și, pe loc, fără să șovăiască, se hotărî să lămurească lucrurile.

— Dragul meu Billy, spune ea privind în foc. Valeria nu ia cumva somnifere?

Billy ezită.

— Ei bine, Madge. Da, ia! Ar fi foarte supărată dacă ar ști că ți-am destăinuit. Nu reușește să adoarmă fără somnifere. Prima doză o excită și o face comunicativă. A doua de abia o adoarme, dar nu trebuie să ia cele două doze decît la intervale mari. De asta rămîn lîngă ea adesea ceasuri întregi.

— Știai de obiceiul acesta și înaintea căsătoriei?

— Sigur că nu! Cum să fi aflat? Dar am aflat imediat după aceea.

— Ah! sărmanul Billy! N-ai observat niciodată că Valeria sub influența stupefiantelor inventează unele lucruri extraordinare despre ea și despre alții?

— Inventează? Lucruri extraordinare? Oh, nu.! Îmi povestește numai o serie de lucruri pe care eu nu le-aș fi bănuit niciodată. N-am însă pretenția că sînt tot așa de inteligent ca Valeria.

— Înțeleg.

Lady Hilary se depărtă de foc și-și privi fratele drept în față.

— Billy, e mult de atunci de cînd eram copii, tu m-ai infuriat odată și eu te-am palmuit. Mi-a părut rău imediat după aceea. Îmi amintesc că ți-am dat singurul penny pe care-l aveam ca să ne împăcăm și că tu m-ai iertat cu generozitate.

La evocarea acestui episod al copilăriei lor, Billy rîse cu hohote.

— Eras o pisicuță sălbatică în vremea aceea.

— Eram, dragul meu, și mai semăn cu o pisică sălbatică cînd sînt scoasă din sărite, numai că nu mai bat oamenii. Îmi amintesc Billy că după împăcarea noastră ai spus cu o adevărată generozitate că tu preferi o palmă împunsăturilor neîncetate de bold cu care erau pedepsiți acasă unii din colegii tăi. Îți amintești?

— Nu. Nu-mi amintesc, dar sînt convins că e adevărat ce spui pentru că și azi aș simți la fel.

— Îmi pare rău din suflet, fratele meu iubit, că trebuie să-ți mai dau încă o palmă și de data asta numai din afecțiune prea puternică pentru ca să te las să nu știi un lucru pe care eu îl știu și pe care trebuie să-l știi și tu. Am să-ți spun deci pe față despre ce e vorba, oricît de greu mi-ar veni. Să știi însă că va fi chiar dureros.

— Hai spune odată!

— Valeria nu e autoarea „Marii Despărțiri“.

— Ce vrei să spui? strigă Billy ca trăsnit.

— Mă tem că am spus exact ceea ce vroiam să spun, dragul meu frate. „Despărțirea cea mare“ n-a fost scrisă de soția ta. Sînt silită să te încunoștiințez pentru că dacă vei repeta și altcuiva ceea ce mi-ai încredințat mie, și dacă vorbele tale ajung la urechile adevăratului autor, te-ai trezi într-o situație foarte penibilă.

— Și cine mă rog pretinde că e autorul?

— N-am dreptul deocamdată cel puțin să-ți destăinui numele lui. Secretul identității lui Max Romer va fi păstrat cu lealitate de acei cărora le-a fost încredințat.

Billy deveni alb ca varul.

— Pot să știu măcar de la cine ai aflat prostia aceasta?

— De la Rodney. El îl cunoaște pe autorul „Marii Despărțiri“.

— E o minciună! strigă Billy.

Lady Hilary roși de indignare.

— Cred că ești primul om pe lume care să-l fi acuzat pe Rodney Steele că minte!

— Sora mea dragă, nu-l acuz pe Rodney Steele, pe bunul Rodney, așa de sincer, așa de leal! Nu spunem noi totdeauna „sincer ca oțelul“? Dar individul, care a îndrăznit să-i povestească lui Rodney că el a scris cartea soției mele,

e un mincinos nerușinat! Dacă-l prind vreodată i-o spun în față și dacă se încapățînează în minciunile lui îi sparg capul.

Madge așteptă cu răbdare ca Billy să termine. Apoi întreabă:

— Ai spus deja cuiva că Valeria e autoarea „Marii Despărțiri“?

— Nimănui! De altfel abia în noaptea asta am aflat că ea este autoarea. Mai făcuse ea unele aluzii, dar eu nu le luasem în serios. Cum să fi crezut eu că e scrisă de o femeie cartea aceasta, cînd toată lumea vede în ea numai opera unui bărbat?

— E opera unui bărbat! Max Romer e un bărbat!

— Ții să mă scoți din minți, Madge?

— Nu, dragul meu. Țin numai să-ți evit o eventuală umilință publică. Valeria s-a mai lăudat și altora că ea e Max Romer?

— Nu cred! E posibil însă ca în clipa aceasta chiar să-i destăinuiască lui Rodney.

Billy privi ceasul din perete.

— E 4 și un sfert. Ea trebuia să urce la noi la 4. M-a prevenit chiar că dacă se va ivi prilejul îi va destăinui prietenului nostru că e și ea scriitoare și chiar autoarea cărții despre care se vorbește atîta. Sper numai, din toată inima, că el n-are de gînd să-i vorbească acum despre povestea absurdă că unul din prietenii lui ar fi adevăratul Max Romer.

— Eu cred, zise Madge încet, după cît îl cunosc eu pe Rodney că îi va spune Valeriei adevărul adevărat fără nici o cruțare.

— În cazul acesta, cu cît vom fi mai degrabă cu dînșii va fi mai bine. Nu vreau ca Valeria să fie zdruncinată de incredulitatea lui Rodney.

Madge ridică din umeri.

— N-ai decît să-i spui în față lui Rodney că ești sigur că Valeria e autoarea „Marii Despărțiri“ și ai să auzi ce are să-ți răspundă.

— Ai face bine să vii și tu Madge să auzi răspunsul lui și acel al Valeriei.

Lady Hilary șovăi. Billy îi cerea un lucru a cărui gravitate n-o bănuia. Dar nu era ea datoră să-și ajute fratele, fiind de față la o explicație așa de penibilă?

— Te însoțesc. Vom lua ceaiul împreună cu toții. În timp ce mă îmbrac însă du-te să dai bună ziua lui Nanny. A fost atît de mîhnită zilele trecute cînd a aflat c-ai fost pe acasă și n-ai urcat să-i dai bună ziua. Acum împletește niște paltonașe de copii pentru o serbare de binefacere. Fii băiat de treabă și admiră-i lucrul.

Rămase singură, Madge se repezi la telefon.

— MAYFAIR 494!

Așteptă cu înfrigurare legătura.

— Alo!

Era vocea lui Jake.

— D-l Steele e acasă?

— E în bibliotecă.

— Vrei să fi atît de bun să-l anunți că-l cheamă cineva la telefon?

— Cum să nu? Lăsați aparatul deschis.

Cîteva secunde de așteptare îi pîrură ore întregi. În sfîrșit se auzi vocea profundă a lui Rodney.

— Alo!

— Roddie! Sint eu Madge. Cumnata mea e la tine. Răspunde-mi prin da sau nu.

— Da.

— Bănuiam. Dacă e Valeria în aceeași odaie cu tine va auzi tot ce-mi spui. „Da“ este răspunsul pe care să-l rostești. Nu pierde însă nimic din ceea ce îți voi spune. Mă auzi bine?

— Da.

— Valeria i-a povestit bietului Billy cu multe detalii că ea e Max Romer, autorul „Marii Despărțiri“. Billy o crede și în plus e extrem de măgulit. Din afecțiune pentru Billy trebuie să facem să înceteze cît mai repede gluma aceasta proastă. Nu crezi și tu?

— Da.

— Fratele meu are să vină acum la tine și m-a rugat să merg și eu. Îmi pare foarte rău că am să te deranjez dar sărăcuțul de el ține așa de mult la prezența mea acum!

Vom lua ceaiul împreună și după aceea Billy te va informa că soția lui e autoarea „Marii despărțiri“. Mă bizui pe tactul și prietenia ta ca să aranjezi lucrurile, să restabilești adevărul fără să provoci vreo catastrofă. I-am spus lui Billy că tu îl cunoști pe Max Romer, dar fără autorizația ta n-am putut să-i divulg adevărata identitate. Am făcut bine?

— Da.

— Billy, bineînțeles, e contra prietenului tău care-și atribuie cartea Valeriei pentru că el nu se îndoiește nici o clipă că romanul n-ar fi scris de soția lui. Să n-ai nici o grijă pentru că Valeria și cu dînsul îți vor păstra secretul chiar în propriul lor interes. Ți-am explicat lămurit?

— Da.

— Bun. Pînă într-un sfert de oră sîntem acolo. Sînt sigură că vei face tot ce-ți va sta în putință ca să-l cruți pe bietul Billy și să ușurezi situația. Mulțumesc dinainte și la revedere!

Lady Hilary lăsa jos receptorul.

Eu sînt Max Romer!

Cînd Steele se întoarse în bibliotecă, după telefonul important al ladyei Hilary, își dădu seama că nu-i mai rămînea decît foarte puțin timp ca să adopte o tactică.

Planul pe care i-l propusese Madge nu-i putea conveni, în primul rînd, ales pentru că nu-i plăcea să i se dicteze cum să se comporte. Dacă trebuia făcut ceva greu, va ști el să facă. Nu era necesar să aștepte, în fața unei cești de ceai și într-o conversație aparent indiferentă, bunul plac al lui Billy. O scenă neplăcută între dînsul și Valeria era inevitabilă. Ar fi preferat totuși să aibă loc înaintea sosirii lui Madge. Un instinct îi spunea de asemenea că dacă lady Valeria va fi susținută de soțul ei va fi mai greu de pus la punct.

Nu-i mai rămînea decît cîteva minute. Din considerație pentru Billy trebuia ca lady Valeria să fie imediat demascată și redusă la tăcere față de el și Madge.

Tot timpul cît se gîndi la aceasta în fața focului, Steele privea silueta femeii viclene desprinzîndu-se pe fondul luminos al ferestrei. El aștepta în tăcere și se întreba dacă Billy și Madge nu vor sosi prea devreme. El nu-și putea schimba totuși atitudinea imediat ca adversarul să nu bănuiască ceva.

Lady Valeria se îndepărtă de fereastră și lunecă ușor spre scaunul ei.

— Ei, vărurile Rodney, văd că nu prea ai multe de spus! Nici nu-mi poți indica măcar numărul taxiurilor care circulă în Londra în zilele noastre, zise ea, ridicînd ochii spre dînsul cu un zîmbet care invita la vorbă.

Tăcerea încruntată a romancierului o făcea să dorească să-l facă să vorbească cu orice preț. În plus aversiunea pe care i-o inspira vizibil stimula într-însa dorința seducerii victorioase. Ținea mai ales ca vărul ei să-i observe mâinile, să-i spună că sînt aristocratice, s-o întrebe ce lucruri mari făcuse cu ele. De aceea le ținea unite în fața ei ca pentru rugăciune.

— Telefonul acesta nesuferit ne-a întrerupt în momentul cel mai interesant al discuției, zise el. Îmi mărturiseați tocmai că romanul „Despărțirea cea mare“ valora el singur cît toată opera d-tale.

— Că mi-ar fi spus cineva așa, corectă Steele.

— E tot atîta pentru că, fără îndoială d-ta nu poți crede așa ceva. Autorii în fundul sufletului lor consideră întotdeauna opera proprie superioară față de a colegilor.

— Scuză-mă, lady Valeria, dar nu cred că poți ști d-ta sentimentele intime ale unui scriitor. Noi ne străduim deobicei să arătăm o frunte senină orice am gândi despre opera noastră proprie, și oricît de descurajați am fi. Un scriitor sincer este cel mai sever critic al operei sale. Știu că în ceea ce mă privește pe mine, cînd citesc operele reușite ale unora din contemporanii mei, îmi vine să arunc în mare toate cărțile mele. A publica un roman sub numele adevărat e, după mine, lucrul cel mai curajos pe care-l poate face cineva.

Cîte cuvinte aruncate și cîte minute prețioase pierdute zadarnic! Trebuia însă neapărat să i se dea ladyei Valeria prilejul unui răspuns. Intr-adevăr izbuti s-o hotărască.

— Cum, eu? Eu nu pot ști sentimentele intime ale unui scriitor, dragul meu domn Steele? Ai simțul umorului?

— Mi-ați mai pus întrebarea aceasta nu de mult și ați răspuns pentru mine, tot dv. spuse el străduindu-se să rîdă. Păreți să dați mare importanță acestei calități a spiritului meu.

Una dintre garoafe îi căzu din mîini. „Ce idiot“ își zise ea. Cît de nesuferit e! Nu-i displăcea însă să fie antipatică cuiva, mai ales atunci cînd putea perfect să umilească persoana care rezista. Îi nici un caz nu putea lăsa să scape prilejul acesta de a-l face de rîs pe Steele și de a-l face să

dorească poate să se arunce și el în mare dimpreună cu cărțile lui.

Se hotărî atunci să-i zîmbească seducător — cu zîmbetul din oglindă — la care se adăuga însă și o urmă de venin.

— Firește că aveți simțul umorului, pronunță ea, și în consecință vă voi destăinui secretul meu. Dacă mă trădați, prietenul dv. Billy vă va ucide. Eu, care după părerea dv. nu pot aprecia sentimentele intime ale unui scriitor, eu sînt Max Romer, autorul „Marii Despărțiri“.

În clipa aceea Steele se simți cuprins de o senzație cu totul nouă. Era indignarea profundă a unui părinte față de impostorul care îndrăznise să-și atribuie paternitatea celui mai drag dintre copii săi.

Continuă în aparență să rămînă de un calm desăvîrșit. În cele din urmă însă furia lui, provocată de minciuna îngrozitoare ieșită din buzele surîzătoare, mărită încă de expresia ironică și triumfătoare a ochilor pe jumătate închiși ai tinerei femei, îl făcu să-și piardă singele rece, să uite de Madge și de Billy și chiar și de interesul pe care-l avea să nu se cunoască adevărata identitate a lui Max Romer.

Se îndreptă brusc spre birou și cu o ironie a cărei notă veselă suna fals, pronunță la rîndul lui:

— Să mărim încă umorul fin al situației, lady Valeria. Am să-ți arăt manuscrisul original al „Marii Despărțiri“.

Scoase dintr-un sertar un teanc gros de hîrtii acoperit cu o scriere energică și citeață și-l puse pe măsuta de lîngă vara lui. Apoi se întoarse din nou la locul de lîngă foc și o privi în față.

— Examinați, vă rog, trebuie să fie extrem de interesant pentru Max Romer să vadă pentru prima oară manuscrisul original al „Marii Despărțiri?“

Mîinile ladyei Valeria săltară pînă la gură. Steele înțelese că gestul acesta era menit să înăbușe un țipăt. Ea se stăpîni însă și se aplecă asupra manuscrisului pe care-l răsfoi în tăcere.

Steele avu aproape admirație pentru forța de caracter de care dădea dovadă femeia aceea. Ar fi fost așa de energic dacă ar fi țipat și ar fi alergat Jake.

Deodată minunile ascuțite apucară cu furie paginile ca să le rupă. Rodney însă fu așa de rapid în mișcări, că

într-o secundă sustrase manuscrisul prețios, îl închise din nou în sertar și puse cheia sertarului în buzunar.

În timp ce-și pune la adăpost manuscrisul, lady Valeria se ridică, se apropie de foc și aruncă garoafa pe care o ținea în mână. Ea privi întâi cum ardea floarea apoi se întoarse spre Steele cu o față lividă exprimând atîta ură că chiar și un bărbat așa de curajos cum era Steele se dădu înapoi.

— Voi dovedi, șuieră ea printre dinți, că e un fals, un fals odios.

— În cazul acesta, răspunse Rodney, voi fi silit să vă arăt un fals mai odios încă, anume contractul semnat de Max Romer cu editorul „Marii Despărțiri” și care poartă și semnătura martorilor. Și îți voi cere d-tale lady Valeria să-mi prezinți în 24 ore manuscrisul d-tale al „Marii Despărțiri” odată cu contractul de publicare.

Ea întoarse unghiile lungi spre dînsul.

— Cum ai putut să-ți procuri manuscrisul? Și ce drepturi ai în chestiunea aceasta?

— Simplul drept că e propriul meu manuscris.

Se apropie cu un pas și o privi cu un dispreț nimicitor pe femeia aceasta care încerca să-i fure cea mai frumoasă operă a sa. Însămintată, ea ridică mîinile ca pentru apărare, fără să-și poată lua privirea de la fața lui Rodney care exprima o indignare primejdioasă.

— Eu sînt Max Romer, zise Rodney Steele. Și te previn că dacă vei dezvălui aceasta cuiva voi dezvălui și cu în ce împrejurare ai aflat secretul meu, care fără d-ta n-ar fi fost cunoscut de nimeni vreodată.

Erau în picioare unul în fața celuilalt măsurîndu-se cu privirea cînd se auzi deodată zgomotul unei chei în broasca ușii de la intrare și apoi ușa deschizîndu-se și închizîndu-se. Billy vorbea în hall cu cineva.

Lady Valeria își schimbă imediat expresia. Încercă chiar să zîmbească adversarului, se întoarse la scaunul ei și se așază leneș. Cînd ușa bibliotecii se deschise ca să intre Madge și Billy, lady Valeria se făcea că-l necăjește pe vărul ei cu o garoafă.

Caracterul Ladyei Valeria

— Ei bine, zise Madge, și vocca blîndă îl potoli pe Rodney. Iată-ne în sfîrșit. Mă tem că v-am făcut să așteptați. Billy și cu mine am fost să facem o vizită bătrînei Nanny și e foarte greu cînd trebuie să pleci de la ea. Era așa de fericită că ne are lîngă fotoliul ei! Redeveneam domnișoara Madge și d-l Billy. Și simțul nostru de disciplină din copilărie face ca atunci cînd ea ne spune „Așezați-vă lîngă mine copiii mei” să ne așezăm tot așa de cuminți ca și cînd Nanny trebuie să ne îmbrace șorțulețele și să ne dea lapte cu pîine. Nu-i așa, Billy? Rodney, trebuie să vii într-o zi să faci o vizită bătrînei noastre nurse. Ea ți-a citit toate cărțile și vorbește de tine cu multă admirație și mîndrie.

— Sună pentru ceai, Billy, zise lady Valeria. Ne-ai făcut să așteptăm aproape o jumătate de ceas. Dacă d-l Steele și cu mine n-am fi fost cufundați într-o discuție foarte interesantă de mult am fi început să mîncăm.

Billy sună fără să răspundă reproșului, obsedat mereu de un singur gînd. Madge îi ceruse să nu vorbească despre „Despărțirea cea mare” decît după ceai și el se supunea. Mai mult însă nu i se putea cere.

Rodney era și el tăcut. Furtunoasa explicație avută cu lady Valeria i se părea deja un coșmar imposibil. N-o mai considera reală din clipa intrării lui Madge în bibliotecă, din clipa în care auzi glasul ei iubitor, dulce, mîngietor.

Era atât de emoționant s-o știe pe Madge aici în odaia aceasta unde era de obicei singur, s-o privească, să-i întâlnească privirea calmă și dreaptă, să observe pe furiș cum merge și se mișcă cu grația ei discretă, ușoară și vapoasă ca un vis.

Cînd sosi ceaiul, lady Valeria din adîncul fotoliului ei ordonă languros:

— Toarnă tu ceaiul Madge, eu sînt obosită. M-am prăbușit în fotoliul acesta și n-am putere să mă mișc. Billy pune-mi aici o măsuță lângă mine. Oh! Nu măsuța asta! Mi-e nesuferită și nu vreau s-o mai văd! Du-o în hall și spune-i lui Jake s-o dea imediat de pomană... Da. Măsuța aceea! Nu fi așa de neîndemînic! Ce Dumnezeu!

Lady Hilary fu deci aceea care sună pentru ceai și după zece ani Rodney fu servit din nou de dînsa.

Amintirile se trezeau vii, puternice, obsedante în inima lui Madge ca și în a lui Rodney. Ceașca aceasta de ceai zidea punte peste „Despărțirea cea mare”.

Billy rupse cel dintîi tăcerea.

— Rodney, vino te rog de Crăciun la țară. O așteptăm și pe Madge! Nu-i așa, Madge? Vom fi o bandă veselă. Nu putem suporta gîndul că ești singur aici de sărbători. Nu-i așa Valeria?

— Veniți vă rog, zise lady Valeria cu cochetărie, dacă nu aveți cumva alte proiecte.

Rodney o privi pe Madge, dar Madge se uită la ceainic și mai adăugă apă clocotită întrebînd:

— Mai vrea cineva ceai?

Rodney întinse ceașca și zise:

— Ești foarte drăguț, Billy. N-am nici un alt proiect pentru Crăciun.

— Vedeți, explică lady Valeria, nu vă putem invita la Castel pînă nu v-ați întîlnit voi doi, d-ta și Madge. A fost aici o serie întreagă de șiretlicuri și înscenări ca să nu afli d-ta că Madge ți-e vecină.

— Nu șiretlicuri, corectă Madge, cu bunăvoință. Doar o copilărie din partea mea. Am vrut să-i fac lui Rodney

o surpriză și de altfel nu l-am lăsat multă vreme în eroare... Nu-i așa, Rodney? Ar fi trebuit totuși să mă duc la gară să-l primesc.

Lady Valeria rîse silit și ironic, dar Madge răspunse rîsului acesta cu un zîmbet.

— Nu voiam să fac o înscenare din asta, Valeria. Rodney și cu mine am fost foarte buni prieteni pe vremuri... și m-am gândit că noi doi nu trebuie să ne regăsim, ca toată lumea, după zece ani de zile...

Lady Valeria rosti atunci cu o privire de sfidare și cu un zîmbet batjocoritor pe buze:

— Catherine în „Despărțirea cea mare” m-a făcut totdeauna să mă gîndesc la Madge, ceea ce trebuie să recunoașteți că dovedește multă perspicacitate din partea mea, dat fiindcă nu cunoșteam pe atunci identitatea lui Max Romer.

Billy sări de pe scaun și o privi trăznit.

— Identitatea lui Max Romer? spuse el.

Se întoarse spre Steele și adăugă:

— Ghicesc că soția mea ți-a mărturisit secretul, Rod. Ea e autoarea „Marii Despărțiri”.

Lady Valeria izbucni în rîs.

— Nu fii imbecil, dragul meu Billy. Nu mai e nevoie să continuăm gluma aceasta. Mica mea viclenie a reușit mai bine decît speram. Încă de mult de cînd am citit prima oară cartea aceasta care a făcut atîta vîlvă l-am bănuit pe d-l Steele de a fi autorul, după asemănarea stilului „Marii Despărțiri” cu celelalte opere ale sale. Mi-am amintit totodată de mijlocul care s-a întrebuițat cu Sir Walter Scott, ca să mărturisească că el e autorul cărții „Waverley” și m-a amuzat mult să încerc și eu șiretlicul. D-l Steele a căzut imediat în cursă. Nu numai că a recunoscut că el e autorul dar mi-a arătat și manuscrisul original al „Marii Despărțiri”. E foarte interesant. Îți jur. Am observat chiar într-un loc cuvîntul Madge, scris întîi și înlocuit apoi cu Catherine. Fără discuție că tu ești eroina Madge. Îți vine aproape chef să întrebi ce s-a mai întîmplat cu bietul Valentin.

Privirea batjocoritoare se opri asupra feței emoționate și îngrijorate a ladyei Hilary.

Billy palid ca un mort i se adresa lui Steele.

— Prin urmare tu ești autorul cărții soției mele?

— Nu băiete! răspunse Steele liniștit. Sînt însă autorul propriei mele cărți. „Despărțirea cea mare“ e opera mea pe care pentru diferite motive am ținut s-o fac să apară sub pseudonim. Nu am de gînd să tolerez să fie dezvăluită identitatea mea cu Max Romer. Noi patru adunați aici trebuie să fim singurii care o știu. Pînă și editorul meu crede că i-am trimis copia la mașină a manuscrisului unui prieten. Îți încredințez secretul meu Billy fără teamă. Îl încredințez onoarei lui Madge. Pe lady Valeria am anunțat-o deja că dacă se răspîndește în public prin dinsa zvonul identității mele cu Max Romer, voi dezvălui imediat împrejurarea prin care a putut intra în posesia secretului meu și e de la sine înțeles că povestirea mea nu va semăna deloc cu aceea a ladyci Valeria. Billy zăpăcit își trecu mîinile peste frunte.

— Tu? Tu? Max Romer? Rod?

Apoi se întoarse spre soția lui.

— Dar nu mai înțeleg nimic Valeria! Cum ai putut dona tu 25.000 Frs. spitalului dacă n-ai căpătat drepturile de autor ale «Marii Despărțiri»? De ce m-ai...

— Oh! Nu fi chiar idiot Billy, strigă lady Valeria cu asprime. N-ai deloc simțul umorului, știi doar foarte bine că era o farsă. Chiar tu mi-ai sugerat-o mai demult. Eu am găsit numai amănuntele ca să mă distrez mai bine. Cum aș fi putut să scriu, să public un roman așa de gros, fără ca să știi tu? E o prostie să prezinți că ai luat gluma mea în serios și pe deasupra mă pui pe minc într-o situație intolerabilă prin lipsa ta totală de imaginație și de umor. Mi-e silă că trebuie să-ți explic că pisică se scrie pisică și că glumesc cînd spun că se scrie ciine. Viața nu merită s-o mai trăiești cînd ești nevoit s-o petreci cu un tovarăș fără pic de creier.

Vocea furioasă a ladyci Valeria se stinse, după acest crescendo de ironie, și o tăcere jenantă se lăsă.

Amîndouă ființele care iubeau pe Billy îl priviră cu îngrijorare. El tresărise puternic în timp ce-l umilise soția lui, stăpînindu-se însă se ridică și spuse:

— Regret tot ce s-a întîmplat Rodney. E numai din vina mea, așa cum spune soția mea. Am luat toată gluma

asta în serios și a ieșit o încurcătură. Probabil că e adevărat că n-am simțul acesta... al umorului. Nu-mi dau seama unde e hazul să spui ciine în loc de pisică. Singura mea consolare e că știu că tu n-ai să lași ca prostia mea să fie cauza slăbirii prieteniei dintre noi. Te asigur că nici o aluzie la secretul pe care ai fost silit să mi-l încredințezi nu va fi făcută nimănui. Ți făgăduiesc asta pe onoarea mea și pentru soția mea ca și pentru mine. Hai Valeria, e mai târziu decât aveam intenția să rămînem. N-avem timp de pierdut. Paltonul tău e în hall.

Rodney și Madge se sculară, dar Billy nu le dădu timp să vorbească. Își luă soția de braț și rosti:

— Vino Valeria. Să ne grăbim. Bună seara Madge, bună seara Rodney. Sper că o să ne revedem curînd.

O trase pe soția lui, deschise ușa și trecu ca un fulger prin hall. Nimeni n-o văzuse pe lady Valeria mergînd așa de repede.

Cînd Billy trebui să închidă ușa apartamentului se opri o clipă și privi înapoi. Fața lui exprima rușinea, dezgustul și disperarea atenuate puțin de sentimentul că e înțeles și iubit de acei pe care îi părăsea.

Un minut mai târziu se auzi zgomotul ascensorului care cobora și a ușii de la intrare.

Madge și Rodney rămăseseră în bibliotecă și se priviră cu tristețe. Cînd putură în sfîrșit să spună ceva, amîndoi pronunțară deodată aceleași cuvinte.

— Sărmanul Billy, săracuțul de Billy!

Lady Hilary căzu zdrobită într-un fotoliu. În clipa aceea se auzi motorul automobilului care pleca. Steele își reluă locul din fața căminului și se gîndi pentru a doua oară.

„Așa pier toți dușmanii Regelui!”

Billy află adevărul

De îndată ce închise portiera mașinii și învelise cu grijă picioarele soției sale, Billy stinse lumina și se înfundă tăcut în colț fără s-o mai întrebe pe lady Valeria dacă se simțea bine și să-i ia mîna ca un supus umil și afectuos, așa cum făcea deobicei.

Se făcu chiar așa de mic că ar fi fost loc și pentru a treia persoană între ei.

Intuiția precisă a Valeriei o anunță că avea lîngă dînsa un alt Billy. Furia ei contra lui Rodney și exasperarea de a fi fost umilită o făcură să uite de mijloacele naturale pe care le întrebuița deobicei pentru a-l atrage pe Billy și de data aceasta.

Deabia trecuse automobilul de gardul de fier care dădea spre Marlebone Road, că Valeria se întoarse spre Billy și îi zise cu o voce aspră și trufașă:

— Cu ce drept m-ai tras așa de repede afară din casă?

Billy se cutremură la auzul acestei voci, dar nu răspunse.

— Nu-mi poți răspunde cînd îți vorbesc? Imbecilule! Înainte ar fi trebuit să-ți ții gura dacă ai fi avut cît de puțin tact. Ai de gînd, da sau nu, să-mi răspunzi de ce m-ai scos în felul acesta din casă?

— Pentru că, răspunse Billy rar, eram convins că prietenul meu și sora mea nu ți-ar fi întins mîna. Și nu-mi era deloc plăcut să-i văd refuzînd să strîngă mîna soției mele în casa unde sînt oaspeții mei.

Lady Valeria rîse ironic.

— Bravo, strigă ea aplaudînd. Ce melodramă reușită? Și ai găsit drept compensație să mă aduci într-un suflet pînă la mașină? Dar spune-mi, te rog, de ce sora ta și prietenul tău ar fi refuzat să-mi strîngă mîna?

— Pentru că, spuse Billy, cu voce mîhnită și cîntărind fiecare cuvînt, ne-ai dovedit că ești hoată... O hoată din cele mai de jos... Dacă ai fi încercat să furi carnetul de cecuri al lui Rodney sau perlele lui Madge, ar fi fost poate mai ușor de iertat decît ceea ce ai făcut. Ți-ai însușit opera unui autor celebru, reputația lui, onoarea lui, întemeiată pe succesul operei sale. Furtul acesta e mai demn de dispreț decît oricare altul și trebuie să-mi dai explicație pentru el, Valeria!

O clipă, acest nou Billy, căruia disperarea îi dădea atîta curaj și demnitate, o domină pe soția sa. Și pentru că era dominată și înspăimîntată ea îl ura acum pe soțul ei tot atît ca și pe Steele. Se simțea însă în stare oricînd de a pune din nou stăpînire pe bărbatul acesta îndrăgostit și slab, înainte de a ajunge acasă încă și să-l facă să primească drept bună justificarea ei ingenioasă care nu prinsese față de Madge și adevăratul autor al „Marii Despărțiri”.

Mai întîi își scoase mînușile căci avea nevoie ca mîinile să-i fie libere pentru vorbit sau mîngîiat, și dacă va fi necesar, chiar să se înfigă în pumnul crispat al lui Billy în timp ce îi va vorbi.

— Te asigur că habar n-am despre ce vorbești, reluă ea cu un calm aparent. Ai auzit doar explicația foarte logică pe care am dat-o acolo și cu toate că tu nu ai nici deajuns spirit și nici deajuns umor ca să înțelegi hazul, trebuie să accepți și să recunoști că tu ai greșit.

— Dar ți-am acceptat explicația. E drept că din cauză că era de față Madge și Rodney, zise Billy din colțul lui, cu tristețe. Și știi foarte bine că am încercat să te scuz. Te iubesc și ești soția mea. Dacă ai face chiar o crimă aș cere să fiu spînzurat în locul tău dacă n-ar mai fi alt mijloc de a te salva. Dar... dar repet nu accept explicația ta de astăzi decît față de ceilalți. Între noi însă, noi doi numai,

trebuie să privim adevărul în față. Nu face să minți pentru mine singur.

Brusc, Valeria aprinse lumina, se aplecă spre Billy și-l privi în ochi.

— Imbecil ce ești! strigă ea. Idiotule! De ce m-aș osteni să mint numai pentru tine?

Îi aruncă lui Billy tot torentul de injurii destinate lui Steele.

Billy cunoștea limbajul școlilor rurale, a gimnaziilor, a cazărmilor, înjurăturile tradiționale ale oamenilor de trupă, dar niciodată în viața lui nu auzise atâtea cuvinte grosolane și atâtea injurii ieșind din această gură.

La început încercă s-o facă să tacă pe femeia aceasta ieșită din minți. Văzind însă că nu izbutește, își ridică gulerul de la palton și se înfundă mai mult în colțul său. La un moment dat însă suferința provocată de această scenă deveni de nesuportat. Scoase atunci ceasul și zise.

— Ascultă Valeria, îți dau două minute ca să-ți revii și să încetezi de a mai țipa. Dacă după aceste două minute n-ai tăcut opresc mașina, cobor și mă întorc în oraș, lăsându-te să te duci singură la țară. Îți făgăduiesc că voi face așa cum spun Valeria, să știi!

Ea profită încă de primul minut ca să-l ocărasească. După al doilea minut însă o tăcere desăvârșită se lăsă asupra lor. Lady Valeria se rezenă pe spate, prefăcându-se că e epuizată și că vrea să adoarmă.

Billy stinse din nou lampa, deschise geamul din partea lui și privi stelele care începeau să strălucească pe cerul înghețat. Parfumul puternic de violele al soției sale îl înăbușea.

Luminile Londrei începuseră să se estompeze în urma lor. Automobilul alerga pe un drum de țară. Brazii ridicau conurile lor negre spre orizont și farurile mașinii luminau în fugă bobițele roșii ale tufișurilor de ilice și diamantele pe care le lăsa bruma.

Lady Valeria tuși. Billy închise imediat geamul. Puțin mai târziu auzi un zgomot, ca un plîns înăbușit cu greutate de blănuri. Se întoarse spre soția sa și inima lui Billy încetă de a mai bate la gândul că Valeria plîngea. Gîndul acesta,

bunul Billy nu-l putea îndura. El puse o mână emoționată pe manșon.

— Nu plînge Valeria, spuse el repede. Nu te pot vedea plîngînd.

Lady Valeria se mișcă și izbucni în rîs.

— Nu plîngeam! Eu nu plîng niciodată! Rîdeam!

— Rîdeai? strigă el.

— Sigur! Rîdeam!

— Și de ce rîdeai?

— Pentru că prietenul tău mi-a căzut așa de ușor în cursă. În primul rînd dîndu-mi prilejul să citesc numele surorii tale în manuscris, în al doilea rînd spunîndu-mi că episodul principal al cărții nu era verosimil. Vroia să spună prin asta că nici o fată n-ar fi rupt-o cu logodnicul ei pentru motivul mărturisit de Catherine. Prin urmare nu e tocmai greu de ghicit că s-a petrecut ceva grav între Rodney Steele și frumoasa ta soră. Mă însărcinez eu să aflu ce anume.

— Îți interzic să faci cel mai mic demers pentru a descoperi.

— Dragul meu Billy, replică ea într-un hohot de rîs. Știi că ești nostim!

Automobilul trecea printr-o pădure de brazi. Billy rămase tăcut în fața problemei ce i se impunea. Cum va reuși el să reconstruiască un cămin fericit, pe ruinele acestea?

Cu toate că plînsul Valeriei nu fusese decît risete înăbușite, cu toate că știa că ea nu întrebunțase termenii afectuoși decît în bătaie de joc, sensibilitatea lui naturală redevenea mai puternică decît toate considerațiile. Indignarea lui scădea. Furia i se potolise. Ar fi dorit chiar să înlănțuie deja cu brațele sale pe femeia pe care o iubea în ciuda tuturor lucrurilor care se petrecuseră și să se reconforteze prin contactul acesta... Nimic nu mai putea schimba faptul că erau soț și soție și că se iubeau! Nimic de asemeni nu putea anula celălalt fapt care îl umpluse de atîta bucurie și orgoliu și provocase din partea lui un val nou de atenții și răsfățări pentru viitoarea mamă. „Poate că starea ei să fi influențat pentru moment asupra simțului moral“, îi trecu lui deodată prin cap. „Ar trebui deci să fiu mai indulgent“.

Încercă să ia mîna Valeriei în manșon.

— Draga mea, îi spuse el, din fericire există și ceva consolant pentru mine în povestea asta regretabilă.

— Ce?

— Iată ce! Pe cînd credeam că „Despărțirea cea mare” e scrisă de tine, am tremurat la gîndul că l-ai iubit tu pe bărbatul pe care-l cheamă Valentin în roman. Nu puteam suporta ca tu să fii iubit pe alt bărbat înaintea mea și poate mai mult decît pe mine.

Soția lui Billy nu se mai stăpîni atunci și supunîndu-se unei impulsii de adevărată furie se întoarse spre dînsul cu un rîs crud.

— Ah! Ce prost ești! exclamă ea. Eu n-am iubit niciodată pe cineva și nu mai mult pe tine decît restul lumii. Mi-au spus doar că nu-i nici un motiv să-ți mai spun minciuni. În cazul acesta n-ai decît să afli tot adevărul. Nu te-am iubit niciodată. Firește că stupid cum ești ai să mă întrebi de ce m-am măritat cu tine. Ei bine! Am să-ți răspund cu brutalitatea cea mai brutală. M-am măritat cu tine pentru că tu mă plictiseai mai puțin decît ceilalți bărbați. M-am măritat cu tine pentru că știam că am să pot face tot ce-mi va trece prin cap. M-am măritat cu tine pentru că obosisem să mai fiu o persoană de valoare dar săracă, prea săracă pentru a ocupa poziția mondenă care mi se cuvenea prin naștere. La moartea tatei, taxele de succesiune aproape ne ruinaseră în întregime. A trebuit să închiriem Beaucourt și-am trăit la Doverhouse. Într-o zi mi s-a oferit să conduc o secțiune la o serbare de binefacere. N-am primit căci nu aveam cum să-mi comand o rochie elegantă și nici n-aș fi putut face cumpărături la secțiunile prietenelor mele. Suma pe care o puteam avea în total pentru îmbrăcăminte îmi ajungea tocmai pentru mănuși. Și să-ți spun ce-mi doream! Îmi doream o casă frumoasă la țară, un apartament în oraș, cai, automobil, multe rochii elegante, în sfîrșit toată puterea și prestigiul pe care rangul singur nu ți-l dă dacă nu ești sprijinit de avere. Prin căsătoria mea cu tine căpătam toate acestea. Prețul nu era prea mare. Îmi plăceai deajuns și te aveam în mînă. Îmi ghiceai totdeauna dorințele și n-aveam decît să întind un deget ca să obțin orice. Apre-

ciez devotamentul tău, Billy, dar dragoste pentru tine, Dumnezeu mare! asta n-am avut niciodată.

Lady Valeria rîse din nou. Se simțea pe deplin eliberată de dominația de scurtă durată a lui Billy. Totuși răspunsul pe care i-l dădu el fu neașteptat pentru ea.

— Și tu, tu! Tu vei fi mama copilului meu?

Indignarea și disprețul pe care le exprimau vocea lui o biciuiră pe Valeria.

— Fii sigur că nu! ripostă ea cu trufie. Urăsc copii și din fericire n-am nici o „speranță” și nici cea mai mică intenție de a avea.

— Prin urmare și asta era minciună? făcu Billy trăznit.

— Asta, cum o spui tu așa de politico, era de asemenea o minciună. Grija, atențiile tale față de mine păreau să fi slăbit puțin în ultima vreme. M-a amuzat ca să trezesc din nou zelul tău cu cîteva aluzii îndemînatice și să-ți dau provizor un motiv de bucurie. Asta a fost totul.

— Mulțumesc lui D-zeu! oftă Billy și coborî iar geamul ca să se aplece în afară și să privească stelele.

Mașina urca aleea de la intrare.

Ferestrele vechiului castel erau luminate puternic. Turnulețele și coșurile înalte se profilau pe cerul limpede.

De îndată ce mașina opri în fața terasei, servitorul alergă și deschise portiera.

Lady Valeria coborî cu grație și cu aerul ei aristocratic, urcă treptele, presărînd în treacăt ultimele flori. Cu un zîmbet de satisfacție puternică la vederea focului strălucitor care ardea în căminul mare al hall-ului, ea lăsă să-i cadă de pe umeri blana grea și înaintă cu ambele mîini întinse spre cămin.

Bărbatul a cărui fericire o distrusese, însă, cu a cărui dragoste se jucase, pe care-l umilise cu atîta cruzime, rămase în pragul ușii pe care n-o mai putea numi home-ul lui, șovăind o clipă dacă s-o urmeze pe aceea care mai era soția lui sau să urce și să plece înapoi cu automobilul spre Londra.

Rodney în contradicție cu sine

După ce Billy și Valeria plecaseră ca fulgerul, Rodney și Madge se treziră singuri în bibliotecă cu inima plină de tristețe, dar cu o ușurare mare în suflet ca după o furtună.

Simpatia lor comună față de suferința lui Billy îi apropie și în prima clipă îi împiedică să simtă jena de a fi singuri față în față. Rodney puse capăt contemplării focului și întâlni privirea întrebătoare a lui Madge. El îi povesti atunci ce se petrecuse între el și lady Valeria. Fiecare privire și fiecare cuvânt al frumoasei femei din fața lui îl învăluia într-o atmosferă de simpatie, plină de încredere și de înțelegere perfectă.

Situația aceasta era cu totul nouă pentru el și foarte plăcută. Atîția ani de singurătate fusese lipsit de bucuria de a se putea destăinui altei ființe omenești și de a vedea pe cineva interesîndu-se de ceea ce i se întîmpla lui, de ceea ce gîndea el!

Madge nu-i reproșa lui Rodney de ce ripostase cu atîta energie, dar suferea puternic la gîndul prăpastiei ce se deschisese înaintea lui Billy.

— Mă tem că avem pe viitor o adversară primejdioasă, zise ea. E periculos să fii prietenă cu Valeria, dar e o catastrofă să-i fi provocat dușmănia.

— Nu ne poate face nici un rău Madge, pentru că am pus-o bine la punct. Dacă vorbește ea, vorbesc și eu. E

deajuns de inteligentă că în afacerea asta ea are mai mult de pierdut decît mine.

— Valeria nu-i chiar așa de inteligentă cum pare. Am văzut-o făcînd gafe teribile cu convingerea că lucrează în avantajul ei. În furia umilirii va uita probabil orice prudență și se va lăsa condusă numai de dorința de răzbunare. Afară doar, dacă, cu șiretlicurile și abilitatea de a-l cuceri și a-l orbi pe Billy nu reușește să-l convingă, încă înainte de a_jung la castel, că s-a distrat numai pe socoteala noastră. Regret că trebuie s-o spun, dar soția fratelui meu e o ființă fără suflet și fără conștiință.

— Cum de s-a căsătorit Billy cu ea?

— Billy s-a lăsat dus de puternica atracție fizică pe care o exercită Valeria asupra lui, atunci cînd vrea să se ostenească. Are ceva felin în ea. În puținele ocazii, cînd eram împreună, în timpul logodnei, Valeria îmi evoca întotdeauna o pisică jucîndu-se cu un șoricel. Săracul băiat era nebun după dînsa. Eu am încercat să-l previn, să-l conving să nu se căsătorească cu ea, dar singurul rezultat a fost că eram cît pe aici să-i pierd afecțiunea. N-am îndrăznit deci să merg mai departe știind însă că va veni foarte curînd clipa în care Billy va avea nevoie de dragostea mea, pe care se poate bizui oricînd.

— L-a iubit ea într-adevăr?

— Dragul meu Rodney! Valeria n-a iubit în viața ei pe nimeni pe lume decît doar pe dînsa. A atras-o luxul pe care i-l putea da Billy și i-a plăcut adorația pe care i-o arăta el și pentru care îl plătea cu alintările ei feline care îl transportau pe îndrăgostitul naiv în cerul al șaptelea. Am avut totdeauna impresia că există niște ghiare ascunse în lăbuțele de catifea ale Valeriei și mă tem serios acum ca bietul meu frate să nu simtă curînd ghiarele acestea sfîșiindu-i inima. E totuși una din inimile care ar trebui să fie cruțate de o astfel de suferință.

Rămaseră tăcuți cîteva clipe gîndindu-se fiecare cu îngrijorare la ce se petrecea în clipa aceasta între Billy și soția lui.

Puțin mai tîrziu lady Hilary spuse cu mîhnire:

— Ah! Cît mă supără că trebuie să vorbesc în felul acesta de soția fratelui meu! În general îți place să gîndești și să spui numai lucruri bune despre membrii familiei tale. Nu-i așa? Să sperăm că m-am înșelat... Să ne convingem că sînt și lucruri bune în Valeria pe care eu n-am știut încă să le descopăr, nefiind înzestrată cu sufletul de apostol al d-nei Bellamy.

— Dumnezeu este dragoste, zise el.

— Ah! Cunoști deviza episcopului? Nu rîde, Rodney! Deviza aceasta m-a ajutat nu o dată să trec prin momente grele.

Din nou se făcuse tăcere căci fraza aceasta le amintise ultima lor întrevvedere. Rodney se simți foarte vinovat. O privi pe Madge și în timp ce o privea era cuprins de regretul de a o fi pierdut și nevoia de a o recuceri. De ce nu putea el să depună la picioarele acestei nobile femei așa de demnă de devotamentul unui bărbat toată viața lui? De ce soarta i-o smulsese atunci cînd ar fi putut să i se dăruie în întregime? Soarta i-o dădea înapoi cînd era prea tîrziu? Dar era oare într-adevăr prea tîrziu?

Nesiguranța aceasta devenise un adevărat chin pentru dînsul. Cu o mișcare, lady Hilary, ridicînd spre Rodney privirea ei limpede și încrezătoare, spulberă visarea lui dure-roasă. El se duse atunci să-și reia locul obișnuit lîngă foc.

— Madge, spuse el, sînt întristat, rușinat, furios pe mine însumi. Sînt mai furios însă pe soartă. Situația noastră e extrem de încurcată. Viața e un haos! Să-ți spun ce-mi amintește asta? Ultima oară cînd am fost la Florența am dorit grozav s-o aud pe Dagmara Remina, o tînră cîntăreață rusă, cu o voce extraordinar de puternică, care promisese că va cînta în „Figlid i Re“. Cum trebuia să plec înainte de prima reprezentație, am fost invitat la repetiția generală. Cu cîteva clipe înainte de ridicarea cortinei am părăsit loja prietenului meu — tenorul care-mi procurase invitația — ca să mă așez în locul meu. Sala era încă aproape goală dar muzicanții orchestrei erau deja la locurile lor. Fiecare dintre dînșii își acorda instrumentul sau repeta un pasaj mai greu. Era o cacofonie insuportabilă. Deodată însă silueta unui bărbat subțire și viori sări pe estradă și dădu cîteva

lovituri seci în pupitru. Era chiar șeful orchestrei, maestrul. Instantaneu se făcu tăcere și muzicanții și spectatorii așteptară cu un fel de neliniște ceea ce se va întâmpla. Toți ochii erau ațintiți asupra maestrului. Toți instrumentiștii erau gata de atac la primul semnal. El pregăti partiturile, privi la dreapta și la stînga, ridică bățul și un sunet bogat, plin, dulce și melodios, într-o armonie perfectă, izvorî din orchestră. Preludiul începu. Și fu ca o vrajă! Mă simt exact ca muzicanții, înaintea apariției maestrului. Aștept armonia. Fiecare parte a ființei mele morale dorește cîstit tot ceea ce e mai bun și cu toate acestea este în mine o confuzie înspăimîntătoare. Nu știu cu certitudine decît două lucruri. Primul că nu voi ierta-o niciodată pe femeia care a provocat despărțirea noastră și al doilea că niciodată doar pentru ca să satisfac un instinct egoist de al meu nu-ți voi oferi inima pe care o consider azi nedemnă de tine!

Lady Hilary nu răspunse îndată. Mîinile ei rămaseră încrucișate pe genunchi și părea hipnotizată de foc.

După o clipă spuse:

— Aștepți să vină maestrul, Roddie? Dar dacă ar veni, ar putea pune el capăt haosului orchestrei tale interioare și ar obține armonia?

— Într-adevăr, care e maestrul în stare să săvîrșească un astfel de miracol?

Ea zîmbi și lăsă întrebarea fără răspuns. Apoi rosti rar:

— „Dumnezeu este dragostea“!

Rodney zîmbi și el, dar cu scepticism. Ar fi dorit ca ea să comenteze cuvintele, căci îi plăcea foarte mult să o audă vorbind chiar cînd nu gîndea ca dînsa. Cît de fermecătoare era! Atîta vreme cît era ea aici, așezată liniștit în fotoliul din bibliotecă, de partea astalaltă a peretelui despărțitor, nu-i mai păsa de nimic pe lume.

Tînăra femeie ridică capul și privirile lor se întîlniră. O roșeață năvăli în obrajii frumoși ai lui Madge. Ea se sculă și spuse:

— Trebuie să plec!

— Așteaptă! răspunse nervos Rodney. Așteaptă, Madge! Mi-ai permis să-ți pun întrebări. De la cine ai lăcrămioarele pe care le porți mereu?

— De la nimeni. Le cultiv eu însumi în sera de la Haslemere.

— Și individul de aseară cu lăcrămioare la butonieră, din loja ta, cine era?

— Dragă Rodney, ți-am permis să-mi pui întrebări în legătură cu faptele care ne privesc pe noi. Dar autorizația nu se extinde pînă la inventarierea prictenilor mei.

— Ai putea măcar să mă cruți de a te vedea în intimitate cu alți bărbați, cînd pe mine mă ții la distanță.

Ochii lui Madge deveniră veseli și drăgăstoși.

— Rodney vorbești ca un băiețaș furios! Cînd te-am ținut la distanță?

— Nu pot suferi nici în gînd să te înconjure bărbați și nu cred nici o clipă că lăcrămioarele ți le-a oferit Billy.

— Ți-am spus deja dragul meu că lăcrămioarele acelea proveneau din sera mea. Nu-mi face rău și mie și ție, încă păținîndu-te în nebunia aceasta.

El se întoarse spre cămin și se agăță cu ambele miini de marmură.

— N-ai să reușești niciodată să înțelegi cît am suferit? strigă el. Nu poți oare să-ți închipui chinurile pe care le-am îndurat zece ani la gîndul că-i aparții lui Hilary?

Ea stătea tăcută în spatele lui și-i vorbi în cele din urmă cu o duioșie fermecătoare care mărea încă muzicalitatea vocii ei.

— Oh! Sărmanul meu Rodney! zise ea. Nu suferi încă mai mult decît trebuie. Dragul meu, îmi vine foarte greu să-ți explic. Sînt lucruri pe care nu îndrăznești să le spui, chiar și bărbatului... pe care-l iubești! În sfîrșit, dacă ai ști totul, cît de puține lucruri te-ar mai face să suferi din toți anii aceștia triști și nenorociți.

El nici nu răspunse, nici n-o privi. Continuă însă să țină miinile crispate pe marginea căminului și fața era întunecată și chinuită. Ea așteptă o clipă, apoi se apropie de ușă.

— Ei hai! trebuie să plec! La revedere, Roddie!

Cu un salt brusc el se postă în fața ei.

— Cum? zise el, vrei să pleci? Fără o strîngere de mină măcar!

Cu pasul ușor, ea se apropie de dînsul.

— Roddie, nu-ți mai amintești de ceea ce mi-ai spus în seara trecută? Că nu mai poți să-mi strângi mîna. Azi după amiază am avut grijă să fac lucrul posibil cînd ne vom întîlni tu și cu mine în fața lui Billy și a Valeriei sosind cu mîinile pline de flori. Am să fac la fel mîine seară la d-na Bellamy. Sint gata să fac orice ca să te ajut Rodney, dar nu vreau să fii nedrept.

El o privi cu ochii plini de dorinți.

— Mă ții la distanță, murmură el. Și totuși, pe vremuri, inima ta îmi aparținea mie!

— Ei bine! Să ne strîngem mîna dacă vrei, întinzîndu-i mîna ei frumoasă de pe care scosese mînușa.

Rodney o privi șovăind, apoi încet, delicat, luă mîna aceasta într-ale sale.

Lady Hilary îl lăsă o clipă s-o rețină, apoi o retrase grațios.

— Acum nu mai ai nimic de zis. Trebuie să plec! La revedere, Roddie.

Se întoarse și se apropie de ușă. Rodney însă i-o luă înainte.

O înlănțui deodată cu brațele și o acoperi cu sărutări pe păr, pe ochi, pe buze, pe gît și din nou pe buze.

Ea nu i se opuse dar nu-l îmbrățișă la rîndul ei. Rămînea nemișcată în brațele lui arzătoare, palidă și mută de emoție.

El o strînse mai puternic în brațe, rezemînd capul iubitei de pieptul lui apoi, aplecîndu-se, o sărută o ultimă oară pe gură.

Cu un zîmbet pătimaș îi dădu drumul. Apoi se întoarse la cămin, puse mîinile pe mînuși și-și ascunse fața în ele.

Nici un cuvînt nu fusese rostit.

În tăcere, lady Hilary ieși din odaie.

Bastonașul șefului de orchestră

În aceeași zi, la 9 seara, Steele sună la apartamentul de la etajul întâi.

— Pot s-o văd pe d-na Bellamy câteva minute? întrebă el.

Prudence îl primi cu un zîmbet blînd.

— Poftim. D-na, stăpîna mea, e în salon.

Văduva episcopului, pe jilț lingă portretul soțului ei, împletea liniștit.

— Poftim, poftim, zise ea. Fii binevenit, d-le Steele. Chiar în clipa asta mă gîndeam la d-ta. Mă gîndeam ce seară plăcută. D-ta, Madge Hilary și cu mine vom petrece mîine.

— Regret din suflet, d-nă Bellamy, dar vin tocmai să-ți spun că-mi va fi imposibil să vin mîine. Sînt nevoit să plec... A survenit o schimbare neprevăzută în proiectele mele... Îmi pare foarte rău, credeți-mă.

Văduva episcopului continuă să împletească. Nu mai avea nevoie să privească încă odată chipul întunecat pe care-l avea în față. De la prima aruncătură de ochi asupra musafirului, înțelesese că e adus de un motiv grav.

— Ce deziluzie, dragul meu copil! Atunci masa mea nu este decît amînată, nu-i așa? Ai să lipsești mult timp?

— Nu știu.

— Unde pleci?

— Încă n-am ales. Plec în tot cazul într-un loc sălbatic, pustiu, departe de ziduri, de case și de coșuri de sobă; am să plec într-acolo unde vîntul suflă fără stavilă, unde păsările de pradă zboară în cercuri în jurul victimei; acolo unde voi putea merge la nesfîrșit singur între cer, pămînt și mare.

— Cine ți-a provocat o suferință așa de mare, dragul meu copil?

— Nimeni, zise el. De ce credeți că am fost rănit? Fug doar de oraș, de zidurile lui în care mă simt ca într-o închisoare. Am nevoie să mă simt iar liber.

— Între zidurile acestea, ieri nu te simțeai ca într-o închisoare. Erai mulțumit, bine dispus. Un suflet fericit își fixează el însuși linia orizontului său și acesta e nesfîrșit. Ești silit să-ți ici suferința cu d-ta în singurătate? N-ai putea împărți greutatea care te apasă cu o femeie bătrînă care are pentru d-ta sentimente de mamă? Fă însă cum crezi că e mai bine pentru tine, dragul meu copil.

Rodney plecă capul și fruntea lui atinse aproape jilțul d-nei Bellamy. Apoi murmură:

— Am căzut acolo unde mă credeam de neînvins.

— Așa cade omul totdeauna. Simon Petru era absolut sigur că nu-l va trăda niciodată pe Stăpînul lui divin, chiar dacă toți apostolii l-ar fi părăsit deodată. Cu toate acestea, cîteva ceasuri mai tîrziu, Petru nega cu jurămint că l-ar fi cunoscut vreodată pe Mîntuitorul. Episcopul avea obiceiul să spună „Cînd știi care ți-e punctul slab poți să faci din el punctul tare, dacă vrei”. Adesea, datorită descurajării căpătăm cele mai bune lecții ale vieții; numai că, nu trebuie să îngăduim descurajării să ne ducă la dispariție.

Rodney nu răspunse. Ar fi vrut să-i povestească totul bătrînei lui prietene, dar nu se știa în drept s-o facă. Își îngădui doar să zică atît.

— Sint ca și Valentin în ultimul capitol al „Marii Despărțiri”. Vă amintiți? Scena care nu vă place, în care stă cu brațele încrucișate, singur pe stîncă sa, la capătul speranței și a dorului de viață.

— Ți-am mai spus eu că scena aceasta ne face mult rău, oftă văduva cu tristețe. Iată că ți-a făcut rău. Max Romer va avea o răspundere grea. Ești a doua persoană,

de două zile, la care constat influența proastă a acestei cărți nenorocite.

Rodney avu un zîmbet puțin jenat.

— Care e cealaltă victimă? întrebă el.

— Madge Hilary. Am observat cu că încrederea strălucitoare a spiritului acesta nobil, în fine, suferea o eclipsă. Cînd am întrebato a trebuit să-mi mărturisească că tocmai terminase de citit „Despărțirea cea Mare“. Într-o i noapte Max Romer va simți pedeapsa.

— Oh! Fiți mai indulgentă, zise Rodney. În scriitor arată viața așa cum o vede el. Și sînt convins că Max Romer a trecut prin încercări grele.

— Nu e o scuză ca să distrugi curajul și speranța celorlalți. Există ceva în noi care trebuie ucis, dar nu e tocmai ușor de ucis asta, știu eu.

— Ce?

— Eul nostru.

Văduva episcopului reluă împletitura și se aplecă pentru ca să numere cu grijă punctele.

— De ce să-ți ucizi eul? întrebă Rodney. Eul este esențial în viața individuală. Respectul față de sine, considerația față de sine, stăpînirea de sine, apărarea eului, afirmarea propriei personalități, și a-și ajunge sie însăși, toate acestea sînt absolut necesare ființei omenești și mai ales ori cui vrea să-și croiască un drum în viață.

D-na Bellamy lăsă împletitura. O iraza a lui Rodney îi reținea atenția. Ea o relevă, lăsînd de o parte intenționat tot restul.

— N-ar trebui să existe în lume nici un păcat mai mare ca voința de a-ți aparține cu totul numai ție însuți.

— Cum de împăcați lucrurile aștea?

— Nimeni nu trebuie să trăiască numai pentru sine, afirmă d-na Bellamy. Este unul din cele mai importante axiome ale religiei creștine. Dacă-i cauți antiteza, o găsești în profetul Isaia. E legătura cu „măgarul sălbatic, singur cu sine“.

Rodney nu se putu stăpîni să nu rîdă. Apoi, înțelegînd că credincioasa lui prietenă vorbea cu toată seriozitatea,

părăsi pe loc gluma care îi venise în minte în legătură cu măgarul sălbatic. Grav, reluă discuția și pronunță:

— Un bărbat singuratic e totuși silit să trăiască singur! Singurătatea lui îl obligă să-și ajungă sie însuși.

— Spune mai degrabă, răspunse d-na Bellamy, că punctul de a voi să-ți ajungi ție însuți a creat singurătatea. Îmi amintesc că l-am auzit pe soțul meu tratînd subiectul acesta în fața unei adunări de lucrători minieri. Era în aer liber; el stătea în picioare, foarte drept, pe o stîncă. „Prietenii, zise el, noi englezii sîntem singurul popor care scriem „Eu“ cu literă mare. Atitudinea mea în clipa aceasta exprimă tocmai acel „Eu“ cu literă mare. Numai cînd deschid brațele în atitudinea celui răstignit, numai atunci Eu devine T ca să-ți aduc Doamne pe acei țe care ni i-ai încredințat ca să-mi îndeplinesc misiunea față de dîșii. În gestul acesta rezidă taina puterii vieții Mintuitorului. El a umblat pe acest pămînt cu brațele deschise, îmbrățișînd în mila lui dumnezeiască pe toți acei care aveau nevoie să fie ajutați și tămăduiți. A murit pe cruce, tot cu brațele întinse, săvîrșind sacrificiul care trebuia să răscumpere lumea. S-a urcat apoi în ceruri tot cu brațele întinse în gestul binecuvîntării. Dacă vreți ca viața voastră să fie într-adevăr o forță, învățați secretul din cuvintele Sf. Paul: „Sînt răstignit ca Mintuitorul și totuși trăiesc. Nu cu sînt acela care trăiește ci Domnul trăiește în mine, și viața pe care o trăiesc cu trupul o trăiesc prin credința în Fiul Domnului care m-a iubit și care a murit pentru mine“.

Parcă îl văd în fața ochilor pe episcop, în picioare pe stîncă, cu un apus strălucitor de soare în spatele lui, și fețele atente ale lucrătorilor în jurul lui. Ce deosebire față de scena finală a „Marii Despărțiri“ în care omul, cufundat în suferința lui egoistă, rămîne în picioare, singuratic, cu brațele încrucișate, înconjurat de moarte și pustietate.

Steele, cu capul plecat, cu bărbia în mîini, nu răspunse nimic. D-na Bellamy își reluă împletitura și începu încet să numere ochiurile. După o pauză, Rodney reluă.

— Zilele trecute, cineva care discuta cu mine despre cartea aceasta a sugerat un sfîrșit mai bun pentru „Despărțirea cea Mare“.

— Care?

— Că după zece ani de despărțire, Catherine și Valentin trebuie să se întâlnească din nou. Bărbatul cu care se căsătorise dînsa, murind, era liberă și niciodată nu putuse alunga din suflet dragostea ei pentru primul ei logodnic. Foarte curînd chiar își dăduse seama de gravitatea greșelii ei că nu voise să asculte explicațiile lui Valentin. Valentin, la rîndul lui, continua s-o iubească. Lucrurile s-ar putea aranja, ei s-ar putea căsători și se poate bănuî că vor fi fericiți.

— 18, 19, 20, zise d-na Bellamy, apoi zîmbi. E un sfîrșit foarte simpatic. Max Romer ar trebui să scrie o urmare a romanului său.

— Am discutat posibilitatea, reluă Steele. Pierderea încrederii în dragostea unei femei l-a dus pe un bărbat la turnul de fildeș care în ochii d-tale e un păcat. Desigur că amintirea logodnicei sale i-a rămas în suflet, dar ca într-un fel de raclă pe care o deschizi din cînd în cînd, în ceasurile de tristețe și de descurajare. Dreptatea aceasta nu mai era deci o forță vie și creatoare. Cum ar putea un Valentin îmbătrînit, dezamăgit, trezit dintr-odată în fața unei Catherine maturizate de viață, așa cum ar fi firesc să se întîmple în cazul de care vorbim, cum ar putea să-i ofere el dragostea pe care o simțise pentru fata de odinioară?

— Desigur că n-ar putea, admise d-na Bellamy.

— Prin urmare, sfîrșitul fericit nu mai poate avea loc și ultima situație a bărbatului acesta e mai rea încă decît cea dintîi.

— Ei bine! Eu, dragul meu domn Steele, am să-ți indic mijlocul de a ajunge la deznodămîntul fericit.

— Care e?

D-na Bellamy lăsa împletitura.

— Valentin să nu mai țină seamă de vechea dragoste și s-o iubească din suflet pe noua Catherine.

— Dar „turnul lui de fildeș” nu va face imposibil aceasta?

D-na Bellamy deschise un exemplar legat frumos, de poeme de Thomson, care se afla pe măsută lîngă dînsa,

întoarce cîteva pagini, se opri și-i citi încet versurile acestea fără să facă vreun comentariu.

*„Dragostea luă harpa vieții și pișcă toate coardele cu putere,
La atingerea degetelor ei magice, coarda
egoismului se rupse”*

Auzind cuvintele acestea duioase, Rodney își aminti comparația sa cu o orchestră în tumult înaintea sosiri maestrului.

Dreptatea să fie maestrul?

Dar viața lui nu fusese ea prea mult timp dezacordată ca să mai regăsească pacea și apoi armonia la primul semnal al bastonașului vrăjit?

Lasă iar capul între mîini. În tăcere găsea o ușurare.

Văduva episcopului înțelese și nu rosti nici un cuvînt, dar gîndul ei tainic se ridică într-o rugăciune interioară.

După cîteva clipe puse cu afecțiune mîna ei pe părul negru al lui Steele.

— Dragul meu copil, zise ea, pot să încetez de a mai discuta despre ficțiuni. Să vorbim de fapte reale. Viața care se închistează în ea însăși se strînge din an în an pînă la ultima clipă supremă de singurătate în spațiul strîmt al unui biet coșciug. Viața aceea însă, care s-a dat în întregime altcuiva, care și-a găsit fericirea consacrîndu-se celuilalt dîndu-i totdeauna locul de frunte, departe de a se strînge, se dezvoltă, înflorește și se dăruie nu numai celeilalte persoane ci întregii umanități. Este un adevăr fundamental al vieții spirituale. A vrut Domnul, mai demult, să-mi ia pe neașteptate copiii mei iubiți. După aceea a găsit cu cale să mă lase fără mîngîierea care ar fi fost pentru bătrînețea mea prezența iubitului meu soț. Și cu toate acestea, pentru că i-am iubit așa de puternic pe cei trei micuți, sufletul meu e deschis acum pentru toți copiii mici. Și dragostea pe care soțul meu și cu mine am avut-o unul pentru celălalt, m-a învățat să înțeleg și să împărtășesc bucuriile și suferințele celorlalți. Una din primele fraze dumnezeiești în legătură cu crearea bărbatului fu următoarea: „Nu e bine ca bărbatul să fie singur”. Acest adevăr al genezei e tot așa de adevărat azi ca și acum șase mii de ani. Dar știi ca și

mine că nu e dat oricărui barbat să întâlnească tovarăşa nobilă prin dragostea căreia să se înalţe. Acei, cărora le-a hărăzit această favoare, trebuie să cugete bine înainte de a refuza un dar aşa de minunat.

Ceasul din hall sună zece, odată cu ceasul acela din depărtare pe care Rodney, în etajul de mai sus, îl aşteptase cu nerăbdare, în fiecare seară, să bată de zece ori.

El ridică fruntea şi zise:

— Mulţumesc. Mi-aţi făcut mult bine. Eram foarte frământat de o chestiune personală care din vina mea luase o întorsătură neplăcută. Cred că încep să zăresc unde e greşeala mea.

Se sculă în picioare şi-i spuse:

— Plec diseară, la miezul nopţii. Duc cu mine amintirea bunătaţii d-tale imense. Pot să duc şi binecuvîntarea d-tale?

D-na Bellamy, sculîndu-se la rîndul ei, luă mîinile lui Rodney într-ale sale, cu ochii plini de o înţelegere duioasă.

— D-zeu să te binecuvînteze, copilul meu drag. Să te ducă pe drumul cel drept şi să te pregătească pentru evenimente, oricare ar fi ele, pe care şi le hărăzeşte viitorul. Şi acum în amintirea dragostei pe care şi-o purta mama d-tale şi în amintirea fiului meu care ar fi avut vîrsta d-tale vreau să te sărut înainte de plecare.

Rodney se aplică, o sărută pe minunata femeie şi sărutul acesta îi păru că-i purifică inima, că-i potoleşte arsura unei ruşini dureroase: aceea de a nu-şi fi putut stăpîni dorinţa faţă de Madge.

Această binecuvîntare părintească îi va da puterea să plece în exilul pe care şi-l impunea, exil în care îşi puse toate speranţele spre mai bine.

În pustiu

Cind ceasul bătu sfertul după zece, Rodney, în picioare în hall, înfrigurat, aștepta lângă telefon.

Minutele treceau încet.

Soneria aparatului rămânea mută.

Rodney se plimbă nervos în lungul și-n latul camerei.

— Cîteodată se căpătă greu legătura, își zise el.

Cind bătu ceasul jumătate, Rodney se duse cu pași mari spre camera sa.

Era limpede că Madge nu-l va mai suna.

La ora 11 era în hall, cu micul lui bagaj de turism lângă el.

Scrise o adresă pe o foaie de hîrtie și apoi sună.

— Uite, Jake, poate am să lipsesc mai multă vreme; iată adresa unde-mi poți trimite corespondența. Se poate să mă întorc în una din zile pe neașteptate sau să nu mă mai întorc deloc. În cazul acesta ai să-mi trimiți valizele în portul pe care-l voi indica. Dacă te întreabă cineva de mine, spui c-am plecat într-o excursie pe jos. Dacă ți se atrage atenția că o excursie pe jos în decembrie e o idee cam originală, să răspunzi că viața ar fi prea monotună dacă n-ar fi și puțină fantezie. Să adaugi că după cum se poate mânca iarna sparanghel, fragi, fasole, ciuperci, liliac alb, se poate tot așa de bine face o excursie pe jos... Cît ai să poți să păstrezi adresa asta numai pentru tine. Nu vreau să fiu plictisit de scrisori, afară dacă-s scrisori de

afaceri... Nu fii așa de mîhnit, băiete. Tu și cu d-na Jake ați făcut șederea mea aici foarte plăcută, dar eu nu pot sta mult timp într-un oraș. Am nevoie să văd din cînd în cînd marea, pescărușii, mlaștinile.

Jake îl ajută să-și pună paltonul, îi luă valiza, deschise ușa și sună ascensorul.

Înainte de a intra în ascensor, Rodney avu o clipă de șovăire.

— Uite, Jake, coboară tu întîi cu bagajele mele; pune-le într-un taxi și așteaptă-mă acolo. Eu vin îndată.

Întorcîndu-se în apartament, Steele închise ușa în urma sa, luă anuarul telefonic și căută numărul ladyei Hilary. Căpătă îndată legătura.

— Alo?

— Da!

Era vocea lui Madge.

Rodney puse pălăria pe scaun lîngă dînsul.

— Ești acolo? zise el cu neliniște.

— Da, Roddie, sînt aici.

— Madge poți să mă ierți?

— Da, dragul meu. Din tot sufletul. Am înțeles.

— Eu plec.

— E ceea ce mi-am închipui că ai să faci, Rodney.

— Dar nu pot pleca fără iertarea ta.

— O ai.

— Adio Madge.

— Bună scara Roddie.

Lăsă jos receptorul, luă pălăria și aruncă o privire ciudată în jurul lui. Își dădu seama deodată că apartamentul acesta îi devenise mai intim și mai drag decît crezuse. Cobori apoi în fugă scara și sări în taxiul care-l aștepta.

Cînd automobilul porni, Steele se aplecă să privească terestrele lui Madge.

Perdelele erau perfect trase; totuși i se păru lui Rodney că o mișcare imperceptibilă a uneia lăsă să se întrevadă o rază de lumină.

În timp ce automobilul luneca spre gară, își aminti că Madge răspunsese numai bună scara la adio al lui.

Cuvîntul acesta îi păru de bun augur.

„Așa pier toți dușmanii regelui“

Lady Hilary stătea la masa ei de scris, după amiază târziu, a doua zi după plecarea lui Rodney.

Cînd auzi sunînd la ușa îi păru rău că nu anunțase servitoarea că nu primește pe nimeni.

Ușa salonului se deschise și se reînchise.

Madge se sculă de pe scaun ca să primească musafirul întrebindu-se cine putea intra astfel la dînsa, fără să se fi anunțat.

Ieșind de după paravan, Billy apărură. Era un Billy palid, rătăcit, clătînîndu-se pe picioare, încît Madge se opri speriată în loc.

— Billy, strigă ea, dragul meu Billy! Ce-i cu tine? Spune-mi!... Vino repede, aici! Așează-te lîngă foc... Ce este Billy?

Billy se așează, o privi pe sora sa, și-și umezi buzele uscate. De două ori încercă să vorbească. Apoi, năuc, se uita țintă spre foc.

Sora lui se așează pe un scaun lîngă el.

— Dragă Billy... reluă ea.

În cele din urmă Billy vorbi.

— Valeria n-a scris „Despărțirea cea mare“, pronunță el încet cu glas stins.

— Dar asta o știu de ieri, obiectă Madge cu blîndețe. Știu că e foarte greu pentru tine băiete, totuși nu trebuie să exagerezi importanța faptului. De altfel n-o știm decît

noi trei și te poți bizui fără grijă pe discreția noastră, a lui Rodney și a mea.

Billy nu o contrazise. Părea să n-o fi auzit.

— Valeria n-a scris „Despărțirea“, urmă el privind mereu țintă în foc. Dar a semnat-o cu o cruce.

— Ce vrei să spui? Billy, strigă lady Hilary.

— Valeria a murit, continuă el, cu vocea tărăgănată și monotună.

— A murit? Valeria? a murit?

— Da, Madge. Am găsit-o moartă azi dimineață, când am intrat în camera ei. Doctorul crede că a luat o doză prea mare de veronal... O, nu înadins! Valeria nu s-ar fi sinucis niciodată. Iubea prea mult viața și pe sine. Nici o bănuială de felul acesta nu i-a trecut doctorului prin minte. Vorbea doar de un accident!... Dar ce impresionată ești! Iartă-mă Madge că ți-am spus catastrofa asta așa de brusc. Vrei să-ți povestesc exact cum s-a întâmplat?

Am avut o scenă îngrozitoare în mașină, la întoarcere acasă. Dă-mi voie să trec peste amănunțele acestei scene. Îl rog pe Dumnezeu să le pot uita dar știu totuși că n-am să le uit niciodată.

Când am intrat în castel am văzut-o pe Valeria apropiindu-se de foc cu mâinile întinse înainte și pe Morris ridicându-i zibulina pe care o lăsase să-i cadă de pe umeri.

Eu eram dincolo de prag și mă întrebam dacă voi intra după Valeria în casă sau mă voi urca în mașină ca să mă întorc în oraș.

În clipa aceea am auzit un țipăt înfiorător. Am alergat în hall și am văzut-o pe Valeria care căzuse cu mâinile pe perete... Îți amintești de obiceiul ei de a merge totdeauna cu mâinile întinse? Sau s-a împiedicat de covorul de blană de lângă cămin sau căldura aceea mare după frig a amețit-o. Nu pot să știu, dar ceea ce e sigur e că era pe jos cu mâinile în foc. Oricât de repede a alergat Morris, eu am fost mai repede. Am ridicat-o și am așezat-o pe un scaun. Hainele nu i se aprinseseră încă.

I-am telefonat lui Birkett atunci. Mâinile Valeriei erau dureroase dar arsura nu era adâncă. Doctorul o pansă cu cea mai mare grijă și-i porunci să se culce imediat în pat

din cauza șocului mare... Avu chiar o discuție cu ea. Îți amintești că Valeria nu știa să suporte durerea fizică. Mă tem că doctorul a pierdut răbdarea pînă la urmă. Valeria îl întreba la fiecare două minute dacă are să-i rămînă cicatrice pe mîini. Birkett a răspuns întii evaziv, apoi la insistențele ei, a sfîrșit prin a-i mărturisi că firește că-i vor rămînea cicatrice, dar că el nu se îndoiește că, cu îngrijiri, se va putea servi din nou de ele ca înainte.

Valeria începu atunci să țipe cu disperare. Știi doar cultul pentru mîinile ei. După aceea doctorul a plecat recomandînd calm; a lăsat un narcotic pentru cazul cînd durerea și emoția ar împiedica-o pe Valeria să adoarmă.

Am aflat amănuntul acesta numai după plecarea lui Birkett și am fost îngrijorat îndată. Doctorul n-avea de unde să știe că biata mea soție avea tristul obicei de a lua somnifere ca să adoarmă. Am alergat în odaia ei s-o implor să nu ia narcoticul. Drept răspuns ceru să i-l aducă camerista imediat. I-am propus atunci să veghez lîngă dînsa. Ea refuză și-mi porunci cu furie să mă îndepărtez. Cum doctorul insistase să nu fie enervată am plecat rugînd-o pe Rose să n-o părăsească o clipă. O oră mai tîrziu însă, Valeria o concedie. Cred că vroia atunci să ia narcoticul ei obișnuit.

Dimineața am găsit-o moartă, cu mîinile bandajate, întinse în fața ei pe cuvertură, ca și cum ar fi dormit.

— Billy, Billy, zise Madge înspăimîntată! Oh! Sărmanul meu Billy!

— Doctorul crede, urmă Billy cu aceeași voce fără timbru, că prima doză de veronal, luată de Valeria puțin după ce înghițise calmantul lăsat de dînsul, o amețise deja și că putea foarte bine să ia doza următoare, fără să-și dea seama de ce făcea. Și asta a ucis-o. Avea inima slabă, se pare. Doctorul ei de acasă mă anunțase și mă sfătuisese s-o îndemn să se păzească. De asta vegheam noaptea ceasuri întregi lîngă dînsa, ca s-o împiedic de a lua mai multe narcotice.

Billy tăcu puțin apoi ridică spre sora sa ochii grei de suferințe.

— Am făcut tot ce-am putut cu Valeria, crede-mă Madge.

Lady Hilary plîngea.

— Da, știu, dragul meu Billy, că ai fost bun cu ea, neînchipuit de bun...

— Nu, nu. Îi eram inferior, dar am iubit-o și pînă ieri credeam că și ea mă iubea...

— Pînă ieri?

— Da. Ieri mi-a spus că nu m-a iubit niciodată, că s-a măritat cu mine numai pentru că îi aduceam tot ce dorea ea să aibă... Da, mi-a spus-o: nu m-a iubit niciodată... Eu o plictiseam mai puțin decît ceilalți, asta-i tot.

— Oh! Billy!

— Ultimele cuvinte pe care mi le-a adresat au fost: „Pleacă! Nu înțelegi o dată să pleci?” Și ultimele cuvinte pe care camerista a auzit-o spunînd au fost: „Oh, minunatele mele mîini! Minunatele mele mîini!”

— Sărmana Valeria! murmură lady Hilary.

— Familia ei a sosit la castel la două. Eu am plecat imediat pentru că nu puteam suporta prezența lor. O vorbeau cu toții de rău, chiar și mama ei! Și asta în camera în care era întinsă moartă! Cunoști dictonul vechi „despre morți să nu vorbești decît de bine”. Biata mea soție îi vorbea de rău atît pe morți cît și pe vii și acum a se plătește. Pentru mine însă e prea penibil. La trei a sosit și ducesa și s-a apucat să vorbească pe șleau rudelor ei. Știi doar că ducesa nu cruță expresiile. N-au să uite ei așa de repede tot ce le-a spus ea în indignarea ei. Trebuie să merg la Overdene îndată după înmormîntare. Pînă atunci însă aș vrea să fii cu mine. Mi-e peste putere să stau singur cu familia Valeriei.

— Nici vorbă că te însoțesc. Pînă într-un sfert de ceas sînt gata.

Lady Valeria, socotind că orice consolare ar fi zădărnice, îl convinse pe fratele ei să se ducă s-o vadă pe Nanny în timp ce ea se va îmbrăca și o luă înaintea lui spre camera credincioasei „nurse” ca să-i anunțe acesteia vestea înfiorătoare.

Lady Hilary deabia o pusese la curent că Billy apărui.

— Vîno, mititelul meu, vino! strigă bătrîna.

Billy încercă să zîmbească apropiindu-se de ea.

— Cum îi merge lui Nanny? Cum îi merge?

Privirile îi căzută pe coșulețul de lucru pe care Valeria și cu dînsul îl aleseseră împreună ca să-l dăruiască bătrînei nurse în amintirea căsătoriei lor. El ar fi vrut să fie albastru pentru că era culoarea preferată a lui Nanny dar Valeria ținuse să fie roz. Îl atinse cu emoție și rosti:

— A murit, Nanny, soția mea a murit.

Lady Hilary îl auzi pe Billy izbucnind în plîns și o văzu pe nursă deschizîndu-i brațele să-l cuprindă.

Plecă repede închizînd ușa în urma ei în clipa în care Billy cădea în genunchi lângă fotoliul bătrînei „nurse” care încerca să-l liniștească ca și atunci pe cînd era copil mic.

Sabia sclipitoare

Vestea morții ladyei Valeria ajunse la urechile lui Rodney Steele într-un sătuleț de pe coasta răsăriteană.

Sosise în ajuns la hanul acesta ospitalier, prea obosit, după o zi de umblat pe jos în cerul înghețat, ca să se mai sinchisească de lipsa confortului.

La ceasul acesta Rodney lua micul dejun într-o sală care-i amintea un muzeu de științe naturale prin animalele împăiate, plasele, rojoginile, scoicile și mărgearul la care se adăugau ici și colo flori de ceară și fotografii.

În starea de spirit în care se găsea Rodney, fu mișcat de melancolia unei veverițe care sub un glob de sticlă ținea în lăbuțele ei înțepenite o mică nucă, foarte aproape de gura închisă pe veci.

Apoi Rodney încercă să-și fixeze atenția asupra aromei minunate a piinii de casă, a somnului afumat, a marmeladei de portocale.

Privirea i se întoarse însă la patetica veveriță.

— Când oare vor înțelege oamenii, își zise el, că animalele de orice soi au tot atîta drept la viață ca și oamenii, care din sport, din distrație, din lăcomie, vîncează șiucid bietele ființe adesea în mod groaznic?

Pe un scaun lângă Rodney era un ziar vechi de două zile. Automat îl parcurse cu ochii. Deodată văzu anunțul morții ladyei Valeria, însoțit de amănunte tragice.

Zăpăcit, ieși din han, se cățăără pe stincă și trebui să simtă în față vîntul puternic al mării ca să creadă că poate fi adevărată o tragedie așa de imposibilă de prevăzut.

Cînd ființa umană se găsește brusc în fața unei catastrofe care o lovește de aproape, efectul e cu totul altul dacă poate discuta faptul cu altă persoană decît atunci cînd singur trebuie să-și închipuie cauzele, împrejurările și să le aprecieze la justa valoare.

Ziarul vorbea într-adevăr de accidentul cu focul, de miinile arse și de doza prea mare de veronal luată de victimă, dar de la prima clipă Steele avu impresia că lady Valeria se sinucisese și că fusese împinsă la gestul acesta îngrozitor și iremediabil de asprimea cu care denunțase el falsitatea afirmației că ea ar fi autorul „Marii Despărțiri.”

Nu-și dădu seama că o ființă așa de plină de sine nu se omoară niciodată, că nu-și distruge singurul bun la care ține cu pasiune.

N-o cunoscuse îndeajuns pe lady Valeria ca să-și închipuie indiferența ei față de tot ce nu era ea, față de suferințele lui Billy de exemplu și cît de incapabilă era de o pocăire sinceră.

Nu putea ghici că, chiar înainte de întoarcerea la castel, lady Valeria rîsese în hohote la gîndul că se va putea răzbuna pe dînsul și pe Madge, dezvăluind secretul lor comun și exploatînd un prilej de scandal.

În ochii lui Rodney, prin sinuciderea ei, devenea victima furiei îndreptățite de care se lăsase stăpînit.

Îi trecu deodată prin minte că n-ar fi trebuit să ia în serios lăudăroșenia unui copil răsfățat.

Care vor fi pe viitor sentimentele lui Bill față de dînsul? Ce gîndea Madge despre dînsul? Și unul și celălalt vor mai vroi vreodată să-l revadă? Fusesse pînă acum prietenul lui Billy și de acum înainte cadavrul Valeriei va fi între ei.

În timp ce mergea la întîmplare, îl cuprinse spaima singurătății sale.

Norii acopereau soarele palid de iarnă. Pescărușii cu țipete stridente zburau deasupra capului lui.

Lady Valeria era mai mult decît răzbunată. Niciodată nu va mai putea călca în casa lui Billy ca să-l vadă, nici

s-o revadă pe Madge. Cît de meschin și absurd i se părea acum episodul care provocase nenorocirea aceasta mare!

Ce importanță avea la urma urmei dacă altcineva își însușea paternitatea romanului său, deoarece el hotărîse că nu-l va recunoaște niciodată? Dacă-i făcea plăcere unei femei uști vanitoase și proaste să pretindă că ea a scris cartea aceasta, de ce se ostenise s-o dezmință și în consecință s-o umilească? El și cu Madge ar fi putut așa de bine să păstreze secretul între ei și să rîdă împreună de pretențiile ladyei Valeria și de mîndria lui Billy.

El și cu Madge! Să fii rîs împreună! Madge și cu dînsul!

Cît de pline de fericire i se părea cuvintele acestea în mijlocul singurătății acesteia aspre și a pustietății din suflet.

Singura lui licărire de fericire era cuprins în cuvîntul acesta: „împreună“.

După placul lui propriu, cu voința liberă ieșise din paradis, lăsînd însă ușa întredeschisă, știind în fundul sufletului că se va putea întoarce într-o zi în paradis și convins fiindcă se va întoarce. Madge care înțelegea totdeauna va înțelege și acum. Azi însă! Moartea ladyei Valeria a închis ermetic ușa în urma lui. Nu mai putea fi nicio speranță pentru dînsul!

În lumina acestui dezastru, purtarea lor față de lady Valeria în bibliotecă îi păru îngrozitor de egoistă. Nu se gîndise atunci la Billy, nu-i fusese milă de soția lui Billy. Și acum era prea tîrziu ca să repare răul. Nu mai avea decît să plece mai departe fără un cuvînt, fără un semn, departe de viața aceloră pentru care întoarcerea lui nu adusesese decît suferință și nenorocire.

Cînd va fi în emisfera cealaltă, îi va putea scrie lui Madge. Nu! Și asta ar fi egoist și zadarnic. Trebuia să suporte consecințele acțiunilor sale. Ce n-ar fi dat în ceasul acesta de descurajare nesfîrșită să poată șopti la urechea tinerei moarte: „Iartă-mă, nu aveam intenția să-ți fac atîta rău“.

Noaptea se lăsase demult cînd Rodney Steele ajunsese în orașelul din regiunea Norfolk, unde-l așteptau bagajele și scrisorile expediate de Jake.

Cum poșta era închisă, nu putu lua decît valizele de la gară.

Amintindu-și de experiența neplăcută din hanul cu animalele împăiate, se îndreptă spre cel mai bun hotel, vecin cu poșta și aproape de biserică.

Își petrecu toată seara căutînd prin ziare amănunte noi, dar nu descoperi decît că înmormîntarea ladyei Valeria avusese loc în ajun, la 3 după amiază și că Billy era în fruntea convoiului însoțit de sora sa, lady Hilary.

Obosit trupește și sufletește Rodney se urcă spre camera sa.

În hall întîlni grupuri de băieți și fete care-și spuneau bună seara.

— Și mîine, strigă una dintre fete cu veselie, mîine e Ajunul! Am de gînd să-mi pun ciorapii în fața căminului. Nu-mi pasă dacă e copilăros! Anul trecut Moș Crăciun mi-a adus un ceas brățară. Anul acesta am spus încet lîngă cămin că doresc o broșă cu perle. Bună seara la toată lumea.

Rodney urcă scara.

Mîine, ajunul Crăciunului? Sigur că da. Azi e doar în 23. Cum pierduse noțiunea timpului!

Poimîine va fi Crăciunul.

Se vor împlini exact 10 ani de cînd nu mai fusese în Anglia de Crăciun.

El și cu Madge ar fi trebui să-l petreacă anul acesta la castel cu Billy și Valeria.

Acum Madge și Billy îl vor petrece într-adevăr împreună, dar în ce tristețe! El, Steele și lady Valeria îl vor petrece fiecare singur. El în fața orizontului vid și pustiu al mării, ea, în fundul unui mormînt, închisă în coșciugul strîmt de care vorbise văduva episcopului.

Aceasta era pedeapsa lor, a lui și a ei care voiră să fie egoiști.

Ceilalți doi, care fuseseră buni și generoși, vor fi mereu împreună, într-un „home“.

Cînd Rodney stinse lumina își aminti de cuvintele cu care îl binecuvîntase soția episcopului în clipa plăcerii.

— D-zeu să te binecuvînteze, copilul meu! Să te ducă pe drumul drept și să te pregătească pentru evenimen ele, oricare ar fi ele, pe care ți le hărăzește viitorul.

Cuvintele acestea îl ajutară să găsească orele mai puțin lungi și întunericul mai puțin apăsător.

Farul din noapte

Rodney luă micul dejun foarte devreme. Dimineața era limpede și rece. Soarele se ridica în gloria lui de iarnă, roșu deasupra orizontului marin.

— Probabil că nu s-a arătat încă după coșurile din Harley Street, se gândise călătorul cu ironie.

Își aminti atunci de bobițele mici negre care atârnavă de ramurile desfrunzite ale platanilor profilindu-se pe cerul londonez de iarnă.

Ah! Cit de departe e acum de apartamentul acela și de tot ce se leagă de el!

Ieșind din sufragerie trecu prin fața telefonului hotelului și-i veni gust să ceară legătura cu 494 Mayfair și să insiste să vorbească cu infirmiera primă sau cu dr. Brown. Jake va răspunde „Doriți să vorbiți cu spitalul?...“

La poștă i se dădură două scrisori, ambele reexpediate din Regent House de către mica Sarah al cărui scris copilăresc îl cunoștea. Una era scrisoarea de afaceri pe care o aștepta, cealaltă...

Cealaltă, cerule, era de la Madge!

Care e sentimentul unui marinar naufragiat, pe jumătate înghețat, și care crezându-se pierdut în largul oceanului zărește deodată când ceața se ridică că un val l-a aruncat în apa liniștită a unui port plin de lumini și de bărci?

Rodney nu mai văzuse scrierea aceasta mare și frumoasă de zece ani întregi, dar o recunoscuse imediat. Cu un

salt ajunsese în hotel, urcă scara, se încuie în odaie și se lăsa într-un fotoliu.

Cu dosul palmei desfăcu plicul. Scrisoarea era datată din 21 decembrie și scrisă la castel.

Dragul meu Rodney,

Sînt sigur c-ai aflat din ziare evenimentul înspăimîntător care s-a petrecut aici.

E dureros pentru tine și Billy, precum și pentru mine, că moartea Valeriei a urmat așa de aproape scena penibilă pe care am avut-o cu dînsa.

Dar Billy și cu mine ținem să-ți spunem imediat că n-ai nici o răspundere în drama aceasta și că trista moarte a cumnatei mele n-a fost provocată de incidentele după-amiezii.

Ii trecuse chiar de tot supărarea și părea foarte veselă.

Billy o văzu intrînd în hall zîmbind focului frumos de care se apropie cu mîinile întinse; apoi după cît se pare se împiedică în blana de tigru.

După accident era preocupată numai și numai de cicatricele care-i vor urîți mîinile și nu se mai gîndea la nimeni dintre noi, nici la „Despărțirea cea mare”.

Și era cu mintea tulburată deja de narcoticul prescris, cînd a înghițit pe ascuns o doză nouă de veronal.

Sărmanul Billy își reproșează amarnic că n-a vegheat-o, dar ea îi poruncise cu toată puterea să plece. El trebui să se resemneze și s-o încredințeze pe Valeria cameristei ei.

Astea toate nu-s sfîșietoare?

Billy și-a deschis ochii în drumul spre castel asupra indiferenței totale a Valeriei față de dînsul. Ba ea i-a spus chiar pe față că nu l-a iubit niciodată și că se căsătorise cu el numai pentru avantajul pe care i le oferea un soț bogat.

De revelația aceasta jignitoare tu și cu mine sîntem poate în oarecare măsură responsabili căci Valeria demascată și umilită, uitînd orice prudență, s-a răzbunat pe sărmanul meu Billy.

Dar să nu ne necăjim prea mult de suferința produsă fratelui meu de mărturisirea aceasta; ea îl va ajuta să suporte mai ușor doliul și cred că, faptul că a trecut ca printr-un incendiu prin deziluziile acestea crude asupra soției sale, îl va purifica și întări.

Aceste patru luni de viață conjugală cu Valeria nu vor mai fi decât un episod în viața sa de bărbat.

Cînd își va reveni din uimirea de a nu fi fost iubit niciodată de Valeria, din durerea cauzată de moartea ei, moarte care a urmat așa de aproape mărturisirile Valeriei, va recăpăta desigur gust de viață, va deveni mai matur și mai puțin naiv, și speră că nu înăcrit.

Toată lumea îl iubește pe Billy. Atmosfera de simpatie și de afecțiune cu care se va vedea mereu înconjurat va fi un îmbold mai mult spre consolare.

Nu putem admite că înșelîndu-se o dată cu căsătoria cu Valeria, viața să-i fie definitiv zdrobită.

Pentru moment pare să dorească să încuie casa și să călătorească în străinătate mereu, timp de un an. Imi spunea chiar aseară așa: „dacă Roddie o pornește din nou, poate va voi să mă ia cu dînsul”. Nu m-am îndoit de prietenia ta și l-am încurajat să-ți scrie lucrul acesta.

Iată cea mai bună dovadă că fratele meu nu te învinuiește cu nimic. Poți crede tot așa de bine că Valeria ar fi putut muri în același fel după o zi plăcută cînd s-ar fi întors acasă cu mîinile înghețate.

Îți poți da seama, dragă Rodney, în ce situație dureroasă trăim. Și cu toate cele ce am fost silită să ți le spun de Valeria, inima mea simte o milă nețărmurită pentru nenorocita ființă. Ea doarme acolo sus, mai frumoasă decât a fost vreodată în viață.

Bunul Billy a acoperit-o cu flori albe care îi acopereau mîinile bandajate.

Nu e emoționant că nu poate ști ea cît e de frumoasă în clipa aceasta, ea care punea atîta preț pe frumusețe?

N-ai cunoscut-o deajuns ca să observi că toate mișcările ei erau studiate în vederea obținerii unui efect estetic.

Sînt foarte mișcată de a-l vedea pe Billy vorbind de o mulțime de lucruri contrare gusturilor și ideilor sale, numai pentru că știa că Valeria ar fi dorit ca ele să fie așa.

Inmormîntarea va fi mîine, deci înaintea Crăciunului. N-am putea suporta mai multă vreme o asemenea tensiune.

Billy a fost acum în camera mea, cu fața lividă. Mi-a adus două mulaje ale mîinilor Valeriei pe care le descoperise

într-un sertar. Le-am luat și am urcat în odaia Valeriei. Am pus modelele acestea pe pat ca să fie puse odată cu dînsa în sicriu. Am făcut rău? Aș fi vrut să se poată îngropa de asemenea tot răul pe care mâinile acestea micuțe l-a făcut.

Trebuie însă să termin epistola aceasta lungă.

Sînt sigură că ai să înțelegi că singurul motiv care m-a făcut să-ți scriu a fost ca să-ți evit remușcări inutile și să te asigur că Billy și cu mine nu te acuzăm deloc de a fi cauza tragediei care ne zdruncină acum.

Madge

P.S. N-am încercat să aflu adresa ta. Știam că i-ai lăsat-o lui Jake, încît am să-i dau lui scrisoarea pentru tine.

Nu pleca din Anglia fără să-ți amintești de dorința sărmanului nostru Billy. El poate fi gata de plecare în orice zi și-mi va trece mie conducerea afacerilor.

Rodney se sculă îndoi scrisoarea și merse spre fereastră.

Soarele făcea acum marea să sclipască.

— Madge, zise el! Oh! Madge! Madge!

În ceasul acela numele acesta închidea pentru dînsul tot universul.

— Ah, cît de bine ghicise ea totul! Cum înțelesese! Și cîtă generozitate! Cîtă dezinteresare!

Duse la gură, în gînd, mîna leală care scrisese această scrisoare și o sărută cu sfînțenie.

Desigur că el și Billy trebuiau să plece în străinătate și ea se va sacrifica ocupîndu-se de regularea succesiunii, a gestiunii domeniului, de închirierea apartamentului și să țină piept inevitabilelor complicații. Apoi, se va întoarce în singurătatea ei să aștepte... Să aștepte ce? Întoarcerea lui Billy?

Viața acestei femei va trece oare într-o așteptare permanentă? Atîta frumusețe morală nu va avea oare răsplata cuvenită?

El reluă scrisoarea și o parcurse din nou cu înfrigurare, sperînd să descopere vreun semn, vreo indicație printre cînduri care să-i îngăduie să creadă că mai avea și el un loc în planurile de viitor ale lui Madge.

Nimic însă. Madge nu era dintre acci sau acelea care crieu printre rînduri.

El Rodney era acela care închisese uşa. Ea nu putea s-o deschidă.

Nu mai avea de ales între cele ce avea de făcut, trebuia să se supună şi să-l ia pe Billy, devreme ce asta însemna să-i ajute pe amîndoi să străbată greutăţile acestea dureroase.

Ieşi şi se plimbă pe cărarea cea mai de sus a falezei, simţindu-se ciudat de liniştit şi fericit. Se va da deci celorlalţi locul întîi deacum înainte în organizarea vieţii sale! Şi nu impuse tăcerea noilor sentimente care-i umplea inima şi cărora nu vroia încă să le dea un nume.

Străbătu un teren de golf şi ajunse la un sătuleţ care fusese pe vremuri una din ţintele lui preferate de plimbare.

În locul bătrinei biserici prăbuşite, a cărei ruine acoperite cu iederă le umbrise, se înălţa o biserică bogat restaurată.

Înaintă pe tindă şi examinează lucrul recent cu cel mai mare interes şi cu o privire de cunoscător.

La uşa din apus era agăţată o cutie pentru ofrande. Deasupra ei cineva agăţase un tablou încîntător reprezentînd ruinele de pe vremuri, acoperite cu iederă, zadarnice şi pustii, desprinzîndu-se pe un cer roşu. Pe acest cer era scris cu litere de aur:

Repară ruinele sufletului meu

Şi fă din inima mea o casă de rugăciune.

— E mult talent în tabloul acesta, remarcă Rodney.

Artistul izbutise într-adevăr să redea nu numai pitorescul impresionant al ruinelor dar şi impresia de părăsire şi singurătate pe care le trezeau. Evocarea aceasta invita trecătorul să lase obolul său.

Însă cuvintele de aur pe cerul de purpură erau acelea care mişcau mai mult inimile credincioase.

Rodney se trezi repetînd maşinal inscripţia cu glas tare:

Repară ruinele sufletului meu

Şi fă din inima mea o casă de rugăciune.

Luă din portofel o hîrtie de cinci lire şi o strecură în cutie, apoi reluă cărarea de pe faleză.

Salvarea și căminul

La ieșirea din sat, Rodney zări o căsuță veche cu o grădiniță împrejmuită cu un gard de bolovani.

Cînd trecătorul fu aproape, ușa căsuței se deschise și în tinda țărănească apărură o femeie în rochie de culoarea liliacului, cu un șal de lînă pe umăr. Ea ținea în mînă o farfurie plină cu miez de pîine pe care-l răspîndi în curte. După aceea se rezemă de perete și privi strălucirea soarelui pe mare.

Un prihor care aștepta într-un măr veni imediat la picioarele ei, cu toată încrederea să ciugulească pîinea.

Femeia aceasta avea într-însa ceva demn și cinstit care-i plăcu lui Rodney. Era un tablou frumos, femeie în rochie liliachie pe fondul alb al fațadei căsuței. Ușa deschisă lăsa să se vadă un foc bun care ardea în cămin.

Rodney nu se mișca ca să nu-l sperie pe prihor și celelalte păsărele flămînde care-i țineau tovărășie.

Prihorul se întoarse apoi la postul lui de observație sus în măr și scoase cîteva triluri de fericire.

Femeia ridică ochii și zîmbi.

— Ah Boby, zise ea, mîine ai să capeți brînză în cinstea Crăciunului!

— Bravo! răsună vocea lui Rodney din partea cealaltă a gardului. Sînt de acord să se dea brînză păsărelelor iarna.

La auzul acestui glas, femeia se întoarce scoțind un țipăt. În uimirea ei lăasă chiar să cadă farfuria care se sparse cu zgomot.

Rodney salută.

— Oh, îmi pare foarte rău că v-am speriat așa. Vă rog să-mi permiteți să înlocuiesc eu farfuria.

Tinăra femeie se apropie însă repede de gard, cu amîndouă mîinile întinse.

— D-ta, strigă ea, d-ta! Chiar azi dimineață mă rugam Domnului să-mi dea bucuria de a te revedea!

Rodney privi fața slabă și arzătoare îndreptată spre dînsul: era aceea a sărmanci văduve întîlnită cu cîteva zile mai înainte și căutată zadarnic.

Deasupra gardului luă cele două mîini tremurătoare.

— Ce coincidență extraordinară, zise el. Ai crede că pentru ca să te găsesc pe d-ta am explorat Oxford Street, Regent Str., Baker Str., Piccadilly, Harley Str., Wimpole Str., Bond Street, toate străzile posibile, toate grădinițele, toate bulevardele în jurul locului unde te-am întîlnit. Și te regăsesc în cele din urmă aici, în grădinița unei căsuțe la malul mării!

— De ce m-ați căutat atîta d-le, d-vs. care m-ați ajutat atît de mult?

— Pentru că, răspunse Rodney, doream să știu cum te poate scoate o singură liră, din mizerie, fie și momentan, și doream să te ajut mai serios. Am discutat semnificația cuvintelor d-tale și salvarea și home-ul cu o văduvă foarte valoroasă a unui episcop. Ea zicea probabil că ești în urmă cu chiria, dar eu susțineam că cuvîntul „home“, rostit cu atîta căldură, exprima ceva mai mult.

Privi căsuța confortabilă cu focul din cămin și adăugă:

— La asta făceai aluzie.

— Da, domnule, răspunse ea. Lira aceea însemna pentru mine întoarcerea în casa copilăriei mele, lîngă bătrînul meu tată, a mamei și a tuturor acelor care mă cunosc din totdeauna și-mi dau cu drag de lucru. Moneda d-tale mi-a îngăduit să-i plătesc gazdei de la Londra și să iau un bilet ca să vin aici. Cînd mi-a murit soțul rămăsesem fără un ban, fără casă, fără prieteni. Am fost silită să sacrific ultimele

noastre mobile ca să-i plătesc datoriile și cheltuielile de înmormîntare. Nu mai știam încotro s-o apuc. Vindeam chibrituri ca să-mi cumpăr pâine și cu speranța că voi economisi ceva bani ca să mă pot întoarce acasă, lângă familia mea. Nu vroiam să le cer bani bătrînilor mei părinți care nu-s bogați, după cum vedeți, dar eram sigură că mă voi primi cu brațele deschise dacă aș putea veni. Mi-era rușin să cerșesc. Singura societate de binefacere la care m-am înfățișat mi-a promis că va lua informații asupra cazului meu, dar niciodată n-am auzit vorbindu-se de ajutor. Să iei informații asupra cuiva e o chestiune care durează, d-le. Săracii au vreme să moară de foame și să fie înmormînați între timp. Asta simplifică toate. În clipa în care tocmai eram disperată d-vs mi-ați pus în mîini suma exactă care-mi trebuia. După ce am plătit gazdei am luat primul tren încoace. Am deja impresia că nici n-am fost vreodată plecată de la țară. Stăpînii mei de altădată m-au numit păzitoare a casei aceleia mari care se vede acolo, pe care nu o locuiesc iarna și e plină de lucruri scumpe. Afară de asta, altă lume care m-a cunoscut de fată îmi dă să cos diferite lucruri. Și toate astea vi le datoresc dvs. d-le! Dimineața și seara îl rog pe Dumnezeu să te răsplătească și sînt sigură că-mi va îndeplini rugăciunea. Pot să îndrăznesc să vă rog să intrați în casa noastră sărăcăcioasă? E prea frig ca să stați afară și mama mea ar fi fericită să vă poată mulțumi.

Rodney o urmă căci îi plăcea acest aspect nou al „mișcătoarei sale văduve“.

În căsuță, doi bătrîni așezați lângă foc se sculară la intrarea sa: bărbatul era îndoit, cu o față arsă de soare și cu niște ochi șireți și zîmbitori care clipeau clar sub stuful sprîncenelor, femeia era micuță și plăpîndă. Ea îi arătă recunoștință noului venit cam cu multă exuberanță și cam plîngăreț. Ea simțea în același timp bucurie de vizita acestui domn elegant și îngrijorare la gîndul celor ce va spune bătrînul.

Tînăra femeie zîmbea cu mîndrie duioasă înfățișîndu-i pe tatăl și mama ei. Făcea onorurile căsuței modeste cu o simplitate încîntătoare.

Curind Rodney trebui să asculte povestirile gazdelor sale, istorisite pe rînd sau de toți deodată și văzute diferit, despre aventurile mai mult sau mai puțin patetice ale aceleia pe care o ajutase el așa de potrivit și o salvase așa de fericit.

„Polly“, care intrase în serviciu la stăpînii castelului încă de cînd ieșise din școală, ar fi putut să se mărite cu oricine ar fi poftit. Mai mulți tineri din sat îi făceau curte și era chiar aproape să-l primească pe Willy, lucrător tîmplar, cînd un șofer din altă parte, chipeș și cu vorba dulce, îi cucerii repede inima lui Polly. Sărmanul Willy, inima lui fu sfîșiată.

— Femeile sînt ființe proaste, zise bătrînul sentențios, scoțînd pipa din gură în semn de considerație pentru Rodney. Le place mai mult un filfizon decît un muncitor cumsecade și cînstit.

Tînăra văduvă își mușcă buzele și privi pe fereastră.

Se zărea în apropiere un atelier de tîmplărie al cărui patron era acum Willy și alătura casa pe care și-o zidea cu toate că rămăsese voit burlac.

Proprietarii mașinii condusă de „arătosul“ plecară înapoi la Londra. Seducătorul șofer o convinse pe gîsca aceasta de Polly să-și lase slujba de la castel și să-l urmeze la Londra. Acolo se căsătoriră civil.

— Nu te poți aștepta la multă fericire în astfel de condițiuni, observă bătrînul.

Erau 5 ani de atunci!

La început Polly scrise des și după scrisorile ei părea mai fericită decît avea dreptul să spere. Apoi scrisorile ei deveniră mai rare, la intervale mari și în cele din urmă nu mai scrise deloc.

Atunci, credinciosul Willy plecă la Londra să vadă ce se întîmplase cu Polly. „Arătosul“, căzut în beție, își pierduse locul și se făcuse șofer de taxi; curînd însă i se retrase și permisul de conducere din cauza beției. În garaje nu putea rămîne în nici un loc. Ah! Nu mai era frumos deloc! Și Polly însăși — mamă deja a unui băiețaș bolnăvicios — era slăbită, îmbătrînită.

Soții trăiau în două camere. Polly lua de lucru ca să se hrănească pe sine, copilul și soțul.

De cum se întoarse, credinciosul Willy îi trimise bani. Polly însă îi trimise înapoi, preferind să moară de foame decât să primească banii lui Willy.

Copilul muri. Ea trebui să se mute și nu voi să lase noua adresă. Nimeni nu mai știa nimic de dinsa.

Acum opt zile cineva bătu ușor în ușă și bătrînul se duse să deschidă. Pe prag era Polly, umbra ei mai bine zis, palidă, tremurătoare, în doliu.

Ea mormăi:

— Mamă, tată, m-am întors acasă. Pot să intru?

Cînd ajunse aici cu povestirea, bătrîna începu să plîngă. Tatăl trăgea puternic din pipă ca să-și ascundă emoția.

— N-a durat mult pînă să-i deschidem brațele și s-o așezăm lingă foc, zise el, tușind; pentru asta vă dau cuvîntul meu de onoare. De cum s-a așezat în jilțul ăsta ne-a povestit că a putut veni acasă numai datorită dărnicii unui domn care îi dăduse o liră pentru o cutie de chibrituri. Fericiți cei darnici căci vor fi răsplătiți la rîndul lor!

Polly întoarse spre Rodney privirea ei recunoscătoare.

— Iată știți acuma d-le ce înseamnă „salvarea și home-ul”. Toată lumea aici e foarte bună cu mine. Am reluat viața dinainte și nimic nu-mi pare schimbat... afară de mine însuși, adăugă ea cu vocea scăzută. Nu mai sînt aceeași femeie. Am suferit prea mult.

Conversația mai dură cîteva clipe, apoi Rodney se sculă și-și luă rămas bun prietenește de la bătrîni.

Mama plinse din nou și-l întovărăși pe oaspete pînă la ușă, acoperindu-l cu binecuvîntări.

Polly își luă pe umeri un palton și ieși cu salvatorul ei.

— Ei bine, Polly, ce-mi poți spune despre credinciosul Willy?

Chipul tinerei femei se întristă.

— A fost la noi aseară în trecere, zise ea. E foarte bun. E același Willy credincios. Înțeleg ceea ce simte, știu ceea ce speră, însă...

— Însă ce? întrebă Rodney cu bunătate, văzînd tulburarea tinerei femei.

— Iată ce, d-l Willy nu s-a schimbat deloc. Aproape că nici n-a îmbătrînit, trăind mereu aici cu lucrul lui și așteptîndu-mă pe mine. Cît de bun a fost cu părinții mei! Dar vedeți, nenorocirea e că eu m-am schimbat. Acum cinci ani am făcut o greșeală mare și a trebuit să-i sufăr urmările. Acuma știu ce e viața. Știu ce e suferința. Mi-am îngropat băiețașul și m-am gîndit nu o dată c-aș putea muri de foame. Acum cinci ani eram mai tînăra decît Willy dar acum sînt mult mai bătrînă. Sentimentele pe care mi le-ar inspira el azi nu mai pot fi aceleași de pe vremuri, adică simple, încrezătoare, pline de iluzii.

— Sigur că nu! o aprobă Rodney cu putere. Dar poți face ceva mai bun pentru credinciosul Willy, Polly! Merită mai mult decît o dragoste tînăra, instinctivă și neștiutoare, ca răsplată a unor ani lungi de așteptare, de fidelitate și de generozitate. Trebuie să te îndrăgostești din nou de Willy. Merită el dragostea unei femei care a trăit și a suferit, a unei femei care cunoaște viața și înțelege totul.

Lîngă porțița pe care o ținea deschisă, ea îl întrebă roșind sfios.

— Să încerc?... Voi putea?...

— Sigur că vei putea, zise Rodney. Nu lăsa ca o singură greșeală veche să vă zdrobească viețile, a ta și a lui. Providența oferă o șansă nouă. Profită de ea, Polly.

Ea privi spre casa bunului Willy.

— Vă mulțumesc d-le pentru sfatul d-voastră.

— Asta va însemna iar „salvarea și home-ul“?

Ea zîmbi.

— Poate, d-le.

— Anunță-mă dacă lucrurile ies bine, încheie el întinzîndu-i cartea sa de vizită. Dacă-mi scrii la adresa aceasta îmi ajunge scrisoarea ori unde aș fi. Și cînd veți fi stabilit ziua nunții, dacă nu sînt în emisfera cealaltă a globului, vin să asist și eu.

Ea zîmbi din nou și ochii ei blînzi străluciră. La gîndul acesta al unui cămin refăcut, nu mai era o „umbră“; speranța o transfigura.

Rodney îi spuse prietenește la revedere și-și continuă plimbarea pe faleză.

Cîntecul prihorului din copac îl întovărăși o bucată de vreme.

Cine ar fi putut crede vreodată că o biată monedă de aur ar putea fi un factor așa de important în viața a patru oameni!

Gestul acesta îi dădu lui Steele o înțelegere nouă a răspunderii sale înaintea lui Dumnezeu, amintindu-i că lăsa să stea degeaba atîția bani prin bănci.

— Tatăl vostru v-a hrănit, zise el păsărelelor. Polly, în sărăcia ei, v-a dat din pîinea ei pentru că a vrut și ea să ia parte, cît de puțin măcar, la opera Domnului.

Scriitorul începu să simtă confuz că există o datorie a solidarității de care n-ar mai trebui să se dezintereseze.

Mergea la întîmplare tot timpul acesta șuierînd și visînd, cînd deodată se regăsi lîngă biserica din bătrînul cimitir.

În grădina uitării

Rodney Steele se opri în mijlocul mormintelor pașnice și privi în jur.

Era în țara macilor. Oricît de ciudat ar părea, cu toate că era în ajun de Crăciun, un mac micuț înflorește la picioarele lui, pată mică roșie în iarba înghețată. El îl culese și-l puse la butonieră.

Cu mulți ani în urmă vizitase cimitirul acesta de pe vârful falezei. Cînd trebui să se dărîme biserica bătrînă și să se zidească alta pe un teren mai bun, departe de prăbușiri, nu se atinsese nimeni totuși de turnul acoperit cu iederă de la marginea falezei care servea demult de semnal marinarilor. Se prevedea însă ziua apropiată în care se va prăbuși în valuri.

Era imposibil să-i facă cineva înconjurul.

Rodney intră înăuntru și ridicînd privirea văzu șopârle lungi odihnindu-se pe ziduri. Cînd ieși observă că pietrele funerare fuseseră transportate departe de țărmul nesigur și culcate cu grijă pe iarbă.

Se apropie și citi epitafele. Una dintre pietre de o lungime neobișnuită îi atrase în special atenția. Piatra aceasta acoperise pe vremuri groapa unui fermier de vază care părăsise lumea foarte bătrîn, cu o sută de ani în urmă.

Din dorința lui epitaful spunea că fusese cel mai mare păcătos, dar familia lui redactase în 16 rînduri un panegiric care contrazicea afirmația de sus și-l denumea sfînt.

Un zîmbet ironic trecu pe buzele lui Rodney, cînd se îndepărtă de piatra funerară a fermierului bogat. Desigur că bătrînul ştiuse că se putea bizui pe ai lui ca să-i înşire meritele.

Pe o altă piatră era un epitaf scurt : „În memoria lui Denis Blythe“. Urmău cîteva date şi dedesubt era scris cu litere groase „Trecătorule, pregăteşte-te pentru întîlnirea cu Domnul“.

Rodney repetă aceste cuvinte şi se întrebă cîte mii de trecători le citiseră de cînd fuseseră gravate.

Deodată cuvintele dumnezeieşti făcură ceea ce numai ele puteau face. Ele strînseră inima lui Rodney şi-l puse faţă în faţă cu realitatea : trecutul, prezentul şi viitorul vieţii sale interioare.

În lumina scurtă a unui fulger văzu tot ce poseda el şi tot ce-i lipsea în concepţia sa asupra vieţii.

„Trecătorule, pregăteşte-te pentru întîlnirea cu Domnul“.

Cu capul gol stătea în picioare, străduindu-se să adîncească semnificaţia acestei inscripţii.

Trăise zece ani zadarnici, fără ideal, fără credinţă, fără dorinţi.

După lovitura penibilă a rupturii cu Madge trăise de la o zi la alta, preocupat numai de prezent, călătorind, scriind, cîntînd gloria şi bucurîndu-se de faima căpătată. Dar pacea sufletului, meditaţia asupra celor de dincolo îi rămăseseră străine.

A munci, a lupta, a atinge gloria, asta fusese singura lui dorinţă, singura preocupare.

Primea duşmanul trăgînd sabia, sărea peste stavile ca să-şi atingă ţinta. Îngropase trecutul şi nu vroise să privească viitorul în faţă.

Numai prezentul avea importanţă şi în prezentul acesta numai el avea loc.

„Trecătorule, pregăteşte-te pentru întîlnirea cu Domnul“.

Fiecare se putea pregăti cum înţelegea el, dar întîlnirea aceasta era inevitabilă.

Și care era Dumnezeuul acesta pe care-l va întâlni într-o zi?

.....

Succesul, faima, părerea contemporanilor, averea, ce vor fi toate acestea după moartea sa?

— Și acum Doamne, ce mai am de așteptat? Speranța mea e în tine.

.....

Deviza episcopului îi revenea imediat în minte, ca răspuns la toată neliniștea lui. „Dumnezeu este dragostea“.

Își puse din nou pălăria, înfundă mâinile în buzunarele paltonului și se plimbă în lungul și în latul cimitirului liniștit.

Deodată însă, dragostea prețioasă a unei femei i se oferise și el nu era pregătit s-o primească. Fusese luat pe neașteptate. Vocea demonică a celui egoist răspunsese la darul cel mai minunat care se poate face unei ființe omenești singuratică, astfel:

„Ce să fac cu tine? Te resping. Nu mă necăji!“

„Dumnezeu este dragostea, D-zeu este dragostea“.

Esența umană și cea divină îi apăruse ca una și aceeași în ceasul acesta de revelație intimă. Îndepărtându-se voit de una, era incapabil s-o primească pe cealaltă.

Cu egoismul lui orgolios sfărîmase tot. Dar speranța nu mai era oare îngăduită? Se opri scurt la marginea falezei aprcape de tot de vechiul turn.

Cuvintele blinde ale d-nei Bellamy îi răsunară din nou în urechi.

„D-zeu să te binecuvinteze copilul meu și să te ducă pe drumul cel drept, pregătindu-te pentru ceea ce îți hărăzește viitorul“.

Și deodată, în vârful falezei măturată de valuri, Rodney simți într-însul o viață nouă regeneratoare.

„Vântul suflă unde vrea“.

Nu putea explica ce se întâmplase, dar știa că în țintirimul acesta, sufletul lui se trezise brusc, gata să răspundă poruncilor Domnului.

Rodney se întoarse și se apropie din nou de piatra funerară a lui Denys Blythe.

Amintiri chinuitoare îi strîngeau pieptul încă o dată. Madge pierdută zece ani de zile în brațele altcuiva! Madge, crezîndu-l sperjur!

Alungă însă gîndurile acestea dureroase și, cu capul gol, cu un picior pe piatra funerară, făcu primul act al rugăciunii sale.

— O iert pe femeia care s-a vîrît între noi, zise el cu glas tare. Dumnezeuule, o iert așa cum sper să fiu și eu iertat.

Reverie

Prihorul continua să cînte în copac cînd Rodney trecu din nou prin fața gardului căsuței. Urmîndu-și drumul se găsi curînd în fața casei tîmplarului. Prin fereastră zări un bărbat care netezea o scîndură; acesta simțindu-se observat ridică ochii. Avea o înfățișare plăcută, cînstită, niște ochi albaștri, părul des și creț și o barbă castanie.

Era desigur credinciosul Willy care lucra la mintuirea casei sale, viitorul „home” al lui Polly.

Va știi oare, sărmana aceasta dezamăgită, să se bucure de prilejul pe care i-l oferea Providența?

Rodney privi la ceas. Deabia îi mai rămînea timp să ajungă la hotel, să-și facă geamantanul, să achite nota de plată și să prindă expresul de Londra.

Ce va face după aceea, nu mai știa nici el. Dar pentru moment simțea o nevoie puternică de a se regăsi în apartamentul lui Billy.

Madge nu va fi acolo, căci petrecea Crăciunul cu fratele ei. După sărbători însă, se va întoarce desigur acasă.

În tot cazul o va aștepta pe Madge acolo unde Madge îl aștepta pe el.

Avu timpul să mai prindă expresul; ba mai mult încă; în drum spre gară mai intră la un băcan și comandă o mulțime de lucruri bune, rugînd să fie duse imediat la căsuța de pe faleză unde Polly și părinții ei vor avea astfel un Crăciun vesel.

Alese un jambon de York foarte frumos.

— Și mai ales, pune o bucată mare de brinză, îi zise băiatului care-l servea, gândindu-se la făgăduiala făcută prihorului de către Polly.

— Jumătatea unui Stilton, d-le?

— Da, asta va fi tocmai deajuns.

Londra se învăluia în mantaua ei de ceață galbenă. Când Rodney ajunsese în fața lui Regent House, ferestrele etajelor de sus erau invizibile. Ferestrele pe care le putea vedea însă, adică acele ale apartamentului lui Billy, erau închise. Nici de data asta nu-i va urma nimeni bun sosit.

Totuși, când Jake deschise ușa, Rodney fu plăcut surprins de aspectul primitiv al hall-ului încălzit și luminat ca și cum s-ar fi prevăzut întoarcerea lui.

În seara aceea, instalat confortabil lângă foc într-unul din fotoliile mari ale bibliotecii, Rodney auzi ceasul bătînd în depărtare. Era singur și de data aceasta dar nu solitar totuși. Conștiința lui, trezită de meditația din cimitir, îl ajută să examineze, să întărească, să judece toate evenimentele vieții sale, să recunoască greșelile și să caute mijlocul de a le repara în măsura posibilității. Odată intrat pe calea aceasta, înaintă repede.

O sfătuisese pe Polly, înainte de o părăsise acolo pe faleză, să se bucure de al doilea prilej pe care i-l oferea Providența de a fi fericită.

Și el era acum hotărît să se căsătorească cu Madge dacă ea îl mai vroia. Fericirea vieții lui va depinde de acum înainte de răspunsul pe care i-l va da ea.

Descotorosit de egoismul său, i se păru lui Rodney că purtarea sa în biblioteca aceasta chiar, după plecarea lui Billy și a Valeriei, fusese așa de jignitoare pentru Madge, încît ea trebuie să-l fi alungat din sufletul ei pe veci. Să fi îndrăznit el să abuzeze în așa hal de încrederea absolută pe care i-o dăruia ea!

Și după o astfel de explozie a pasiunii cum de nu căzuse la picioarele ei ca s-o implore să-i fie soție? Se infioră amintindu-și de paloarea și tăcerea lui Madge, de expresia ei de spaimă cînd plecase.

Ea îl iertase pentru această slăbiciune; îi fusese milă poate. Dragostea ei însă supraviețuise oare unei astfel de jigniri urmate de o fugă de neiertat? Și mai putea privi perspectiva vieții, a unei vieți noi, regenerate, dacă pierduse irevocabil dragostea lui Madge?

Trebui să-și mărturisească rușinat că nu voise nici-o dată s-o piardă.

Absurda jignire a amorului său propriu de a fi fost dus de nas la telefon îl împiedicase să se supună imediat dorinței sale adinci a prezenței lui Madge.

Pentru ca să satisfacă orgoliul său egoist și ca să-și sape singur mormîntul, ca să se arate stăpîn al destinului său propriu și al lui Madge, fugise lăsînd minunata femeie rușinată și umilită de mărturisirile lui fără rost. Pedepsind-o așa de dureros, se pedepsise pe sine. Și ce e mai rău e că găsisse o plăcere perversă în a produce suferință, știind bine, da, știind bine tot timpul aceasta dar mărturisindu-și că va sfîrși prin a se căsători cu Madge.

Trebui să se întîmple moartea subită a lady-ei Valeria, moarte de care se învinuise și care ar fi putut aduce o ruptură irevocabilă cu Madge ca să înțeleagă cît de dragă îi era ființa aceea minunată și cît îi era de necesară.

Atunci simțise el cea mai mare disperare a vieții sale, căci văduva episcopului nu se înșelase: vechea lui dragoste pentru Madge, fata tină, nu era nimic pe lingă aceea pe care o resimțea față de lady Hilary.

În acest prim examen de conștiință, Rodney era fără pic de indulgență pentru purtarea lui pe care o socotea neînchipuit de egoistă și nelalocul ei.

Luă atunci din buzunar ultima scrisoare a lady-ei Hilary și reîncepu s-o citească.

Scrisoarea aceasta îi adusese întîi o ușurare imensă. Încetul cu încetul însă, ca îi apărură ceea ce era în fond: numai un act de generozitate și de lealitate. Nu conținea nici un singur cuvînt care să-i îngăduie să spere că se aștepta sau se dorea întoarcerea lui. Ba chiar, insistența aceasta a lui Madge ca să-l ia pe Billy cu dînsul în străinătate nu însemna oare că Madge prefera să-l știe departe de dînsa?

Ajunse la sfîrșitul scrisorii. „Sînt sigură că vei înțelege că singurul motiv pentru care am scris este ca să-ți evit

remușcări inutile și ca să te asigur că Billy și cu mine nu te socotim deloc răspunzător de nenorocirea care ne-a lovit“.

— „Noi, Billy și cu mine“.

Cuvintele acestea păreau că pun fratele și sora de o parte și pe Rodney singur de partea cealaltă.

Împături la loc scrisoarea.

Madge îi scăpa printre degete.

Omisese intenționat formula obișnuită „a ta“ și iscălise numai „Madge“.

Rodney se aplecă, puse coatele pe genunchi și lăsă capul să se sprijine în mâini.

— Nu pot trăi fără dînsa, gemu el.

O senzație de singurătate înfiorătoare îl cuprinsese.

Ceasul îndepărtat bătu de zece ori.

— Și acum Doamne, ce mai aștept? Speranța mea e în tine. Dă-mi puterea de a trăi fără ea dacă așa dorește ea și e mai bine astfel pentru ea. Ca să mă supun îl voi lua pe Billy cu mine și voi face cu toată inima totul cu putință ca să-l distrez. Doamne, dă-mi curaj și veselie.

Solitar cum era se vedea ca Valentin la sfîrșitul Marii Despărțiri — dar animalul la care făcuse aluzie d-na Bellamy, așa de greu de ucis — Eul egoist — era culcat la picioarele sale.

După rugămintea aceasta către Domnul, își simți sufletul liniștit.

Decodată, de partea cealaltă a peretelui, în tăcerea cea mare, se auzi pianul lui Madge redînd dulce, melancolic, Reveria lui Schumann.

Zăpăcit, neputînd crede urechilor, Rodney asculta.

Cum! Madge era acolo? Așa de aproape de dînsul? Era posibil.

Fiecare notă părea că duce un mesaj: regretele trecutului, tristețile prezentului, speranțele timide în viitor.

Melodia celebra bucuria nobile a unirii a două inimi și a înălțării lor împreună pe aripile dragostei.

Aceeași temă trecea în altă cheie, trecea în minor, trîmbița triumful dragostei și al încrederii care alungau departe suferințele despărțirii și ale îndoielii.

Bucata se termina crescendo, dar ultimele note, lovite cu putere, păreau că strigă prin perete în urechea neliniștită a celui care asculta:

— Ești acolo?

Ești acolo?

Rodney sări din fotoliu, alergă la telefon și ceru numărul lad-ei Hilary.

Gîfîind, înfrigurat, aștepta răspunsul la chemarea lui, neputîndu-se opri de a murmura în receptor.

— Madge, ești acolo ? Madge !

— Da Rodney, sînt aici.

— Madge, nu pot trăi fără tine !

— Oh, Roddie, ai descoperit tu asta ?

— Dacă am descoperit ? Nici vorbă că da ! Te iubesc mai mult decît vreun bărbat a iubit vreodată o femeie.

— Roddie, nu pot suporta să aud așa ceva la telefon. Vino dragul meu să mi-o spui aici.

— E adevărat că mai vrei să mă vezi, Madge ? Am fost, din orgoliu, un orb stupid, o brută.

— Sigur că poți veni, dragul meu ! Dragostea te face să înțelegi totul și să ierți totul. Vino la mine.

— Madge, nu pot trăi fără tine.

— Roddie, refuz absolut de a asculta declarațiile tale la telefon. Copilule ! Nu ne mai lăsa să tînjim și unul și celălalt. Și așa ne-ai făcut să pierdem prea mult timp.

— Madge, tu...

— Întrerup legătura.

Rodney închise receptorul la rîndul lui. Apoi coborî încet scara ca într-un vis minunat.

— Pregătește-te pentru întîlnirea...

Era pregătit și cu toate acestea se simțea nedemn de o dragoste așa de frumoasă, de o fericire așa de extraordinară.

Ușa apartamentului lady-ei Hilary era deschisă. Rodney intră și o închise.

Ușa salonului era deschisă ; el o împinse în urma sa dar se opri o clipă în dosul paravanului.

Deodată i se păru peste putere să străbată odaia ca să ajungă la locul unde Madge stătea desigur în fotoliu lângă foc, ca în seara aceea în care o dezamăgise așa de crud.

Se simțea așa de rușinat și timid !

Kilometri de covor îl despărțeau de lady Hilary ! Cum va reuși să-i parcurgă liniștit, cu privirea tinerei femei ațintită asupra-i ? Va ajunge vreodată lângă dînsa ?

Însă femeia care-l iubea pe Rodney și care-l cunoștea așa de bine se sculase și cu pasul ușor și grăbit străbătu salonul de îndată ce-l auzi.

Cînd Rodney se hotărî să înainteze și se găsi în lumină, brațele lui Madge îi înlănțuiră gîtul. Dragostea ei netezise totul și cuvintele erau zadarnice.

De aceeași parte a peretelui

Un ceas mai târziu Madge zicea:

— Dragul meu, trebuie să pleci. Nu pot să te rețin pînă la miezul nopții. Am să rămîn însă în odaia asta pînă vor bătea cele douăsprezece bătăi și tu ai să mă toți suna atunci să-mi urczy un Crăciun vesel prin scumpul nostru telefon.

— Telefonul mă enervează, zise Rodney și zidul mai mult încă. Ia spune Madge n-ai putea obține o dispensă specială și să ne căsătorim mîine?

— Desigur că nu. Numai săracii se căsătoresc de Crăciun. Ar trebui să te îmbraci cu o bluză țărănească.

— Aș îmbrăca cu plăcere orice deghizare ca să capăt mai repede „drăguța“.

— O mică așteptare n-arc să-ți strice! Nu lungă. Poate pînă în ajunul Anului Nou. Ți-ar place să începem anul împreună?

— Mă mai întrebi? Promite-mi Madge.

— Da, dragul meu, îți promit.

— Ne căsătorim la biserica din Marylebone, hotărî Rodney. Soții Jake ne vor fi martori. Cred că nu putem cere sărmanului Billy să ne fie martor dar episcopul îl va înlocui.

— Episcopul? Care episcop?

— Pentru noi nu poate fi decît un singur episcop: D-na Billamy care va fi împuternicita lui. Ea ne va spune

exact ceea ce ar fi gîndit, zis și făcut el. Vom avea aproape impresia că e el de față.

Madge zîmbi.

— Cred că inima ei miloasă ți-a fost de mare ajutor, Rodney.

— Într-adevăr. Și o altă văduvă încă, săraca vînzătoare de chibrituri... care rostise așa de patetic cuvintele „salvarea home-ul“. Am aflat după aceea că situația ei semăna cu a noastră.

— Mă întreb dacă are să-ți placă căsuța mea din Haslemare.

— Unde cultivi lăcrămioare pentru butoniere? Sigur că are să-mi placă. Dar voi supraveghea producția lăcrămioarelor ca să nu fie decît pentru o singură butonieră și un singur corsaj.

— Nu face pe prostul, iubitul meu. Habar n-am de unde avea individul acela lăcrămioare. Era o simplă coincidență că purtam și eu în scara aceea tot lăcrămioare... Rodney, vom merge la Haslemare chiar în ziua nunții?

— Nu, afară doar dacă ții îndeosebi. Aș dori să văd sfîrșindu-se anul acesta și începînd celălalt, de care parte a peretelui vrei tu în unul din cele două apartamente pe care zidul acesta le desparte și care nu va mai exista pentru noi.

Ochii lui Madge scînteiau cu sclipiri vesele.

— Perfect. Și după aceea?

— O săptămînă la Haslemare, după aceea unde vrei.

— Atunci, în Egipt. De cînd am citit *Sentinela deșertului* am dorit mult să cunosc Egiptul așa cum îl cunoști tu. Rodney era încîntat. Deodată se întristă.

— Și ce facem cu Billy?

— Billy e la Overdene. Am avut vești de la el azi dimineață. Ronald Ingram e și el la ducesă și face probabil proiectul de a călători împreună. Nici vorbă că, dacă Billy are să vrea mai tîrziu, va putea să vină cu noi, dar în nici un caz acum.

La unsprezece reuși să-l trimită acasă, cu multă greutate.

Cîntecul colinelor de purpură

La miezul nopții, Rodney Steele aștepta la telefon ca Madge să-l sune să-i ureze sărbători fericite.

Auzi ceasul îndepărtat bătînd de 12 ori și clopotele bisericilor din împrejurimi.

Era Crăciunul!

Fericirea lui era așa de mare că-i venea greu s-o creadă. Bătrînul cîntec din Betleem: „Colinele de purpură“ părea că se înalță din toate inimile. „Gloria Domnului în înaltul cerului și pace pe pămînt oamenilor buni“.

În sufletul lui Rodney era într-adevăr un sentiment de triumf, o pace adîncă și îngăduință pentru toată lumea.

Cît de ușor îi venea să o ierte pe nenorocita care îi furase odinioară fericirea! Fericirea aceasta se putea compara oare cu aceea pe care o simțea azi? Se bucura însă că putuse să ierte chiar atunci cînd suferea, fără speranță.

Soneriei telefonului zbîrnii. Rodney luă receptorul.

— Alo? Acolo 494 Mayfair?

Era vocea blîndă.

— Da, zise Rodney.

— Pot vorbi cu infirmiera primă sau cu dr. Brown?

Rodney rise, încîntat.

— Infirmiera primă și dr. Brown se căsătoresc astăzi de Crăciun, cum știți. Dr Brown s-a dus să-și comande o bluză țărănească.

— Ah! Interesant, răspunse vocea duioasă. Oh, Roddie, sînt oare tot așa de fericiți ca noi?

— Dr. Brown nu poate fi, zise Rodney cu trufie. Nu pot răspunde însă pentru infirmieră.

— Vrei să mergem la nunta lor?

— Refuz să asist la vreo căsătorie pînă nu voi fi mers la a ta.

— Dragul meu, nu fi așa de autoritar. Fără îndoială că vei asista la nunta mea. Am să-ți trimit chiar o invitație și lăcrămioare pentru butonieră.

— Madge?

— Da?

— Am ceva să-ți comunic care nu se poate transmite prin telefon. N-aș putea reveni un minut lîngă tine?

— Nu, nu poți. Mi-ai spus deja atîtea lucruri prin telefon încît cred că te mai poți servi și pentru comunicarea asta importantă. Despre ce e vorba?

— Îți doresc sărbători fericite!

— Asta-i tot?

— Nu, mai sînt încă și altele.

— Înțeleg. Vino la micul dejun mîine dimineață și am să-ți fac atunci urările mele de Crăciun.

— Madge! La ora aceasta, peste o săptămînă, nu va mai exista nici un perete despărțitor, nici un telefon... Și voi avea dreptul să-ți spun tot ce are să-mi placă.

— Bună seara Roddie.

— Bună seara Madge.

Cu toate că auzi pe Madge lăsînd jos receptorul, mai rămase cîteva clipe să asculte. Apoi cu un zîmbet de mulțumire deplină, Rodney lăsă jos receptorul la rîndul lui.

Apărut : 1990. Bun de tipar : 17. 08. 1990
Format : 16/54X84. Coli tipo : 13.

Tiparul executat sub comanda
nr. 1/351 la

Întreprinderea poligrafică

„13 Decembrie 1918“

str. Grigore Alexandrescu

nr. 89—97,

București, ROMÂNIA

....„Cred că cunosc mai bine spiritul feminin decât Max Romer și pot să-ți spun că nici o fată tânără, și mai ales Catherine, așa de delicată și de bună, n-ar fi părăsit bărbatul iubit cu care voia să se căsătorească, numai pentru că o altă femeie i-ar fi arătat un teanc de scrisori de dragoste...”